

A Digital edition of
the *Abhisamācārika-Dharma* of
the Mahāsāṃghika-Lokottaravādins

Edited for Search

II

by

Abhisamācārika-Dharma Study Group

THE INSTITUTE FOR COMPREHENSIVE STUDIES OF BUDDHISM
TAISHO UNIVERSITY

Explanatory Remarks

The present text is edited specifically for the purpose of searching for words. The text is based on the transliteration of the manuscript of the *Abhisamācārika-Dharma* of the Mahāsāṃghika-Lokottaravādins. Grammatical errors and the like have been left uncorrected, but preferred readings are occasionally given for conspicuous scribal errors.

The symbols and editorial features are as follows:

- (1) The first characters of the pages are indicated by Magenta letters. Page numbers of the editions are written in the left margin. J. refers to the Jinananda's edition.
- (2) The first characters of the leaves of the manuscript are indicated by Red letters. The leaf and line number of the manuscript are also written in the left margin.
- (3) Letters in blue and underlined (e.g. sa) are to be supplied.
- (4) A letter in green (e.g. ā) indicates that a letter or letters are omitted after this letter.
- (5) Letters in blue (e.g. te) are obscure in the manuscript.
- (6) Underlined letters indicate corrections.
- (7) Compounds in which *hiatus* appears are hyphened.
- (8) Symbols which seem to indicate *virama* are omitted.
- (9) Symbols which seem to be *Siddham*, etc., are substituted by “ * ”.
- (10) An illegible character is indicated by one “ + ”.
- (11) “ ~ ” indicates that the paragraph continues on the following page.

Key Map

' '	ā A	ī I	ū U	ṛ R	ṝ Q	l̄ L
m̄ M	h̄ H	n̄ G	n̄ J	t̄ T	d̄ D	n̄ N
s̄ S	ṣ̄ X					

the *Abhisamācārika-Dharma*

I.1 Ms.1b1 ; J.1.1 ; Ch.499a22

p.43 ए नमो buddhāya // abhisamācārikāṇām ādiḥ /
 bhagavān śrāvastyām viharati sāstā devānāñ ca manusyāṇāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā samghasya dāni poṣadho āyuṣmām nandano samghasthaviro
 upanandano dvitīyasthaviro dāyakadānapatī pr̄cchanti / ārya kiṁ samagro
 bhikṣusamgho āhamṣu no dīrghāyu / ko dāni nāgacchatī / bhikṣū āhamṣu
 1b2 samghasthaviro nāgacchatī / te dāni ojjhāyanti / paśyatha bhaṇe vayan
 tāva karmmāntān cchoraya āgacchāma / samagrasya samghasya pādān
 vandiṣyāma / deyadharmmañ ca pratiṣṭhāpayiṣyāma / samghasthaviro
 nāgacchatī / so dāni paścād āgatvā samkṣiptena catvāri pārājikān dharmmān
 uddeśiyāṇa no ca dakṣiṇām ādiśati / na parikathām karoti / utthiya gato /
 navakā bhikṣū pr̄cchanti / āyuṣmān nāgato samghasthaviro bhikṣū āhamṣu
 1b3 J.2 / āgato ca gato ca / te pi navakā bhikṣū āhamṣu / naiva samghasthavirasya
 āgatiḥ prajñāyate na gatiḥ / etām prakaraṇām bhikṣū bhagavato ārocayemṣu
 / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanām so dāni śabdāpito / bhagavān
 āha / satyam nandana evam nāma samghasya poṣadho ti / tad eva sarvvam
 bhagavān vistareṇa pratyārocayati navakā bhikṣū ojjhāyanti / naiva
 1b4 samghasthavirasyāgatir nna gatiḥ / prajñāyate ti / āha / āma bhagavan /

p.43 bhagavān āha / tena hi evam̄ samghasthavireṇa poṣadhe
pratipadyitavyam̄ / kin ti dāni samghasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam̄
/ yad aho samghasya poṣadho bhavati / tad aho samghasthavireṇa jānitavyam̄
/ kim adya samghasya poṣadho cāturddaśiko pāñcadaśiko sandhipoṣadho
1b5 bhaviṣyatīti kiṁ pūrvvam̄ bhaktaṁ / kiṁ paścā**dbhaktam̄** / kettika pauruṣāhi
cchāyāhi kahim bhaviṣyati / prahāṇaśālāyām vā upasthānaśālāyām vā /
agniśālāyām vā / maṇḍalamāde vā / yasmin pradeśe yam̄ divasam̄ samghasya
poṣadho bhavati / samghasthavireṇa pañcasūtrāṇi vistareṇa svādhyāyitavyāni
p.44 / yāvantamasato **catvāri** pārājikā gāthāś ca siṣṭakam abhikṣṇaśrutikāyā
1b6 yadi dāni **nāgato samgho** bhavati samghasthavireṇa yahim̄ bhaviṣyati tahiṁ
ārocayitavyam̄ / āyuṣman adya samghasya poṣadho cāturddaśiko vā
pāñcadaśiko vā sandhipoṣadho vā / amukahim̄ bhaviṣyati / prahāṇaśālāyām
vā / upasthānaśālāyām vā / maṇḍalamāde vā purebhaktam vā paścādbhaktam
vā / **abhikramantu** āyuṣmanto nāpi dāni ārocitam̄ mayā ti / yatrolaggikāya
āsitavyam̄ /

p.44
J.3 **a**tha khalu pratikṛtyeva poṣadhasthānam gantavyam siñcāpayitavyo
1b7 sanmārjayitavyo gomayakārṣī dātavyā / āsanaprajñapti karttavyā / vibhavo
 bhavati śalākā gandhodakena dhovitavyāyo puṣpehi okiritavyāyo
 samghasthavireṇa jānitavyam ko śalākām cārayiṣyati / ko praticchiṣyati /
 ko prātimokṣasūtram uddiṣiyati / ko dakṣinām ādiṣiyati / ko parikathām
2a1 kariṣyati / yo pratibalo bhavati / so adhyeṣitavyo ayaṁ sānam śalākām
 cāreṣi / tvam śalākām praticchesi / tvam prātimokṣasūtram uddiṣeṣi tvam
 bhāṣesi tvam parikathām karesi / tvam dakṣinām ādiṣesi / tena
 yathādhyeṣṭena śalākā cārayitavyā / dvitīyena praticchitavyā / nāpi kṣamati
2a2 śalākām cārayantena anirmmādiya hastām śalākām cārayatum / nāpi kṣamati
 / oguṇṭhikākṛtena upānahārūḍhena vā śalākām cārayatum / atha khalu
 hastām nirmmādiya oguṇṭhikām apaniya upānahām omuñciya ekāṁsakṛtena
 śalākā cārayitavyā / śalākām pi dāni grhṇantena na cāpi kṣamati /
 oguṇṭhikākṛtena vā upānahārūḍhena vā śalākām grhṇitum / atha khalu
 ekāṁsakṛtena hastān nirmmādiya oguṇṭhikām apaniya upānahām omuñciya
2a3 śalākām grhṇitavyā / yaṁ kālam **ś**alākā cāritā bhavanti bhiksū gaṇitā
 bhavanti / sāmagrī ārocitā bhavati / dāyakadānapati pariprcchitavyā / kim
J.4 vasiṣyatha atha gamiṣyatha / **y**adi tāvāhamṣu gacchāma tato deyadharmmam
 pratiṣṭhāpayitavyam / deyadharmmam anumodāpayitavyam / dhārmmyā
 kathayā samdarśayitavyāḥ / samādāpayitavyāḥ / samuttejayitavyāḥ /
2a4 sampraharśayitavyāḥ / **u**dyojayitavyāḥ // atha dāni āhaṁsu vasiṣyāma **t**ti
 vaktavyam / gacchatha tāva bāhyato āmuḥūrttam āgametha bhikṣusamgho
p.45 **t**āva poṣadhām kariṣyati / yaṁ kālam dāyakadānapati nirddhāvitā bhavanti
 / tato sūtroddeśakena jānitavyam /

p.45 yadi tāva nātyātiśītam bhavati / nātyātiuṣṇam na dūradūre vihārakā
 2a5 bhavanti bhikṣū vā na jarādurbbalā na vyādhidurbbalā vā bhavanti / na vā
 simḥhabhayam vā vyāghrabhayam vā caurabhayam vā bhikṣū vā sukhopaviṣṭā
 bhavanti / yadi tāva vistareṇa prātimokṣasūtram śrotukāmā bhavanti
 vistareṇa prātimokṣasūtram uddiśitavyam / atha dāni atīśītam vā atiuṣṇam
 2a6 vā bhavati / bhikṣū vā jarādurbbalā vā vyādhidurbbalā vā bhavanti /
 simḥhabhayam vā vyāghrabhayam vā caurabhayam vā bhikṣū **ca** na vistareṇa
 prātimokṣasūtram śrotukāmā bhavanti / saṃkṣiptena catvāri pārājikām
 dharmmām uddisiyānam śiṣṭakam abhīkṣṇaśrutikāye gāthāye ca tato
 yathāsukham karttavyam /

J.5
 2a7 atha dāni sarvvarātrikā bhavati / tato adhyesitavyam / tvam bhāṣayesīti
 // yathādhyeṣṭehi bhāṣamāṇam sarvvarātrīm dharmmavṛṣṭiye vītināmiyānam
 dāyakadānapati **dharma**yā kathayā samdarśayitavyā samādāpayitavyā
 samuttejayitavyā sampraharśayitavyā udyojayitavyā yathāsukham
 karttavyam / abhipramodantu āyuṣmanto / evam samghasthavireṇa poṣadhe
 pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikām dharmmām atikramati
 // ॥

I.2 Ms.2a7 ; J. 5.5 ; Ch.499.2

p.45 bhagavān śrāvastyām viharati / śastā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā samghasya dāni poṣadho āyuṣmām nandano
 2b1 samghasthaviro upanandano dvitīyasthaviro samghasthaviro āgato bhikṣu
 āgatā dvitīyasthaviro nāgacchati / dāyakadānapati dāni deyadharmañi
 ādāya pratipālenti / samagram ca bhikṣusamgham vandiṣyāmaḥ /
 deyadharmañi ca pratiṣṭhāpayiṣyāmo ti // te dāni pṛcchanti / ārya samagro
 bhikṣusamgho āhaṁsu nohetam dīrghāyu ko khalu nāgacchati / āhaṁsu
 2b2 dvitīyasthaviro nāgacchati / te dāni ojjhāyanti vayam yeva tāva karmmāntā
 cchoriya āgatāgacchāma samagrasya samghasya pādām vandiṣyāmaḥ /
 deyadharmañi ca pratiṣṭhāpayiṣyāmaḥ / dvitīyasthaviro pi nāgacchati / te
 dāni muhūrttamātram pratipāliya āsitvā deyadharmañi pratiṣṭhāpayitvā
 gatāḥ / so dāni ativikāle āgato samghasthavirasya mottikā / etam prakaraṇam bhikṣu
 2b3 danḍakarmman dadāti dvitīyasthavirasya mottikā / etam prakaraṇam bhikṣu
 bhagavato ārocayanti / bhagavān āha // śabdāpayatha upanandanaṁ so
 J.6 dāni śabdāpito / bhagavān āha // satyam upanandana evam dāni samghasya
 poṣadho ti / tad eva sarvvam bhagavām vistareṇa pratyārocayati / yāva
 samghasthaviro pi ojjhāyati / asmākam bhagavām danḍakarmman deti /
 2b4 dvitīyasthavirasya mottikā āha / āma bhagavan

p.46 bhagavān āha / tena hi evam dvitīyasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam
 / kin ti dāni dvitīyasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam / yad aho dāni
 saṃghasya poṣadho bhavati / saṃghasthaviro na pratibalo bhavati /
 dvitīyasthavireṇa jānitavyam / kiṃ adya saṃghasya poṣadho caturddaśiko
 2b5 vā pāñcadaśiko vā sandhipoṣadho vā kiṃ rātri~~poṣadho~~ bhaviṣyati divāpoṣadho
 purebhakti bhaviṣyati / paścādbhaktam / kahim bhaviṣyati / upasthānaśālāyām
 vā prahāṇaśālāyām vā maṇḍalamāde vā / ucchedanake vā niṣadyāya vā tti
 yahim bhavati / tahim ārocayitavyam / āyuṣman adya saṃghasya poṣadho
 caturddaśiko vā pāñcadaśiko vā /

p.46
2b6 atha dāni samghasthaviro na pratibalo bhavati / dvitīyasthavireṇa
prakṛtyeva poṣadhasthānam siñcāpayitavyam / sanmārjayitavyam /
gomayakārṣī dātavyā āsanaprajñaptih karttavyā vibhavo bhavati śalākā
gandhodakena dhovayitavyāyo puṣpehi okiritavyāyo samghasthaviro na
pratibalo bhavati / dvitīyasthavireṇa jānitavyam ko śalākām cārayiṣyati /
2b7 ko śalākām praticchiṣyati / ko prātimokṣasūtram uddiṣiṣyati / ko bhāsiṣyati
/ ko dakṣiṇām ādiṣiṣyati / ko parikathām kariṣyati / yo pratibalo bhaviṣyati
/ so adhyeṣitavyo / tvam śalākām cārayiṣyasi / tvam praticcheṣyasi yāva
J.7 tvam parikathām kārayasīti / tato śalākām cārantena na **kṣamati**
oguṇṭhikākṛtena vā upānahārūḍhena vā hastehi vā anirmmāditehi śalākām
cārayitum / atha khalu hastān nirmmādiyānam upānahām omuñciya
3a1 **ekāṁsakṛtena** śalākā cārayitavyā śalākām pi praticchantena na kṣamati
oguṇṭhikākṛtena vā upānahārūḍhena vā **hastehi** vā anirmmāditehi śalākām
praticchitum / atha khalu hastān nirmmādiyāṇa upānahām omuñciyāṇa
ekāṁsakṛtena śalākā praticchitavyā / yadā śalākā cāritā bhavanti bhiksū
3a2 gaṇitā bhavanti sāmagrī ārocitā bhavati / tato dāyakadānapati pṛcchitavyāḥ
kim vasiṣyatha uta gamiṣyatha yadi tāva jalpanti / gacchāma tato
deyadharmmam pratiṣṭhāpayitavyā deyadharmmo anumodāpayitavyo
parikathā karttavyā dhārm्यā kathayā samdarśiya samādāpiya samuttejiya
sampraharṣayitvā udyojayitavyā / atha dāni jalpanti vasiṣyāma **tti** vaktavyam
/ muhūrttan tāva bāhyato āgametha samgho tāva poṣadhām kariṣyati /
3a3 yadā kāle dāyakadānapati **nirddhāvitā** bhavanti tato sūtroddeśakena
jānitavyam /

p.47 yadi tāva atisītam vā ati-uṣṇam vā bhavati / bhikṣū vā jarādurbalā vā vyādhidurbalā vā bhavanti dūradūre vā pariveṇā bhavanti siṁhabhayam vā vyāghrabhayam vā corabhayam vā bhavati / bhikṣū vā na vistareṇa
J.8 śrotukāmā bhavanti / saṃkṣiptena catvāri pārājikā uddiśitavyam / śiṣṭakam
3a4 abhikṣṇaśrutikāye gāthāyo ca / tato yathāsukham karttavyam / atha dāni nātyātiśītaṁ na cātyāti-uṣṇam na dūradūre pariveṇā bhavanti / bhikṣū ca sukhopaviṣṭā bhavanti vistareṇa śrotukāmā tato vistareṇa prātimokṣasūtram ussārayitavyam / tato yathāsukhaṁ karttavyam /
athā dāni sarvvarātrikā bhavati / samghasthaviro na pratibalo bhavati
3a5 dvitīyasthavireṇa adhyeśitavyam / tvayā bhāśitavyam tvayā bhāśitavyam yathādhyeṣṭehi bhāṣaṇāya sarvvarātrīm dharmmavrṣṭiye vītināmiyāna dāyakadānapati dhārmmyā kathayā sandarśiya samādāpiya samuttejiya sampraharṣayitvā udyojayitavyā / tato yathāsukham karttavyam / abhipramodayamtu āyuṣmantō apramādena sampādayitavyam / evam
3a6 dvitīyasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam / na pratipadyeti abhisamācārikām dharmmān atikramati // ॐ//

I.3 Ms.3a6 ; J. 8.14 ; Ch.499.14

p.47 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā samghasya dāni poṣadho āyuṣmān nandano
 samghasthaviro upanandano dvitīyasthaviro āgato bhikṣū osarantikāye na
 āgacchanti dāyakadānapati pṛcchanti ārya samagro bhikṣusamgho bhikṣū^{3a7}
 āhamṣu / nohīdam dīrghāyū ko khu nāgacchati / bhikṣū āhamṣu / **ete** hi
 bhikṣū osarantikāye na āgacchanti / te dāni ojjhāyanti / vayam **yeva**
 karīmāntāṁ cchoriya cchoriya āgatā āgacchāma / samagrasya pādāṁ
 vandiṣyāma / deyadharmmañ ca pratiṣṭhāpayiṣyāmah / ime pi āryamiśrā
 osarantikāye nāgacchanti / samghasthaviro ca dvitīyasthaviro ca odhyāyanti
3b1 / asmākam bhagavām danḍakarmman deti / eṣām **mottiko** bhikṣū etam
 prakaraṇam ārocayanti bhagavān āha / śabdāpayatha bhikṣūn te dāni
 śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo evam dāni samghasya poṣadho
 ti / tad eva sarvvam bhagavān vistareṇa pratyārocayati / yāva
 samghasthaviro ca dvitīyasthaviro ca odhyāyanti / asmākam bhagavān
 danḍakarmman deti / imesām **mottikā** āhamṣuh / āma bhagavan

J.9

p.48 bhagavān āha / tena hi sarvvehi evam poṣadhe pratipadyitavyam / kin
 3b2 ti dāni / evam sarvvehi poṣadhe pratipadyitavyam / sarvvehi jānitavyam /
 kim khalv adya pakṣasya pratipadā dvitīyā yāvat pañcadaśī yadi dāni koci
 pṛcchati / bhante katamādyā na dāni vaktavyam / katamā puna hi yo
 bhūṣīti / avaśyam vamṣavidalikāhi vā nalavidalikāhi vā likhitvā sūtreṇa
 ābuṇitvā dvārakoṣṭhake vā prāsāde vā kalpiyakuṭikāyām vā bandhitavyam
 3b3 kīlakāni khanetvā dvāre **sthāta**vyaṁ / yo dāni bhavati māsacāriko vā
 J.10 pakṣacāriko tena ekam ekam samsārayitavyam devasikam yathājñāpetā
 katim adya sarvvehi jānitavyam / eso dāni samghasya poṣadho bhavati /
 samghasthaviro na pratibalo bhavati / dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati
 3b4 / yo tatra pratibalo bhavati tena jānitavyam / kim adya samghasya poṣadho
 p.49 cāturddaśiko vā pāñcadaśiko vā sandhipoṣadho vā divārātrau vā poṣadhe
 purobhaktam vā paścādbhaktam vā kati pauruṣāhi cchāyāhi kahim bhaviṣyati
 / prahāṇaśālāyām vā upasthānaśālāyām vā maṇḍalamāde vā occhedake
 camkrame vā niṣadyāya tti yahim bhavati tahim ārocayitavyam /
 3b5 abhikramantu āyuṣmanto ti nāyam **kṣamati** ārocitam mayā ti yatrollaggikāye
 āsitum /

p.49 atha khalu yadi tāva samghasthaviro na pratibalo bhavati /
 dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati / yo tatra pratibalo bhavati / tena
 prakṛtyeva poṣadhasthānam gantavyam poṣadhasthānam siñcitavyam /
 sanmārjitavyam / gomayakārṣī dātavyā āsanaprajñaptih karttavyā / vibhavo
 3b6 bhavati śalākā gandhodakena dhovitavyā / puṣpehi okiritavyā /
 samghasthaviro na pratibalo bhavati / dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati
 / yo tatra pratibalo bhavati / tena jānitavyam / ko śalākām cārayiṣyati / ko
 śalākām praticchiṣyati / ko prātimokṣasūtram uddiṣiṣyati / ko dakṣinām
 ādiṣiṣyati / ko parikathām kariṣyati / yadi tāvat pratibalo bhavati ātmanā
 3b7 sarvvaṁ karttavyam / atha dāni na pratibalo bhavati / yo tatra pratibalo
 J.11 bhavati / so adhyeṣitavyo tvam śalākām cārayesi tvam śalākām praticchesi
 tvam prātimokṣam uddiṣesi tvam bhāṣesi tvam dakṣinām ādišeṣi tvam
 parikathām kārayesi / śalākām pi ca cārayantena na kṣamati /
 anirmmāditakehi hastehi upānahārūḍhena oguṇṭhikākrtena vā śalākām
 cārayitum /

p.49 atha khalu hastāṁ nirmmādiya upānahāṁ omuñciya ekāṁśakṛtena śalākā^{4a1} cārayitavyā **śalākāṁ** pi dāni praticchantena na kṣamati / anirmmāditakehi hastehi upānahārūḍhena vā oguṇṭhikākṛtena vā śalākāṁ praticchitum // atha khalu hastāṁ nirmmādiyāṇa upānahāṁ muñciya ekāṁśakṛtena śalākā praticchitavyā / yam kālam śalākā cāritā bhavanti / bhiksū gaṇitā bhavanti / sāmagrī ārocitā bhavati / dāyakadānapati pṛcchitavyāḥ / kim vaśiyatha 4a2 atha **gacchatha** / yadi tāva jalpanti / gacchāma tti deyadharmma pratiṣṭhāpayitavyo / deyadharmmam anumodāpayitavyo / dhārmyā kathayā samdarśiya samādāpiya samuttejiya sampraharsayitvā udyojayitavyā /

p.50 **a**thedānīṁ jalpanti vasiyāma tti / vaktavyam / bāhyato tāva yūyam muhūrttam āgametha samgho tāva poṣadham kariṣyati / yam kālam 4a3 dāyakadānapati nirddhāvitā bhavanti / tato sūtroddeśakena jānitavyam / yadi tāva nātiśitam bhavati nātyuṣṇam vā corabhayam vā na bhavati J.12 simhabhayam vā vyāghrabhayam vā na **bhavati** / na dūradūre vā parivenā bhavanti bhiksū vā na jarādurbbalā vā vyādhidurbbalā bhavanti / sukhopaviṣṭā bhavanti vistareṇa śrotukāmā bhavanti / tato vistareṇa prātimokṣasūtram uddiśitavyam / atha dāni sarvvarātrikā bhavati / bhāṣaṇakā 4a4 **adhyeṣitavyāḥ** / tvayā bhāṣitavyam tvayā bhāṣitavyan ti // yathādhyeṣtehi / bhāṣiyāṇam sarvvarātri dharmmavṛṣṭiyē vvītināmiyāna dāyakadānapati dharmyā kathayā samdarśayitavyā yāva udyojayitavyā / tato yathāsukham karttavyam / abhipramodatu āyuṣmanto apramādena sampādayitavyam / evam sarvvehi poṣadhe pratipadyitavyam na pratipadyanti vinayātikramam 4a5 **āsādayanti** // ॥

I.4 Ms.4a5 ; J.12.11 ; Ch.499.28

p.50 bhagavān śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā samghasya dāni bāhirakam bhaktam āyuṣmān nandano
 samghasthaviro dvitīyasthaviro upanandano āgato bhikṣū āgatāḥ /
 samghasthaviro nāgacchāti / odano śitalo bhavati / sūpo śitalo bhavati /
 4a6 ghṛtam thiyyati māṁsam thiyyati vyāñjanāni śitalibhavanti / dāyakadānapati
 prcchanti / ārya kim samagro bhikṣusamgho āhamṣu nohedam dīrghāyu ko
 khu nāgacchati / āhamṣu samghasthaviro nāgacchati / te dāni ojjhāyanti /
 vayam yeva tāva karmmāntām cchoriya āgatāgacchāma samagram
 J.13 bhikṣusamgham pariviśiyāmaḥ / samghasthaviro pi nāgacchati / so dāni
 paścād āgacchiyāṇa bhumjiyāṇa samkṣiptena dakṣinām ādiśya na parikathām
 4a7 p.51 karoti / nāpi dāyakadānapatim dharmyā kathayā samdarśayati samādāpayati
 / samuttejayati / sampraharsayati / utthihiyā gato navakā bhikṣū prcchanti
 / āgato samghasthavirasya āgatir na ggatiḥ prajñāyati / etam prakaraṇam bhikṣū
 4b1 bhagavato ārocayemṣu / bhagavān aha / śabdāpayatha nandānam / so dāni
 śabdāvito bhagavān āha / satyam nandana evan nāma samghasya bāhirakam
 bhaktam nandano samghasthaviro upanandano dvitīyasthaviro ti tad eva
 sarvvam bhagavān vistareṇa pratyārocayati / yāva navakā bhikṣū odhyāyanti
 / yāva samghasthavirasyāgatir nna gati prajñāyate / āha / āma bhagavan

p.51 bhagavān āha / tena hi saṃghasthavireṇa evam bhaktāgre
 4b2 pratipadyitavyam / kin ti dāni saṃghasthavireṇa evam bhaktāgre
 pratipadyitavyam / saṃghasthavireṇa jānitavyam / kasyādyā bhaktam
 ubhayato sāṃghikam sarvam sāṃghikam parivenikam / pāṭiyabhaktam
 grāme vihāre eṣo dāni koci saṃgham bhaktena śvetanāya nimantreti / na
 dāni saṃghasthavireṇa gatāgatasya adhivāsayitavyam / atha khalu
 4b3 J.14 saṃghasthavireṇa jānitavyam ko yam nimantreti / āgantuko gamiko gṛhastho
 pravrajito strī puruṣo dārako dārikā pṛcchitavyam / kin nāmako si kiṅ
 gotrako si / kiṁ karmmikā te mātāpitarau katamaṁ deśam gṛham katamāyām
 rathyāyām kuto mukham gṛhasya vā sākāram soddeśam pṛcchiyāṇam tato
 dhivāsayitavyam / nāpi dāni adhivāsitaṁ mayeti / yatrollagnāye āsitavyam
 /

p.51 atha khalu prakṛtyeva māsacāriko pakṣacāriko vā preṣayitavyo gaccha
 4b4 jānāhi kim sajjiyatīti / anekāya tahi jātakam bhaveyam mṛtakam vā bhaveya
 sandhi vā cchinno agnidāho vā rājakulāto vā upadravo ḍhossā vā viṭā vā
 vātaputro vā viheṭhanābhīprāyā nimantrayemṣu tena gacchiya pṛcchitavyam
 / koci imaṇhi itthannāmo nāma upāsako yadi tāva āhamṣu nāsti asmākam
 4b5 koci evam nāma upāsako vaktavyam bhikṣusamgho tena nimanrito kim
 sidhyati vā pacyati vā / yadi tāva āhamṣu kasya bhaktam kasya sidhyati
 p.52 kasya pacyatīti jānitavyam / vipralabdho bhikṣusamgho ti āgacchiya yadi
 tāva anugraho bhavati anugraho sādhayitavyo / anugraho na bhavati bhaktāni
 bhavanti / bhaktāni uddisitavyāni / bhaktāni na bhavanti rañaranāya gaṇḍi
 4b6 āhaṇiya vaktavyam / āyuṣman vipralabdho bhikṣusamgho svakasvakām
 vṛttim paryeṣatha / sarvvehi paṭipāṭikāya piṇḍāya praviśitavyam / atha
 dāni te jalpanti / bhante etam sidhyati praviśatu bhikṣusamgho ti tato
 J.15 rañaranāya gaṇḍī āhaṇiya yadi tāva hemanto bhavati anukālam
 praviśitavyam / mā kālo tikramiṣyatīti / atha dāni grīsmo kālo bhavati
 śītalakasamgena anukālyam praviśitavyam //

p.52
4b7 atha **dāni** varṣārātro kālo bhavati devāntarāyena anukālyam
praviśitavyam / mā kālo atikramiṣyatītī / yadi tāva **na** sajjam bhavati /
mahanto ca kālo bhavati kahiñci ca gantukāmo bhavati / kasyacit bhikṣusya
jalpitavyam / amukam kulam upasaṃkramiṣyatha yadā sajjam bhaveya /
tato mā paṭisaresi / na dāni tena āmantritam mayā ti bhadrapālakṛtyehi
5a1 hanṭhitavyam / atha khalu pratikṛtyeva āgantavyam praviśatehi jānitavyam
/katham āsanā prajñaptāḥ / atidakṣinām anuvāmām kadāci maṅgalakaraṇīye
atidakṣinām prajñaptam bhavati / tathā yeva upaveṣṭavyam / atha dāni
pretakaraṇīye anuvāmām prajñaptam bhavati / tathā yeva upaveṣṭavyam
nāpi dāni kṣamati / praviśantehi bhaṇḍam lamghamtehi kāṃsabhājanām
lamghamtehi dārakadārikām lamghamtehi gantum / atha khalu bhaṇḍam
5a2 parivarjantehi kāṃsabhājanām parivarjantehi dārakadārikām parivarjantehi
praviśitavyam / nāpi dāni kṣamati gatāgatasya upaviśatum/ atha khalu
hastena āsanam pratyavekṣitavyam / anaikāyo tatra garbharūpāṇi
sopāyitakāni bhavemṣuh / kāṃsabhājanāni vā thapitakāni bhavemṣuh /
J.16 atha khalu hastena parāmr̄siyāṇa jānitavyam / oheyyakānām glānakānām
5a3 pratikṛtyeva dāpitavyam / atha dāni so manuṣyo anācīrṇadāno vā bhavati
/tittino vā bhavati na dāni adhyupekṣitavyam / vaktavyam dīrghāyu avaśyan
p.53 teṣām dātavyam piṇḍapātam / atha dāni dāyakadānapati jalpanti paṭipāṭikāya
gr̄hnatha **tti** hemanto ca kālo bhavati vaktavyam nahi **tti** / bhagavatā
5a4 anekaparyāyeṇa glāno paritto kim vā ambhehi vihāraśūnyam śakyam karttum
ti laghu kālo atikramati / detha yūyan ti atha dāni gr̄iṣmo vā varṣā vā
rātro vā kālo bhavati cirehi kālo atikramati / paṭipāṭikāya gr̄hnitavyam /
tato samghasthavireṇa jānitavyam / kim ārabhya deti tathā **yeva**
nimantraṇāpetavyam bhojanām dīyati mahanto piṇḍo parigr̄hīto bhavati /
5a5 samghasthavireṇa vaktavyam / sarvveṣām etta**ka**-ettakaṇam bhaviṣyati / āha
/ nahi āryasya etam evam dīyati vaktavyam / tathā dehi / yathā sarvveṣām
samam bhavati / atha dān āha bhaviṣyatītī praticchitavyam / a t h a
dāni so thokinā arthiko bhavati vaktavyam mama thokam dehi heṣṭhā
bahum evam // pe // sūpasya ghṛtasya māṃsasya olamkānām dadhisya tato
5a6 nāpi kṣamati samghasthavireṇa labdho piṇḍodvāram paśyīya lapyalapīyāye
bhumiṣiyāṇa utthihiya gantum /

p.53 atha khalu odanasampattir vvā āgamamtena bhumjitavyam /
 vyājanasampattir vvā āgamamtena bhuñjitavyam na bhuñjitvā hastam
 nikṣipiya āsitavyam / mā heva otrapem̄su / atha khalu anujānetavyam /
 yadā navakāḥ santarpitā bhavanti / upagrāyanti pānīyam vā pibanti /
 5a7 hastām vā ukkadhdhiya āsanti / na dāni samghasthavireṇa bhuñjan~~takena~~iva
 utthāya āsanāto gantavyam / labdho piṇḍo dvāram paśyīya / atha khalu
 samghasthavireṇa āgametavyam / dīrghodakam dāpetavyam / parikathā
 karttavyā / dakṣiṇā ādisitavyā / jānitavyam / kim ālambanam bhaktam
 jātakam mṛtakam vā vevāhikam vā gṛhapraveśakam vā āgantukasya
 gamikasya gṛhasthasya pravrajitasyeti /

p.53
5b1

yadi tāva jātakam̄bhavati / nāyam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā /
ayam̄ kumāro śivapathikāya cchandito
aṅguṣṭhasnehena yāpaye saptarātram̄
śunakhā śrgālā ca nam̄ lamghayantu /

p.54

kākā ca akṣimalam̄ harantā

J.18

nāyam̄ evam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā /

p.54

atha khalu dakṣinā ādiśitavyā /
 ayam kumāro śaraṇam upetu
 buddham vipaṣyīñ ca śikhiñ ca viśvabhūm
 krakucchanda konākamuniñ ca kāśyapam
 mahāyaśam sākyamuniñ ca gautamam /
 etehi buddhehi maharddhikehi
 5b2 ye devatā santi abhiprasannā
 tā nam rakṣamtu tā ca nam pālayantu
 yathā nam icchati mātā yathā nam icchati pitā
 ato śreyataro bhotu kumāro kulavarddhano /
 evam dakṣinā ādiśitavyā /

p.54 atha dāni mṛtakam bhavati / nāyam kṣamati / evam dakṣinā ādiśitum
 adya te sūdivasam sumahābalam
 bhadrakākṣaṇa muhūrttam prasthitā
 adya te suvihite suvihitehi /
5b3 dakṣinā agrabhājanagatā virocati /
J.19 nāyam evam dakṣinā ādiśitavyā /

p.54 atha khalu dakṣinā ādiśitavyā /
 sarvvasatvā mariṣyanti maraṇāntam hi jīvitam /
 yathākarmma gamiṣyanti puṇyapāpaphalopagāḥ //
 nirayam pāpakarmmāṇo kṛtapuṇyā ca svarggatim /
 apare mārggam bhāvayitvā parinirvvānti anāśravā iti //

p.55 evam dakṣinā ādiśitavyā //

p.55
5b4 atha dāni vevāhikam bhavati / nāyam dakṣinā ādiśitavyā /
 nagnā nadī anodikā nagnam rāṣṭram arājakam /
 istrī pi vidhavā nagnā sacesyā daśa bhrātaro
J.20 nāyam evam dakṣinā ādiśitavyā /

p.55 atha khalu dakṣinā ādiśitavyā /
 istri pi peśalā bhavatu śrāddhā bhavatu pativratañugā
 śilavatī tyāgasampannā samyagdṛṣṭi ca yā iha /
 5b5 puruṣo pi peśalā bhavatu śrāddho bhavatu vratānugo /
 śilavāṁ tyāgasampanno samyagdṛṣṭi ca yo iha //
 ubhau śraddhāya sampannā ubhau silehi samvṛtā /
 ubhau puṇyāni kṛtvāna samaśilavrata ubhau //
 vidhinā devalokas tu modantu kāmakāmino /
 tām eva bhāryāṁ careyā yo asyā silehi samvṛtā //
 asatim parivarjeyā mārggam pratibhayam yathā /
 evam daksiṇā ādiśitavyā //

p.55
5b6
J.21 atha dāni gharapraveśanikam bhavati / nāyam dakṣiṇā ādiśitavyā /
 ādīptasmim̄ āgare yo niharati bhaṇḍakam tam̄
 khu tasya svakam̄ bhavati / na khalu yo tatra dahyati /
 evam ādīpite loke mṛtyunā ca jarayā ca
 yo niharati / dānena dinnam̄ tam̄ āhuti hutam̄ /
 nāyam evam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā //

p.55 atha khalu dakṣinā ādiśitavyā
 vibhaktabhāgam ruciram manoramam

p.56 5b7 praśastam āryehi navam niveśanam /
 praviśya vṛddhiye varāye bhūrīye
 śiriye lakṣmīparigraheṇa ca /
 imasmi āgāre nivasantu devatāḥ /
 mahābhīṣaṇka na ca anukampikā
 yam vibhavadhanadhānyena sambhavo
 bhūr ime ca sā yasmiṃ pradeśe
 medhāvī vā samkalpeti pañḍito
 śīlavān tatra bhojeyā samyatām brahmacāriṇo /
J.22 6a1 yā tatra devatā asyā tāsām dakṣinām ādiśehi /
 tāye vastumālānām cirarātrāya kalpate //
 bhojanāvastupālā satkṛtā pratimānitā /
 grāme vā yadi vāraṇye nimne vā yadi vā sthale
 divā vā yadi vā rātrau devā rakṣantu dāyakān //
 devānukampito poṣo sadā bhadrāṇi paśyati //
 evam dakṣinā ādiśitavyā /

p.56 atha dāni gamikam̄ bhaktam̄ bhavati / nāyam̄ dakṣinā ādiśitavyā /
 sarvvā diśāsu bhayā samākulā
 sa-uttarā sapurastimā **dakṣiṇā** paścimā ca
6a2 **sarvvo** ca loko samkulajāto
 mā pramajji jinaśāsane //
 nāyam̄ evam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā //

p.56 atha khalu diśā sauvastikā dakṣiṇā vistareṇa dakṣiṇā ādiśitavyā /
yathā pātrapratisamyukte evam dakṣiṇā ādiśitavyā /
atha dāni pravrajitasya bhavati / nāyaṁ dakṣiṇā ādiśitavyā
J.23 putram vā paśum vā ārabhya dhanadhānyapriyāṇi vā
p.57 devabhāvam vā manusyam vā pañcadho manasi priyanti /
6a3 na evam dakṣiṇā ādiśitavyā //

p.57 atha khalu dakṣinā ādiśitavyā /
 suduṣkaram pravrajitasya dānam pātreṇa bhaikṣam abhisāharitvā /
 kulāt kulam cariya piṇḍapātam kruddhaprasannānām mukham
 udīkṣiyam //
 so yaṁ śreṣṭhāyatane pratiṣṭhito pātrasamhṛto lābho prītim janehi
 suvihitā tathā hi dinnaṁ imam dānan ti /
6a4 evam dakṣinām / ādiśiya gantavyam /
 evam samghasthavireṇa bhaktāgre pratipadyitavyam / na pratipadyati
 // abhisamācārikām dharmmān atikramati // ॥ //

I.5 Ms.6a4 ; J.23.12 ; Ch.499.28

p.57 bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca /
 vistareṇa nidānam kṛtvā samghasya dāni bāhirakam bhaktam / āyuṣmān
 6a5 nandano samghasthaviro upanandano dvitīyasthaviro samghasthaviro āgato
 dvitīyasthaviro nāgacchati / dāyakadānapati prcchanti / ārya kim samagro
 J.24 bhikṣusamgho bhikṣū āhaṁsu / noheti dīrghāyū ko dāni nāgacchati āhaṁsu
 dvitīyasthaviro nāgacchati / te dāni odhyāyanti / paśyatha bhaṇe vayam
 yeva tāva karmmāntām cchoriya āgacchāma samagram bhikṣusamgham
 6a6 pariviśyāma / āryamiśrāñāñ ca pādām vandiśyāmah dvitīyasthaviro
 nāgacchati / samghasthaviro pi odhyāyati / asmākam bhagavām
 daṇḍakarmman deti / dvitīyasthavirasya muttikā // etam prakaraṇam bhikṣū
 bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha upanandanaṁ so
 dāni śabdāpito bhagavān āha / satyam upanandana evam nāma samghasya
 bāhirakam bhaktam nandano samghasthaviro tvam dvitīyasthaviro
 6a7 samghasthaviro āgato bhiक्षु āgatāḥ / tvam nāgacchasi / dāyakadānapati
 prcchati / ārya kim samagro bhikṣusamgho bhikṣū āhaṁsu / nahi ko khalu
 p.58 nāgacchati dvitīyasthaviro nāgacchati / te dāni odhyāyanti / vayam yeva
 tāva karmmāntām / cchoriya āgatā gacchāmah / samagram bhikṣusamgham
 pariviśyāmah / āryamiśrāñām ca pādām vandiśyāmah / dvitīyasthaviro
 6b1 nāgacchati / samghasthaviro pi odhyāyati / asmākam bhagavān daṇḍakarma
 deti / dvitīyasthavirasya muttikā / āha / āma bhagavan

p.58 bhagavān āha / tena hi evam dvitīyasthvireṇa bhaktāgre
pratipadyitavyam / kin ti dāni dvitīyasthvireṇa bhaktāgre pratipadyitavyam
J.25 / eṣo dāni koci bhikṣusamgham bhaktena nimantrayati / samghasthaviro na
pratibalo bhavati / dvitīyasthvireṇa jānitavyam / ko nimantreti /
6b2 bhikṣubhikṣunī upāsakopāsikā āgantuko gamiko vāñijako sārthavāho kin
nāmako kiṁ jātiko kiṁ karmmikā se mātāpitarau katamasmin deśe grham
katamāyām rathyāyām kuto mukham grhasya dvāram / sākāram soddeśam
prcchiya tato dhivāsayitavyam / nāyam adhivāsitam mayeti / yatrollagnāye
āsitavyam /

p.58 yadi tāva samghasthaviro na pratibalo bhavati dvitīyasthavireṇa
 6b3 aparejjukāye ca māsacāriko vā pakṣacāriko / preṣayitavyo vaktavyam gaccha
 jānāhi / asuke deśe asukāyām rathyāyām itthamnāmo nāma upāsako tena
 bhikṣusamgho nimanrito jānāhi kiṁ sidhyati kiṁ pacyati / tena pravisiyāṇam
 tahim pr̄cchitavyam / ārogyam dirghāyu koci imamhi itthamnāmo nāma
 6b4 upāsako āha bhante kiṁ kariyasi / vaktavyam / tena bhikṣusamgho bhaktena
 nimanrito kiṁ sidhyati vā kiṁ pacyati vā ti / yadi tāvad āha / bhante
 kisya upāsako kahim upāsako ti nāsmākam koci upāsako na sidhyati / na
 pacyati tti jānitavyam vipralabdho bhikṣusamgho ti / āgacchiyāṇam yadi
 tāva anugraho bhavati / anugraho sādhitavyo anugraho na bhavati /
 bhaktakāni bhavanti / bhaktakā uddisitavyāni / bhaktakāni na bhavanti /
 J.26 rañaraṇāya gaṇdim āhaṇiyāṇam ārocitavyam vaktavyam / āyuṣmanto
 vipralabdho bhikṣusamgho svakasvakām vṛttim paryeṣatheti / sarvvehi
 paṭipāṭikāya piṇḍāya caritavyam / atha dāni āha bhante etam sidhyati
 etam pacyati / praviśantu āryamiśrāḥ rañaraṇāya gaṇdim āhaṇiyāṇam
 praviśitavyam /

p.59
6b6 yadi tāva hemantakālo bhavati anukallatarakam praviśitavyam / lahum
 kālo atikramati / atha dāni grīṣmakālo bhavati / uṣṇasantāpena
 anukallatarakam praviśitavyam / atha dāni varṣārātrakālo bhavati /
 devāntareṇa praviśitavyam / tato nāpi kṣamati bhaṇḍam laṃghayantehi
 praviśitum / atha khalu bhaṇḍam parivarjayantehi / yāva dārakadārikām
 6b7 parivarjayantehi / praviśitavyam tato na kṣamati / gatāgatasya **upaviśitum**
 / anekāye tahim āsanehi dārakadārikā vā sovāpitā bhavem̄su / atha khalu
 hastehi pratyavekṣiyāṇam anantarikāṇam āsanāni varjayantehi //
 upaviśitavyam / yadi tāva hemantakālo bhavati / laghu kālo atikramati /
 oheyyaglānakānām piṇḍapāto dāpayitavyo / atha dāni dāyakadānapati jalpanti
 / bhante paṭipāṭikāya gr̄hnatha tti / vaktavyam / nahi /
 7a1 bhagavatānekaparyāyeṇa glāno parītto kim asmābhiḥ vihārako śūnyako
 J.27 karttavyo / laghu kālo 'tikramati / detha yūyam ti atha grīṣmakālo varṣārātro
 vā bhavati / cireṇa kālo atikramati / oheyyaglānakānām paṭipāṭikāye
 piṇḍapāto gr̄hnitavyo / samghasthaviro na pratibalo bhavati / dvitīyasthaviro
 pratibalo bhavati na kṣamati / dvitīyasthavireṇa hantahantāye bhuñjiyāṇam
 7a2 labdho **piṇḍo** dvāram paśyīya utthiya gantum /

p.59 atha dāni samghasthaviro na pratibalo bhavati dvitīyasthaviro pratibalo
 bhavati / dvitīyasthavireṇa odanasampatti āgamayantena bhuñjitavyam /
 vyañjanasampattim vā / āgamayantena bhuñjitavyam / yaṁ kālam navakā
 bhikṣū upagrāyanti vā pāniyam vā pibanti hastāni okaḍhiya āsanti tato
 7a3 yadi tāva samghasthaviro na pratibalo bhavati / dvitīyasthavireṇa jānitavyam
 kimārambaṇam / etam bhaktam jātakam mṛtakam vevāhikam
 gharapraveśakam āgantukasya gamikasya gṛhasthasya pravrajitasyeti / yathā
 bhavati / tathā dakṣinā ādiśitavyā / yathā prathamake śikṣāpade evam
 dvitīyasthavireṇa bhaktāgre pratipadyitavyam / tathā yeva dakṣinā
 7a4 ādiśitavyāyo tato āgantavyam / evam dvitīyasthavireṇa bhaktāgre
 pratipadyitavyam / **na** pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikramati
 // ॐ //

p.60 I.6 Ms.7a4 ; J.28.1 ; Ch.501.4

J.28 **bha**gavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā samghasya dāni bāhirakam bhaktam / āyuṣman
 nandano samghasthaviro āyuṣmān upanandano dvitīyasthaviro
 samghasthaviro āgato dvitīyasthaviro āgato bhikṣū osarantikāye āgacchanti
 7a5 / dāyakadānapati pṛcchanti / ārya kiṁ samagro bhikṣusamgho bhikṣu āhaṁsu
 / nohetam dīrghāyu ko dāni nāgacchati bhikṣū āhaṁsu / osarantikāye
 āgacchanti / te dāni odhyāyanti / vayam eva tāva karmmāntāṁ cchoraya
 āgatā gacchāmaḥ samagram bhikṣusamgham pariviśiyāmaḥ / āryamiśrāñāñ
 ca pādāṁ vandiṣyāma tti / ime pi āryamiśrā osarantikāye āgacchanti /
 7a6 samghasthaviro ca dvitīyasthaviro ca odhyāyanti / asmākam bhagavān
 daṇḍakarmman deti // imēśāṁ muktikā / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
 ārocayemṣu / bhagavān āha // śabdāpayatha bhikṣūn / te dāni śabdāpitāḥ /
 bhagavān āha // satyam bhikṣavo evam nāma samghasya bāhirakam bhaktam
 nandano samghasthaviro upanandano dvitīyasthaviro āgato yūyam
 7a7 osarantikāye āgacchatha dāyakadānapati pṛcchanti / ārya kiṁ samagro
 bhikṣusamgho tti / bhikṣū āhaṁsu nohīdam dīrghāyu ko dāni nāgacchati
 bhikṣū osarantikāye āgacchanti / te dāni odhyāyanti vayam eva tāva
 karmmāntā cchoriya āgatā gacchāma / samagram bhikṣusamgham
 pariviśiyāma tti / āryamiśrāñāñ ca pādām vandiṣyāma tti / ime pi āryamiśrā
 J.29 7b1 osarantikāye āgacchanti / samghasthaviro ca / dvitīyasthaviro ca odhyāyanti
 /asmākam bhagavān daṇḍakarmman deti / imēśāṁ mottikā āhaṁsu / āma
 bhagavan

p.60 bhagavān āha / tena hi sarvvehi evam bhaktāgre pratipadyitavyam /
 kin ti dāni evam sarvvehi bhaktāgre pratipadyitavyam / eṣo dāni koci
 samgham bhaktena nimantreti / samghasthaviro na pratibalo bhavati
 dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati / yo tatra pratibalo bhavati / tena
 7b2 jānitavyam / ko yam nimantreti bhikṣubhikṣuṇī upāsaka-upāsikā gr̥hastho
 pravrajito vāṇijako sārthavāho ḍāgantuko gamiko nāpi kṣamati / gatāgatasya
 adhivāsitum // atha khalu pr̥cchitavyam / kin nāmako si kiṁ gotrako si kiṁ
 p.61 karmmikā te mātāpitarau / katame deśe gr̥ham katamāye rathyāye kuto
 mukham gr̥hasya dvaram sākāram soddeśam pr̥cchiyānam / tato
 7b3 dhivāsayitavyam nāpi dāni kṣamati / adhivāsitam mayeti / tatrollagikāye
 āsitum /

p.61 atha khalu yadi tāva saṃghasthaviro na pratibalo bhavati /
 dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati yo pratibalas tena prakṛtyeva māsacāriko
 vā pakṣacāriko vā preṣayitavyo / anekāye tahiṁ jātakam mṛtakam vā
 bhaveya rājabhayam vā corabhayam vā ḫhossabhayam vā vātaputrabhayam
 7b4 vā viheṭhanābhiprāyā nimantrayemṣu // tena gacchiyāṇa tahiṁ gṛham
 J.30 prcchitavyam / koci imamhi evannāmako upāsako dānapatī vā vāṇijakā vā
 ti kim vā etat ti vaktavyam bhikṣusamgho tena bhaktena nimantrito yadi
 tāva āhamṣu nāsti koci imamhi evamnāmako kiḥsa upāsako / kasya bhaktam
 7b5 katham bhaktam ti jānitavyam / vipralabdho bhikṣusamgho tti tato āgacchiya
 yadi tāva anugraho bhavati sādhayitavyo anugraho na bhavati / bhaktakāni
 bhavanti bhaktakāni uddisitavyāni / atha dāni bhaktakāni na bhavanti /
 raṇaraṇāya gaṇḍim āhaṇiya yāva sarvvehi paṭipāṭikāye pātrāṇi gṛhniya
 praviśitavyam piṇḍapātam / atha dāni te jalpanti bhante etam sidhyati /
 etam pacyati / yāvat pātrāṇi gṛhniya praviśitavyam / yadi tāva hemantakālo
 7b6 bhavati / anukallam praviśitavyam / laghum kālo atikrāmati //

p.61 atha dāni grīsmakālo bhavati anukālam uṣṇaśamkena praviśitavyam /
 varṣārātro bhavati devāntareṇa anukallaam praviśitavyam / tato na kṣamati
 / bhaṇḍam vā lamghayatena praviśitum bhājanam vā lamghayantehi /
 praviśitum dārakadārikā lamghayantehi praviśitum / atha khalu bhaṇḍam
 7b7 pariharantehi dārakadārikām pariherantehi praviśitavyam **tato** nāpi kṣamati
 / praviśtehi gatāgatasya upaviśitum / anekāye tahiṁ āsanehi garbharūpā
 sovāpitāni bhavemṣu // bhājanakāni vā thapitakāni bhavemṣuḥ / atha khalu
 hastena pratyavekṣiyāṇa ānantariyāṇām āsanāni varjayantehi /
 yathāvrddhikāye upaviśitavyam /

p.61 tato yadi tāva hemantakālo bhavati / laghu kālo atikramati /
 J.31
 p.62 oheyyaglānakānām piṇḍapāto [+]payitavyo / atha dāni dāyakadānapati
 8a1 jalpanti / bhante oheyyaglānakānām paṭipāṭikāyo piṇḍapātam gṛhnatheti
 vaktavyam / nahīti / laghu kālo atikramati / bhagavatā ca anekaparyāyeṇa
 glāṇo parindito kim ambhehi śakyam vihārako śūnyako kartun ti / atha
 dāni grīṣmo vā varṣārātro vā kālo bhavati / na lahum kālo atikramati /
 8a2 oheyyaglānakānām paṭipāṭikāye piṇḍapāto gṛhnitavyo na kṣamati
 labdhālabdham hantahantāye bhuñjiya labdho piṇḍo dvāram paśyīya utthiya
 gantum / atha khalu yadi tāva samghasthaviro na pratibalo bhavati
 dvitīyasthaviro na pratibalo bhavati / yo tatra pratibalo bhavati / tena
 odanasampatti vā āgmetavyam vyañjanasampatti vā āgamamtena
 bhuñjitavyam / tena dakṣinā ādiśitavyā / jānitavyam kim ālambanam /
 8a3 etam bhaktam jātakam mṛtakam vevāhikam vā gharapraveśikam vā
 āgantukasya gamikasya gṛhasthasya pravrajitasyeti /

p.62 tato yadi tāva jātakam̄ bhavati nāyam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā /
J.32 ayam̄ kumāro sivapathikāya cchandito
aṅguṣṭhasnehena yāpayati / saptarātram̄
śunakhā śrgālā ca nam̄ lamghayantam̄ /
kāko ca se akṣimalam̄ harantam̄ ti
nāyam̄ evam̄ dakṣiṇā ādiśitavyā /

p.62 atha khalu dakṣinā ādiśitavyā /
 ayam kumāro śaraṇam upetu
8a4 **buddham** vipaśyiñ ca śikhiñ ca viśvabhuva /
 krakucchando ca kanakamuniñ ca kāsyapam
 mahāmuniñ śākyamuniñ ca gotamañ //
 etehi buddhehi maharddhikehi
 ye devatā santi abhiprasannāḥ /
p.63 **tā** nam̄ rakṣantu **tā** ca nam̄ pālayantu
 yathā icchati se mātā / yathā icchati se pitā
 ato śreyataro bhavatu kumāro kulavarddhano
J.33 **evam** dakṣinā ādiśitavyā /
8a5 tathā yeva dakṣināyo vistareṇa karttavyāyo yathā **sam**ghasthavirasya
 bhaktāgre evam sarvvehi bhaktāgre pratipadyitavyam / na pratipadyati //
 abhisamācārikām dharmmām atikrāmati // ॐ //

I.7 Ms.8a5 ; J. 33.5 ; Ch.501.14

p.63 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā
 ṣaḍvarggikāś ca upasampādenti / te dāni upasampādiya na ovadanti / na
 8a6 anuśāsanti / te dāni **indraga**vā viya varddhayanti / śivacchagalā viya
varddhayanti / anākalpasampannāḥ / anīryāpathasampannāḥ / na jānanti /
 katham upādhyāye pratipadyitavyam / katham ācārye pratipadyitavyam /
 katham vṛddhatarake pratipadyitavyam / katham samghamadhye
 pratipadyitavyam / katham grāme pratipattavyam / katham āraṇye
 pratipattavyam / katham nivāsayitavyam / katham prāvaritavyam / katham
 8a7 samghāṭipātracīvaradhāraṇe pratipadyitavyam // **etam** prakaraṇam bhiksū¹
 bhagavato ārocayemṣu bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanām
 / ṣaḍvarggikāṁś ca / te dāni śabdāpitā / bhagavān āha // evam nāma yūyam
 upasampādetha / upasampādiya na ovadatha na anuśāsayatha tti / tad
 J.34 evam sarvvam bhagavān vistareṇa pratyārocayati / yāva **katham**
 samghāṭipātracīvaradhāraṇe pratipadyitavyam / āhaṁsu / āma bhagavan

p.63
8b1 bhagavān āha / evam̄ dāṇi yūyam̄ upasampādiya naivovadatha
 nānuśāsatha tena hi evam̄ upādhyāyena sārddhevihāresmīm̄ pratipadyitavyam̄
 / kin ti dāni upādhyāyena sārddhevihāresmīm̄ pratipadyitavyam̄ / upādhyāyena
 tāva sārddhevihāriṁ upasampādetukenaiva ubhayato vinayo grāhayitavyo
 ubhayato vinayaṁ na pārayati ekato vinayo grāhayitavyo / ekato vinayaṁ
 8b2 na pārayati / pañcasūtrāṇi vistareṇa grāhayitavyo pañcasūtrāṇi na pārayati
 catvāri yā triṇi duve ekaṁ sūtram̄ vistareṇa grāhayitavyo / ekaṁ sūtram̄
 na pāreti trimśato pi grāhayitavyo / śiṣṭakam̄ abhikṣṇaśrutikāyo gāthāyo
 ca trimśato pi na pāreti dve aniyatāṁ grāhayitavyo / śiṣṭakam̄
 abhikṣṇaśrutikāyo gāthāyo ca dve aniyatā na pārenti / antamasato catvāri
 8b3 pārājikāṁ grāhayitavyo śiṣṭakam̄ abhikṣṇaśrutikāyo gāthāyo ca śekhayitavyo
 / anuśāsayitavyo kālyam̄ madhyantikam̄ sāyaṁ abhidharmmeṇa vā
 abhivinayena vā abhidharmaṁ nāma navavidho sūtrānto sūtram̄ geyam̄
 vyākaraṇam̄ gāthā udānaṁ itivṛttakam̄ jātakam̄ vaipulyādbhutādharmmā /
 abhivinayo nāma prātimokṣo samkṣiptavistaraprabhedenā / atha dāni na
 8b4 pratibalo bhavati / uddisitum̄ / āpattikauśalyam̄ śikṣitavyo / sūtrakauśalyam̄
 J.35 skandhakauśalyam̄ āyatanakauśalyam̄ pratītyasamutpādakauśalyam̄ /
 sthānāsthānakauśalyam̄ ācāram̄ śekhayitavyo / anācārato vārayitavyo / atha
 dāni ovadati / so eva tasya ovādo evam̄ svādhyāyati / aranye vasati /
 prahāṇe upaviśati / so evāsyā ovādo upādhyāyo sārddhevihāri upasampādiya
 8b5 na ovadati / na anuśāsati / na uddisati / na svādhyāyati / na aranye vasati
 / na prahāṇe upaviśati / antamasato vaktavyo / apramādena sampādehīti /
 na ovadati vinayātikramam̄ āśādayati / evam̄ upādhyāyena sārddhevihārismīm̄
 pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikramati
 // ॐ //

p.64 I.8 Ms.8b5 ; J.35. 9 ; Ch.502a2

8b6 bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū upasampādenti / te dāni
upasampāditāḥ / upādhyāyasya na alliyyam̄ti / te dāni bhikṣū odhyāyanti /
asmākam bhagavān daṇḍakarmman deti / imeśām muktikā / kathaṁ ambhehi
ovaditavyāḥ / anuśāsitavyāḥ / ye ime asmākam naiva allīyam̄ti / na
pratyālīyam̄ti / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayem̄su /

p.64 bhagavān āha / **tena** hi evam sārddhevihāriṇā upādhyāye
 8b7 pratipadyitavyam // kin ti dāni evam sārddhevihāriṇā upādhyāye
 J.36 pratipadyitavyam / sārddhevihāriṇā tāva kalyata eva **utthamtena**
 p.65 upādhyāyasya vihārasya dvāram ākoṭayitavyam yam kālam abhyanujñā
 dinnā bhavati / tato dvāram sukhākam apaduriyāṇa tato prathamaṁ dakṣiṇo
 pādo praveśitavyo paścā vāmo praveśaya vanditvā sukhaśayitam / pṛcchitavyo
 9a1 **uddiśitvā** pratipṛcchitvā khetakaṭāhako nikkālayitavyo prasrāvakumbhikā
 nikkālayitavyā pīṭhikā prajñapayitavyā / hemantakālo bhavati mandamukhi
 prajvālayitavyā / mukhodakam dāpayitavyam / dantakāṣṭham dhoviya
 upanāmayitavyam / mukhodakam āsiñcitavyam / hastām nirmmādiya
 hastanirmmādanam dātavyam / peyā ukkadhitavyā / peyā peyitā peyapātram
 9a2 śodhitavyam / **śodhitvā** bhaktuddeśāto **bhaktakam** grahetavyam /
 bhaktavisargo karttavyo pātram nirmmāpayitavyam / pātram
 pratiśāmayitavyam /

p.65 gocaram̄ praviśantasya grāmapraveśanikāni cīvarāṇi upanāmayitavyāni
 / vihāracaraṇakāni cīvarāṇi pratiśāmayitavyāni / ātmano cīvarakam̄ gṛhniya
 J.37 prṣṭhato nugantavyam̄ / nāpi dāni khurākhuram̄ / atha khalu nātyāsanne
 9a3 nātidūre tena dāni gocarāto nirggatasya upādhyāyasya cīvarāṇi prasphoṭiya
 sāhariya pratisāmayitavyāni / ātmano skandhe dayiya śirṣam̄ onāmiya purato
 gantavyam̄ / vihāram̄ āgacchiyāṇa pīṭhikā prajñapayitavyā
 grāmapraveśanikāni cīvarāṇi ekānte sthapetavyāni / vihāracaraṇakāni
 cīvarāṇi upanāmayitavyāni / pādodakam̄ upanāmayitavyam̄ / pādataṭṭhakam̄
 9a4 upanāmayitavyam̄ / pādā dhopayitavyā / uṣṇam̄ bhavati snāpetavyo śītam̄
 bhavati / mandamukhī prajvālayitavyā /

p.65 yadi piṇḍacāro aṇṭhito bhavati / upanāmayitavyo / nānāvarṇṇitam
 bhavati pr̄cchitavyo suvihita kuto idam labdham asukāto veśikakulāto vadām
 vidhavāye sthūlakumārīye paṇḍakasya asukāye bhikṣuṇīye
 uśśakiyapariśaṅkiyāṇi kulāni vyapadiśati / vāretavyo vaktavyo mā tahiṁ
 9a5 gaccha / atha dān āha / asuke^smi kule buddhavacanam jalpitam / tato
 labdham / vaktavyam kārehi dhūmam mā ca puno āmiśacakṣu deṣesi hastān
 p.66 nirmmādiya hastanirmmādanam dātavyam / piṇḍapāto ukkadhitavyo
 piṇḍapāta upanāmayitavyo bhuñjantasya pāṇiyam cāritavyam / vījanavāto
 dātavyo bhaktavisarggo karttavyo bhuktāviśya pātram apakarśitavyam /
 9a6 J.38 apakkā ca bhājanam bhaktopadhānam śayyāsanam pratiśāmetavyam /
 cīvarāṇi pātram śodhetavyam / pātram pratisāmetavyam / vihārako siñcitavyo
 sanmārjitavyo kālena kālam gomayakārṣī dātavyā / śayyāsanam
 prasphoṭayitavyam / cīvarāṇi dhovetavyāni / siñcitavyāni / ramjītavyāni
 pātram dahitavyam / rañjītavyam / divāvihāram gacchantasya pīṭhikā
 nayitavyā niśidanaṁ nayitavyam / pustako nayitavyo kuṇḍikā nayitavyā /
 9a7 uddeśam gr̄hniya ekamante svādhyāyatena āsitavyam / atha dāni divāvihāram
 gantukāmo bhavati āpr̄cchiya gantavyam / yadi dāni tahiṁ kenaci saha
 svādhyāyatukāmo bhavati / āpr̄cchitavyam / vaktavyam / karomi amukena
 saha svādhyāyan ti / tena dāni jānitavyam / yadi so bhavati śaithaliko vā
 bāhuliko vā / āvaḍḍhako vā asiksākāmo vaktavyam / māśrayo utpadyeyā /
 9b1 atha dāni bhadrako bhavati / guṇavām śiksākāmo vaktavyam / karohi
 divāvihārato āgacchantasya pīṭhikā ānayitavyā / niśidanaṁ ānayitavyam /
 pustako ānayitavyo / kuṇḍikā ānayitavyā / āgatasya samānasya
 hastanirmādanam dātavyam puṣpāṇi dātavyāni cetiyam vandantasya pr̄ṣṭhato
 nugantavyam / pīṭhikā prajñapayitavyā / hemantakālo bhavati / mandamukhī
 prajvālayitavyā / pādā dhovayitavyā / pādā mrakṣetavyo / śayyā
 9b2 prajñāpayitavyā / yadi mahājaniko bhavati / antamasato hastena
 samavadhānam dhātavyam / dīpo prajvālayitavyo / kheṭakaṭāhakam
 J.39 upanāmayitavyam / prasrāvakumbham upanāmayitavyam / sukham
 pratikramāpayitavyam / uddisitvā vā pariprcchitvā vā yadi vihāro prāpuṇati
 / āpr̄cchitavyam / amukam vihāram gr̄hnāmi / atha dāni dvitīyena saha
 9b3 prāpuṇati vihāram upādhyāyena jānitavyam / yadi so bhavati śaithiliko vā
 p.67 bāhuliko vā āvaḍḍhako vā aśiksākāmo vaktavyam / mā gr̄hna mā
 samsarggadoṣo bhaviṣyatīti /

p.67 atha dāni bhavati / bhadrako guṇavān śikṣākāmo vaktavyo gr̥hna yāvan
 na utthāpiyati sā eva me āpṛcchanikā atha dāni utthāpiyati yattikām vārām
 āpṛcchitavyam / yadi dāni tahiṁ kenacit saha svādhyāyatukāmo bhavati /
 9b4 āpṛcchitavyam / karomi amukena sārddham svādhyāyam / upādhyāyena
 jānitavyam / evam sārddhevihāriṇā upādhyāye pratipadyitavyam / na
 pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

I.9 Ms.9b4 J.39.13; Ch.502b13

p.67 bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā te dāni āyuṣmanto nandanopanandano ṣaḍvarggikā ca
 niśrayam dayiya naiva antevāsi ovadanti / na anuśāsanti / te dāni indragavā
 9b5 viya **varddhanti** śivacchagalā viya varddhanti / anākalpasampannāḥ
 anīryāpathasampannāḥ / na jānanti katham upādhyāye pratipadyitavyam /
 katham ācārye pratipadyitavyam / katham vṛddhatarakeṣu pratipadyitavyam
 J.40 / **katham** samghamadhye pratipadyitavyam / katham grāme pratipadyitavyam
 / katham aranye pratipadyitavyam / katham nivāsayitavyam / katham
 prāvaritavyam / katham samghāṭīpātracīvaraḍhāraṇe pratipadyitavyam //
 9b6 **etam** prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha //
 śabdāpayatha nandanopanandanām ṣaḍvarggikānām ca te dāni śabdāpitā /

p.67 bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanā ṣadvarggikāś ca
 evan nāma yūyam niśrayam detha niśrayam dadiyāṇa antevāsikāṁ na
 ovadatha nānuśāsatha tad eva sarvvam bhagavān vistareṇa pratyārocayati
 9b7 / yāva katham samghāṭipātracīvaradhāraṇe pratipadyitavyam / āhamsu /
 āma bhagavan bhagavān āha / evam ca yūyam niśrayam dadiyam
 antevāsikāṁ naiva ovadatha nānuśāsatha / tena hi evam ācāryeṇa
 antevāsikasmīm pratipadyitavyam / kin ti dāni ācāryeṇa antevāsikasmīm
 pratipadyitavyam / ācāryeṇa tāva niśrayam dentena antevāsi ubhayato
 vinayam grāhayitavyo / ubhayato pi vinayam na pāreti / ekato vinayato
 p.68 grāhayitavyo / ekato vinayam **na** pāreti pañcasūtrāṇi vistareṇa grāhayitavyo
 10a1 / pañcasūtrāṇi na pāreti catvāri trīṇi dve ekam sūtram vistareṇa grāhayitavyo
 / ekam sūtram na pāreti / dvānavatīto grāhayitavyo dvānavatīto na śaknoti
 trimśatīto grāhayitavyo śiṣṭakam abhīkṣṇaśrutikāyo gāthāyo ca trimśatīto
 na pāreti dve aniyatām grāhayitavyo śiṣṭakam abhīkṣṇaśrutikāye gāthāyo
 10a2 ca / dve aniyatā na pāreti / **antamas**ato catvāri pārājikāṁ grāhayitavyo
 śiṣṭakam abhīkṣṇaśrutikāye gāthāyo ca śekhayitavyo / dhātukauśalyam
 J.41 **skandh**kauśalyam āyatanakauśalyam pratītyasamutpādakauśalyam ācāram
 śekhayitavyo / anācārato vārayitavyo / eṣo ācāryo niśrayam dadiya antevāsi
 naiva ovadati / nānuśāsati / vinayātikramam āsādayati / evam ācāryeṇa
 10a3 antevāsismīm **pratipadyitavyam** / na pratipadyati / abhisamācārikāṁ
 dharmmān ātikramati // ॐ //

I.10 Ms.10a3 ; J.41.6 ; Ch.502b16

p.68 bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū niśrayan deṃti te antevāsikā
ācārikasya niśrayam gr̥hniya naiva allīyanti / na pratyallīyanti te dāni
bhikṣū odhyāyanti / asmākam bhagavān daṇḍakarmman deti / imeśām
10a4 muktikā yā dāni asmākam naiva allīyanti na pratyalīyanti / katham ime
ambhehi ovaditavyāḥ / anuśāsitavyāḥ / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha bhikṣūn te dāni śabdāpitāḥ /

p.68 bhagavān āha / tena hi evam antevāsinā ācārye pratipadyitavyam /
 10a5 antevāsinā tāva kalyato yeva utthantakena evam ācāryasya vihārasya dvāram
 ākoṭayitavyam / yaṁ kālam abhyanujñā dinnā bhavati / dvāram sukhākam
 apaduriyāṇam prathamam dakṣīṇo pādo praveśayitavyo / paścād vāmam
 p.69 pādaṁ praveśayāṇa ācāryasya sukharātri prcchitavyā / kheṭakaṭāham
 J.42 niṣkāśayitavyam / yāvat pādodakam dāpayitavyam / pādodakam
 upanāmayitavyam / pādataṭṭhakam upanāmayitavyam / pādā dhovayitavyā
 10a6 / pādā mrakṣayitavyā / kheṭakaṭāhakam praveśayitavyam / prasrāvakumbhikā
 praveśayitavyā / dīpako prajvālayitavyo / śayyā prajñapayitavyā / evam
 aparam divasam prasrāvakumbhikā niṣkāśayitavyā / tad eva sarvvam
 navakaparicaryā karttavyā / vistareṇa yathā sārddhevihārisya yāva dīpam
 ādīpiya śayyam prajñapiya sukham pratikrāmayitavyo / evam antevāsinā
 10a7 ācārye pratipadyitavyam / na pratipadyati abhisamācārikān dharmmān
 atikramati // ॐ //

p.69

uddānam //

evam̄ samghasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ dvitīyasthavireṇa poṣadhe pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ sarvvehi poṣadhe pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ samghasthavireṇa bhaktāgre pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ dvitīyasthavireṇa bhaktāgre pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ sarvvehi bhaktāgre pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ upādhyāyena sārddhevihārismim̄ pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ sārddhevihāriṇā upādhyāye pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ ācāryeṇa antevāśismim̄ pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ antevāśinā ācārye pratipadyitavyam̄ // ॥

10b1

J.43

II.1 Ms.10b1 ; J. 44.1 ; Ch.502b25

p.70 bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā pañcārthavaśām sampaśyamānāś tathāgatā arhantah
 10b2 samyaksambuddhāḥ / pañcāhikām vihāracārikām anucamkramanti /
 anuvicaranti / katamām pañca kaccim me śrāvakāḥ na karmmārāmā na
 karmmaratāḥ / na karmmārāmatānuyogam anuyuktā viharanti / na
 bhāṣyārāmāḥ na bhāṣyaratāḥ / na bhāṣyārāmatānuyogam anuyuktā viharanti
 / na nidrārāmāḥ na nidrāratāḥ / na nidrārāmatānuyogam anuyuktā viharanti
 10b3 / glānakānāñ ca bhiksūṇām anukampārtham ye te **śrāddhāḥ** kulaputrāḥ
tathāgatam evoddiśya śraddhayād āgārād anagārikām pravrajitāḥ / te ca
 tathāgataṁ dṛṣṭvā atīva udārāṇi pṛītiprāmodyāni pratilabhisyanti / imāṁ
pañcārthavaśān sampaśyamānāś tathāgatā arhantah samyaksam̄buddhāḥ
 pañcāhikām vihāracārikām anucamkramanti / anuvicaranti / adrākṣīd
 10b4 bhagavām pañcāhikām vihāracārikām anucamkramanto anuvicaranto
 J.45 śayyāsanam ujjhitaprakīrṇṇam utpādakam dutthitakam vātātapena
 vināśiyantam varṣeṇa ovarsiyantam prāṇakehi khajjantam pakṣihi
 ohayiyantam omayilamayilam pāṭitavipāṭitam / ātape dinnam bhagavām
 jānanto yyeva bhiksūm pṛcchati kasyemam bhikṣavo śayyāsanam
 ujjhitaprakīrṇṇam peyālam // yāva omayilamayilam pāṭitavipāṭitam / ātape
 10b5 dinnam āhamṣu / etam **bhagavam** sāmghikam /

p.70 bhagavān āha / evam ca yūyam apratyāstaraṇakā śayyāsanam
 paribhumjatha / tena hi evam śayyāsane pratipadyitavyam / kin ti dāni
evam śayyāsane pratipadyitavyam / na dāni kṣamati sāṃghikam śayyāsanam
 adhyupekṣitum / utpādakam vā dutthitakam vā prāṇakehi vā khajjantam
 varṣena vā ovarṣayantam vātātapena vā vināśiyantam pakṣīhi vā
 10b6 ohayiyantam / atha khalu yadi tāva ujjhitaprakīrṇṇam bhavati / sāharitvā
 p.71 ekānte sthāpayitavyam / utpādakam bhavati / samam thāpetavyam / varṣena
 ovarṣiyati vātātapena vā vināśiyati / cchanne praviśayitavyam / prāṇakehi
 khādyati / pakṣīhi ohayiyante prasphoṭiyāna cchanne praveśayitavyam / na
 10b7 dāni vihāro adhyupekṣitavyo / oddirṇṇako praluggako acaukṣo vā
 J.46 apratisamśkṛto vā // atha khalu yadi tāva tṛṇacchadano bhavati / tṛṇapūlako
 dātavyo / apakkacchadano bhavati / apakkā dātavyā / **kabhallacchadano**
 bhavati kabhallikā dātavyā / sudhāmṛttikācchadano bhavati mṛtpiṇḍo dātavyo
 / varṣāya ovṛṣṭo bhavati cikkhalikā opūretavyā vamghorikā dātavyā
 gomayaśāṭo dātavyo na dāni kṣamati / sāṃghikam śayyāsanam evam eva
 11a1 paribhuñjitum / apratyāstaraṇam vā tṛṇam vā tṛṇam vā antarākṛtvā
 leṅkaṭakam vā atha khalu **pratyāstaraṇam** karttavyam / nāpi kṣamati kalpam
 karttum / paṭikām vā loḍḍhakam vā pratyāstaraṇam karttum / atha khalu
 dviguṇitā nāma karttavyā viśiṣṭā mañcāto vā yadi tāva kambalasya bhavati
 / ekapuṭam vā dvipuṭam vā karttavyam / atha dāni karpāsasya bhavati
 dvipuṭā vā tripuṭā vā karttavyo samantena sūtreṇa śiviyāṇam / tato
 madhyeṇa dīrghasūtrāṇi dātavyāni tato na kṣamati / śayyāsanam
 11a2 omayilomayilam vā pāṭitavipāṭitam vā adhyupekṣitum / atha khalu kālena
 kālam dhovitavyam / kālena kālam śimcitavyam / kālena kālam ātape
 dātavyam / na kṣamati sāṃghikena śayyāsanena prāvṛtena bhaktāgre vā
 tarpaṇāgre vā sāmāyikam vā upaviśitum / na kṣamati śayyāsanam sāṃghikam
 prāvariyaṁ dīrghacāmkramam cāmkramitum // atha dāni bhikṣuh
 śirāviddhako vā bhavati virecanapītako vā glānako vā bhavati
 11a3 vastrapuggalikam antarīkaraṇam dadiya cāmkramati / anāpattih / nāpi
 kṣamati sāṃghikam śayyāsanam paudgalikaparibhogena paribhuñjitum /
 J.47 atha khalu sāṃghikam śayyāsanam prajñapayitavyam / **pratyāstaraṇam**
 dadiya tato paribhuñjitavyam / atha dāni sāṃghikam śayanāsanam mahantam
 p.72 bhavati / uparito bhumjītavyam **yathā** nāśam na gacche / atha dāni
 hemantakālo bhavati sāṃghikam śayyāsanam prāvariya śayati /
 11a4 **antarīkaraṇam** dātavyam / na deti vinayātikramam āśādayati / evam
 śayyāsane pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān
 atikramati // ॐ //

II.2 Ms. 11a4 ; J.47.6 ; Ch.502.13

p.72 bhagavān śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū upagacchanikāyām kāle vihāran na
 11a5 pratisamskarenti / pañcārthavaśām sampaśyamānāms tathāgatā arhaṇtaḥ
 samyaksambuddhāḥ pañcāhikām vihāracārikām anucaṅkramanti /
 anuvicaranti / katamām pañca / kacci me śrāvakāḥ na karmmārāmāḥ na
 karmmaratāḥ / na karmmārāmatā-anuyogam anuyuktā viharanti na
 bhāṣyārāmāḥ / na bhāṣyaratāḥ na bhāṣyārāmatānuyogam anuyuktā viharanti
 / na nidrārāmāḥ na nidrāratāḥ na nidrārāmatānuyogam anuyuktā viharanti
 11a6 / glānakānāñ ca bhikṣūṇām anukampārtham ye ca te śrāddhāḥ kulaputrāḥ
 tathāgatam evoddiśya āgārād anagārikām pravrajitāḥ / te ca tathāgatam
 drṣṭvā atīvodārāṇi prītiprāmodyāni pratilabhiṣyanti / imām pañca arthavaśām
 J.48 sampaśyamānās tathāgatā arhaṇtaḥ samyaksambuddhāḥ pañcāhikām
 vihāracārikām anucaṅkramanti / anuvicaranti / adrākṣid bhagavām
 11a7 pañcāhikām vihāracārikām anucaṅkramanto anuvicaranto vihārakān
oddrinnakām praluggakām acokṣām apratisamskṛtām śayyāsanām
 ujjhitaprakīrṇām omayilemayilam pāṭitavipāṭitam mañcām pīṭhām
oddrinṇakām paluggakām dutthitakām vātātapena opūriyatām prāṇakehi
 khajjantām varṣeṇa ovarṣiyantām kākaśakuntehi ohayiyantām bhagavān
 jānanto pṛcchati / kasyeme bhikṣavo vihārakā odriṇṇakā paluggakā acaukṣā
 11b1 apratisamskṛtā śayyāsanām ujjhitaprakīrṇām omayilomayilam
 p.73 pāṭitavipāṭitam mañcā pīṭhā oddrinṇakā paluggakām dutthitakām vātātapena
 opūriyatām prāṇakehi khajjantām varṣeṇa ovarṣiyantām kākaśakuntehi
 ohayiyantām bhikṣū āhaṁsu // imām bhagavan samghasya ye varṣām
 upagacchiṣyanti / te pratisamskariṣyanti /

p.73 bhagavān āha / tena hi evam varṣopanāyike śayyāsane pratipadyitavyam
 11b2 / kin ti dāni evam varṣopanāyike śayyāsane pratipadyitavyam / eṣā dāni
 samghasya varṣopanāyikā bhavati / prakṛtyaiva tāva dāyakadānapati
 J.49 pratisaritavyā / tato vihārakā pratisaṁskarttavyāḥ / ye vihārakā uddiṇṇakā
 paluggakā acokṣā vā apratisaṁskṛtā vā bhavanti / yadi tāva sudhācchadano
 bhavati / sudhāpiṇḍo dātavyo / iṣṭakācchadano bhavati / iṣṭakā dātavyā /
 11b3 apakkācchadano bhavati / apakkā dātavyā / kabhallacchadano bhavati /
 kabhallikā dātavyā / tṛṇacchadano bhavati / tṛṇapūlako dātavyā / mañcā vā
 pīṭhā vā oddriṇṇakā paluggakā bhavanti / mumjā karttitavyā / balbajā
 karttitavyā mañcā buṇitavyā uppādakā bhavanti samam tthapayitavyā /
 dutthapitā bhavanti / sutthapitā karttavyā / vātātapena opūriyanti /
 kākaśakuntehi vā ohayiyanti / cchanne sthapitavyā / evam śayyāsanam
 11b4 bhavati / omayilamayilam pāṭitavipāṭitam dhoviya sīvitavyam / mṛttikāpiṇḍo
 dāpayitavyo / mūṣika-ukkira vā yāva vamghorikā pūretavyā / yam tahiṁ
 pariveṇe bhavati / bhaṇḍam niyatakam sarvvam samudānitavyam /
 pañcehi aṅgehi samanvāgato bhikṣuh śayyāsanaprajñāpaka saṁmutīye
 11b5 saṁmanyitavyo / katamehi pañcahi / yo na cchandāye na dosāye na mohāye
 na bhayāye prajñaptam ca jānāti / imehi pañcahi / peyālam //

p.73
J.50 **kar**mmaṁ kṛtvā yāva te dāni samantena āśādhamāsam śayyāsanam
grāhetavyam / vihārā pariveṇā agniśālā bhaktaśālā / upasthānaśālā /
dvārakoṣṭhako varccakuṭī udupāno jantāko camkramā vṛkṣamūlā vihārakā

p.74
11b6 **grā**hayitavyā / asuke vihāre ettakā mañcakā pīṭhakā vā ettakam āstaraṇam
ettakam prāvaraṇam tato likhitavyam / bhurjake phalake vā paṭṭikāyām vā
/ yadi tāva āraṇyakam śayyāsanam bhavati / dūre dūre pariveṇā bhavamti
/ trayodaśiyam vā cāturddasiyam vā tena śayyāsanoddeśo karttavyo / atha
dāni grāmāntikam śayyāsanam bhavati / āsanne āsanne pariveṇā bhavanti
11b7 / cāturddasiyam vā pāñcadaśiyam vā śayyāsanoddeśo karttavyo / tam likhitam
samghasthavirasya allīpitavyam / vaktavyam / āyuṣman amuke vihārake
ettakā mañcā ettakā pīṭhāḥ / ettakam āstaraṇam ettakam prāvaraṇam
katamo tava vihārako rucyati / yo samghasthavirasya vihārako rucyati so
J.51 dātavyo / atha dāni samghasthaviro jalpati / vihāram yūyam **uddiśatha**
varṣāvāsikam samam kariṣyāma tti / yam samghasthaviro jalpati / tathā
12a1 karttavyam / **tato** vihārakā uddiśitavyāḥ / vṛddhāntato prabhṛti yāva
avarṣakaparyantaṁ na kṣamati / śrāmaṇerāṇāṁ vihārā uddiśitum / atha
dāni teṣāṁ upādhyāyācāryā jalpanti / uddiśatha yūyam eteṣāṁ vayam
pratisaṁskariṣyāma tti / tato śrāmaṇerakāṇāṁ pi vihārakā uddiśitavyā /
atha dāni bahum bhavati / tato dvitīyakālikā uddiśitavyā / atha dāni tahim
12a2 koci bhavati / āṭakkarasimhanādiko **par**yāpto grīṣme śayyāsanam
uddiśitavyam / guptyartham paribhogārtham utthiṣyam utthāpayisyam ko
vihārako ti / vaktavyo na eṣo bhava kiñcit bhogārtham vadisanti
pratisaṁskāraṇārtham eṣo **ca** uddiśiyati / atha dāni stokā vihārakā bhavanti
/ dviṇṇāṁ trayāṇāṁ vā janānāṁ eko vihārako uddiśitavyo / ~

p.74 atha dāni evam̄ pi stokā bhavanti / caturṇṇām̄ pañcānām̄ vā janānām̄ eko
 12a3 vihārako uddisitavyo / atha dāni ekavastukam̄ bhavati / bhikṣū ca bahū¹
 bhavam̄ti / vṛddhānāñ ca mañcā prajñāpayitavyāḥ / navakānām̄ pīṭhāḥ
 p.75 prajñāpayitavyāḥ / atha dāni evam̄ pi stokam̄ bhavati / vṛddhānām̄ pīṭhāḥ
 J.52 prajñāpayitavyāḥ / navakānām̄ samstarañā prājñāpayitavyāḥ / atha dāni
 12a4 evam̄ pi stokam̄ bhavati / atha dāni alpāvakāśo bhavati / vṛddhehi samstarañe
 pratipadyitavyam̄ / navakehi paryanke vītināmayitavyam̄ / atha dāni evam̄
 pi alpāvakāśo bhavati / vṛddhehi cchanne praviśitavyam̄ / navakehi
 vṛkṣamūlehi camkramehi niṣadyāhi abhyavakāśe vītināmayitavyam̄ / hemante
 śayyāsanam̄ uddisitavyam̄ / guptyartham̄ paribhogārtham̄ utthiṣyam̄
 12a5 utthāpayisyam̄ varṣāsu śayyāsanam̄ uddisitavyam̄ / guptyartham̄
 paribhogārtham̄ utthāsyam̄ utthāpayitavyam̄ / nāpi kṣamati śayyāsanam̄
 adhyupekṣitum̄ omayilomayilam̄ pāṭitavipāṭitam̄ mañcā vā pīṭhā vā
 oddriṇṇakā vā paluggakā vā adhyupekṣitum̄ / atha khalu kālena kālam̄
 śayyāsanam̄ sīvitavyam̄ / dhovitavyam̄ / kālena kālam̄ muñjā karttitavyā /
 balbajā karttitavyā / tato mañcā ca pīṭhā ca buṇitavyā / evam̄ varṣopanāyike
 12a6 śayyāsane pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān
 atikramati // ॐ //

p.75 II.3 Ms.12a6 ; J.52.15 ; Ch.503a24

bhagavān śrāvastyām viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā yāva adrākṣid bhagavām pañcāhikām vihāracārikām
 J.53 anucamkramanto anuvicaranto vihārakām oddriṇṇakām paluggakām ullāya
 gṛhitakām acokṣām apratisamśkr̥tām udakasya pūrām udakabhramām
 12a7 aśodhitakām dvārāhi **dvī**pikāhi khajjanto mañcām pīṭhām oddriṇṇakām
 paluggakām dutthitakām varṣeṇa **o**varṣiyantām prāṇakehi khajjantām
 bhagavān jānanto pṛcchatī / kiṁ imām bhikṣavo vihārakā ullaggakā ollāye
 gṛhitakāḥ / acaukṣā apratisamśkr̥tā udakasya pūrām udakabhramā aśodhitakā
 dvāre dvīpikāhi khajjantā mañcā pīṭhā oddriṇṇakām paluggakām utpādakām
 12b1 dutthitakām varṣeṇa **o**varṣiyantām prāṇakehi khajjantām bhiksū āhamṣuh
 p.76 / ye bhagavān **varṣām** vasiṣyanti te pratিষamśkarisyyanti /

p.76 bhagavān āha / tena hi evam̄ varṣopagatehi śayyāsane pratipadyitavyam̄ / kin ti dāni evam̄ varṣopagatehi śayyāsane pratipadyitavyam̄ / ete dāni bhikṣavo varṣopagatā bhavanti / tena hi vihārakā pratyavekṣitavyā / yadi tāva oddriṇṇakā vā paluggakā vā bhavanti / yāvat mūṣikokkārā vā cikkhallikā vā pratisaṁskārayitavyā / yadi tāva vihārako sudhācchadano bhavati sudhāpiṇḍo dātavyo / iṣṭakācchadano bhavati / iṣṭakā dātavyā / J.54 apakvacchadano bhavati / apakvā dātavyā / kabhallacchadano bhavati kabhallikā dātavyā / trṇacchadano bhavati / trṇapūlako dātavyo / ullāye grhītako bhavati / piṇḍam̄ śāṭiya mṛttikāye limpītavyo / mūṣa-ukkārā cikkhalikā pūretavyā / yadi tāva uppēdanako vihārako bhavati / śakkāroṭena 12b2 vā pūretavyā apakvapāṁsukena vā / atha dāni uppam̄sulo bhavati / gomayakārṣī dātavyā / udakabhramā vā / praṇālibhramā vā paripūritā bhavanti śodhayitavyāḥ / muṇḍaharmmiyā pratisaṁskarttavyā / śayyāsanam̄ omayilomayilaṁ bhavati / pāṭitavipāṭitaṁ dhovayitavyam̄ / rañjetavyam̄ / mañcā vā pīṭhā vā bhagnakā bhavanti / chinnagaṇṭhikā karttavyā / 12b3 oddriṇṇakā vā paluggakā bhavanti / muñjā karttitavyā / mañcā buṇitavyā / pīṭhikā buṇitavyā / uppādakā bhavanti samam̄ thāpeyitavyā / dutthitakā bhavanti / sutthitā thapetavyā / vātātapena opūriyanti / naivāte thapitavyāḥ / varṣeṇa ovarṣiyanti / cchanne thapitavyā / prāṇakehi khajjanti cchandiyāṇam̄ pratipādikehi thapayitavyā / nāpi kṣamati / śayyāsanam̄ adhyupekṣitum̄ / 12b4 omayilomayilaṁ vā pāṭitavipāṭitaṁ vā // atha khalu kālena kālam̄ dhovitavyam̄ / sīvayitavyam̄ / rañjayitavyam̄ / mañcā vā pīṭhā vā uppādakā bhavanti / samāṁ thapitavyāḥ / dutthitā bhavanti / susthitā thapitavyāḥ / oddriṇṇakā bhavanti / palugnakā vā muñjā karttitavyā / balbjā karttitavyā / mañcā buṇitavyāḥ / pīṭhā buṇitavyāḥ / pādakā dutthitakā bhavanti / J.55 p.77 12b5 sutthitā karttavyāḥ / vihārakā kālena kālam̄ siñcitavyāḥ / sammārjītavyāḥ / gomayakārṣī dātavyāḥ / udakabhramāḥ pranāḍikābhramā vā kālena kālam̄ śodhitavyāḥ / pañcāhe pañcāhe śayyāsanam̄ pratyotāpetavyam̄ / mañcā vā pīṭhā vā anyāyataḥ karttavyam̄ / vihāro omasvediko bhavati / mañco bhittito mocetvā pratipādikā dātavyāḥ / yathā prāṇakehi na khādyeyā santānikā 12b6 śāṭitavyo / anvardhamāsam̄ gomayaśāṭo dātavyo / yadi tāva vihāro ośa karoti odako dātavyo / atha dāni usvedako bhavati śuddhena gomayena mardditavyam̄ / vihāro usvedako bhavati / na dāni tahiṁ kṣamati / hastaśaucam̄ vā karttum̄ pādaśaucam̄ vā mukham vā dhovitum̄ / pādam vā nirmmādayitum̄ / nāpi dāni kṣamati / vihāro pitthitvā sthapitum̄ / atha khalu kālena kālam̄ apāvuritavyo yathā vātām̄ labheyā na dhūpetavyo 13a1 J.56 kuṣṭhena bhurjena vā saktuhi vā evam̄ varṣopagatakehi śayyāsane pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati // abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॥ ९ ॥

p.77 II.4 Ms.13a1 ; J. 56.3 ; Ch.503b10

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
vistareṇa nidānam kṛtvā aparam dāni āraṇyakam śayyāsanam himadoṣena
cittam na vasati / te dāni āraṇyakā vihāram bāhiram ghaṭṭiyam kāriyāṇa
13a2 grāmantikam śayyāsanam okastāḥ so dāni vihārako vanadavena āgacchiyāṇa
dagdho / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu

p.77 bhagavān āha / tena hi evam varśavustehi śayyāsane pratipadyitavyam / kin ti dāni evam varśavustehi śayyāsane pratipadyitavyam / etam dāni āraṇyakam śayyāsanam himadoṣena cittam na vasati / na kṣamati / āraṇyakehi aśabdakarṇikāye grāmāntikam / śayyāsanam okkasitum / atha khalu ucchāhetavyā / tahim eko vā dvau vā trayo vā yāvatakā ucchahanti / yo pratibalo vastum yadi utsahanti / teṣām āhāreṇa upastambham karttavyam / yathā na vihanyemṣu / atha dāni udvahanti / āha / kim vayam parityaktāḥ / kissa vayam vasāmaḥ / yam tahiṁ śayyāsanam bhavati kocavako vā ullīyo vā caturasrakā vā kumbhiyo vā katāhakāni vā sarvvam grāmāntikam śayyāsanam otāretavyam / mañcā pīṭhā ullapitvā sthāpayitavyā / mañcā bhittiyo mocetvā pratipādakā dātavyā / yathā prāṇakehi dīpikāhi vā na khajjeyā / nāpi dāni kṣamati so vihāro adhyupekṣitum / oddriṇṇako vā paluggako vā acaukṣo vā apratisamskṛto vā / atha khalu yadi tāva trṇacchadano vā bhavati trṇapulako dātavyo / yāva gomayaśāṭo dātavyo / paribhāṇḍam karttavyam / śvetavarṇṇā dātavyam // samantena vihārasya tāva pratikṛtyeva agniharaṇī karttavyā / bhṛtakehi ca karmmakarehi ca vihārasya catuhpārśve kakṣam jātakam bhavati so lavāpayitavyo / yam kālam śuṣkam bhavati / niṣprāṇakam tato gninā dahāpayitavyo vihārako siñcitavyo / sammārjitavyo / gomayakārṣī dātavyā / yam sārāsāram śayyāsanam amilā vā astaraṇikā vā kocakā vā makucakā vā guḍuguḍukā vā te grāmāntikam śayyāsanam nāpayitavyāḥ / mañcāḥ pratipādakehi sthāpayitavyā bhittito muktāḥ / maṃcasya upari pīṭhā sthāpayitavyā / pīṭhasya upari yam tatra śayyāsanam omayilomayilam pāṭita vipāṭitam pīṭhasya upari sthāpayitavyam cīvaravamśe sthāpayitavyam bhittito muktam / yadi tāva vihāro uppiḍanako bhavati / na kṣamati / lenāni bandhitum / atha khalu muktakā karttavyā / atha dāni uppamṣulakā vihārakā bāhiraghaṭṭimā karttavyāḥ / sarvvehi nirdhāvitavyā ekena abhyantaraghaṭṭimam vihārakām kariya rejjuye vā kaḍevarikāye vā otaritavyam / otariya rajjūye vā kaḍevariya vā abhyantare kṣipitavyā / bāhyena vā acchitavyā / ye tatra bhavanti gopālakā vā paśupālakā vā teṣām so vihāro anuparinditavyo te vaktavyāḥ / dīrghāyu gacchāma tāva yam grāmāntikam śeyyāsanam eṣo tumhākam vihārako anuparindito bhavatu / evam anuparindiyāṇa gantavyam / ~

p.79 atha dāni grāmāntikam̄ śeyyāsanam̄ bhavati / evam̄ hy eva sarvvam̄ pratisaṁskāro karttavyāḥ / yāva śvetavarṇṇā dātavyā / etāni mahantāni
 13b2 vastūni bhavanti / yathā agniśālā vā upasthānaśālā vā yadi tāva sasvāmikam̄ bhavati / tena pratisaṁskāropetavyā / uddiṣṭako nāśo yo sya bhavati / tena pratisaṁskarttavyā / atha dāni naiva sasvāmiko bhavati / nāpi uddiṣṭako sarvvāsaṁghena pratisaṁskarttavyo / sāmagrīye saṁviditvā tahiṁ ekam̄
 J.59 eko vā śamo dātavyo / dve vā dve vā trayo vā trayo vā yathā
 13b3 sarvvapratisaṁskāro gacche tathā dātavyam̄ / mañcā vā pīṭhā vā ullaggakā bhavanti / ayacchitavyā / ayam̄ cchantiyo karttavyāḥ / unniyo vā biśio vā caturasrakā vā omayilomayilā bhavanti / pāṭitavipāṭitā dhovitva sivitavyā / pratyaggalāni dātavyāni / bhaṇḍam̄ niyatakam̄ bhavati / samudānetavyam̄ / grāmāntikam̄ śeyyāsanam̄ udakadoṣena cittam̄ na samvasati na kṣamati
 13b4 tehi aśabdakarṇṇikāye āraṇyakam̄ śeyyāsanam̄ gantum̄ / atha khalu pratikṛtyeva tāva yam̄ tatra sārāsāram̄ bhāṇḍam̄ astaraṇam̄ vā prāvaraṇam̄ vā upaskaro vā śraddhāprasannehi upāsakakulehi sthāpayitavyam̄ / vihārako saṁmārjayitavyo / gomayakārṣī dātavyā / mañcā pratipādakehi sthātavyā bhittito muktam̄ / mañcasya upari pīṭham̄ sthāpayitavyam̄ / pīṭhasyopari
 13b5 yam̄ tatra jarjara bisi vā jarjara caturaśrako vā tam̄ sthāpayitavyam̄ / yadi tāva uppīḍanako vihāro bhavati / tato lenāni muktāni sthāpetavyāni / atha dāni uppamsulako vihāro bhavati lenāni bāhiraghaṭṭimāni karttavyāni sarvve bhikṣūhi nirdhāvantehi / ekena vihārako abhyanta raghaṭṭimo karttavyo /
 13b6 J.60 prativeśikulāto niśreniyāviya tato otaritavyo / ye tatra prativeśikā bhavanti / teṣām̄ anuparinditavyam̄ / dīrghāyu eṣo vihārako tumhāṇam̄ anuparindito
 p.80 bhavatu / gacchāma vayam̄ arāṇyakāni śeyyāsanāni evam̄ parindiyā gantavyam̄ / evam̄ varśavustehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॐ //

p.80 II.5 Ms.13b6 ; J. 60.5 ; Ch.503.1

13b7 bhagavān śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
nidānam kṛtvā pañcārthaśām vistareṇa kṛtvā yāvad adrāksid bhagavām
pañcāhikām vihāracārikām anucaṃkramanto anuvicaranto vihārakām
oddriṇṇakām praluggakām acaukṣām apratisamśkr̄tām śeyyāsanām
ujjhitaprakīrṇam omayilomayilam pāṭitavipāṭitam mañcā ca pīṭhā ca /
uddriṇṇakā praluggakā uppādakā dutthitakā varṣeṇa ovarṣiyantām prāṇakehi
14a1 khajjantām bhagavān **jā**nanto bhikṣūm pṛcchati / kim idam bhikṣavo vihārakā
oddriṇṇakā paluggakā acaukṣā apratisamśkr̄tāḥ śeyyāsanām
ujjhitaprakīrṇam omayilomayilam pāṭitavipāṭitam mañcā ca pīṭhā ca
oddriṇṇakā paluggakā uppādakā dutthitakā varṣeṇa ovarṣayantā prāṇakehi
khājjantā te dāni āhaṁsu vayam bhagavan āgantukā ye nevāsikā te
saṃskariṣyanti /

p.80
 bhagavān āha // tena hi evam̄ āgantukehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄
 / kin ti dāni evam̄ āgantukehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄ / etā dāni
 bhikṣū āgantukā bhavanti vihārako uddiṣṭako bhavati / mañcam̄ pīṭham̄ pi
 caturasrakam̄ kurccam̄ bimbohanam̄ uddiṣṭam̄ bhavati nāpi kṣamati /
 gatāgatasya vihārake bhaṇḍam̄ praveśitum̄ / atha khalu yadi tāva
 andhakārako vihārako bhavati / pradīpo jvālayitavyo ṭṛṇolkā vā kaṇḍolkā
 vā **prajvā**layitavyā / praviśiya cīvaravam̄śo tāva pratyavekṣitavyo / anekāye
 prāṇakehi khāditako bhavati / yadi tāva prāṇakehi khāyitako bhavati
p.81
 bhagnakā vā tam̄ apaniya anyo kīlako ākoṭayitavyo **pātra**praveśikā
 sthāpayitavyā / mañcakaś ca pratyavekṣitavyah / yadi tāva vibhagnako vā
 14a4 cchinnako vā bhavati cchinnakanṭhi karttavyā / oddriṇṇako **vā** paluggako
 vā bhavati mumjā karttitavyā balbajā karttitavyā / mañcā buṇitavyā pīṭhā
buṇitavyā / vihārako śodhayitavyo / sammārjayitavyo / mūṣa-ukkirā vā
 bhavati ākoṭayitavyā / gomayakārṣī dātavyā / mañcako pratipādake
 sthāpayitavyo āstaraṇam̄ prajñapiya pratikramitavyam̄ / yadi sarvvarātro
 J.62
 14a5 gacchatī pratisam̄skārayantasya sarvvarātrī pratisam̄skārayitavyam̄ / evam̄
 āgantukehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati / abhisamācārikān
 dharmmān atikramati // ॐ //

II.6 Ms.14a5 ; J.62.4 ; Ch.503.16

p.81 bhagavān śrāvastyāṁ viharati śastā devānāñ ca manusyānāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā pañcārthaśāṁ vistareṇa kṛtvā yāvad adrākṣid bhagavām
 pañcāhikām vihāracārikām anucaṁkramanto anuviracanto vihārakām
 14a6 oddriṇṇakām paluggakām acaukṣām apratisam̄skṛtām śeyyāsanam̄
 omayilemayilam̄ pāṭitavipāṭitam̄ / mañcā pīṭhā oddriṇṇakām̄ paluggakām̄ /
 uppādakām̄ dutthitakām varṣeṇa ovarṣiyantām̄ prāṇakehi khajjantām̄
 bhagavān jānanto pṛcchati / kiṁ ime bhikṣavo vihārakā oddriṇṇakā paluggakā
 acaukṣā apratisam̄skṛtā śayyāsanam̄ omayilemayilam̄ pāṭitavipāṭitam̄ mañcā
 14a7 pīṭhā oddriṇṇakā paluggakā uppādakā dutthitakā varṣeṇa ovarṣayantā
 prāṇakehi khajjantā bhikṣū āhamṣu / vayam̄ bhagavan nevāsikā ye āgantukā
 te pratিসam̄skariṣyanti /

p.81 bhagavān āha / tena hi evam̄ nevāsikehi śeyyāsane pratipadyitavyam /
kin ti dāni evam̄ nevāsikehi śayyāsane pratipadyitavyam / nāyam tāva
kṣamati / naivāsikehi ye vihārakā oddriṇṇakā paluggakā acaukṣā
14b1 apratisam̄skṛtā te āgantukānām **sthā**payitum / yadi āgantukānām mātu
J.63 atyāyikam̄ bhaviṣyanti / tato nam̄ pratisam̄skariṣyantīti // atha khalu **ye**
vihārakā navakā ca supratिसam̄skṛtā ca te āgantukānām sthāpayitavyā /
p.82 nāpi kṣamati śeyyāsanam̄ omayilomayilam̄ pāṭitavipāṭitam̄ āgantukānām
sthāpayitum / yadi āgantukānām mātu atyāyikam̄ bhaviṣyati tato dhoviṣyanti
14b2 / rañjiṣyanti / sīviṣyanti / atha khalu yam̄ **śeyyāsanam̄** navakam̄ sudhotam̄
ca suraktam̄ ca tam̄ āgantukānām sthāpayitavyam / nāpi kṣamati ye mañcā
vā pīṭhā vā praluggakā vā oddriṇṇakā vā te āgantukānām sthāpayitum /
yadi āgantukānām mātu atyāyikam̄ bhaviṣyati / tato buṇiṣyanti / atha
khalu ye mañcā vā pīṭhā vā navā ca sārā ca sudhotā ca te āgantukānām
14b3 sthāpayitavyā nāpi kṣamati / adhyupekṣitum / atha khalu vihārakānām
kālena kālam̄ khanḍaphuttam̄ pratisam̄skarttavyam / śeyyāsanam̄
dhovitavyam / sivitavyam / rañjitavyam / mañcā vā pīṭhā vā bhagnā vā
bhavanti cchinnaganṭhikā karttavyā / oddriṇṇakā vā paluggakā vā bhavanti
/ muñjā karttitavyā / balbajā karttitavyā mañcā buṇitavyā pīṭhā buṇitavyā
/ mañcā vā pīṭhā vā uppādakā bhavanti / samaṇ sthāpayitavyā / dutthāpitakā
14b4 J.64 **bhavanti** / susthitā karttavyā / **vātātapena** opūriyanti / nivāte sthāpayitavyā
/ kākaśakuntakehi ohayiyanti channe sthāpayitavyāḥ / varṣeṇa ovarṣiyanti
nirovarṣe sthāpayitavyā / prāṇakehi khajjanti cchinnaganṭhikā kariya
pratipādakehi sthāpayitavyā / evam̄ nevāsikehi śayyāsane pratipadyitavyam̄
14b5 / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॐ //

p.82 II.7 Ms.14b5 ; J. 64.6 ; Ch.503.25

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā yāvad adrākṣid bhagavān pañcāhikāṁ vihāracārikāṁ
 anucamkramanto anuvicaranto vihārakāṁ oddriṇṇakāṁ paluggakāṁ apṛati
 samśkr̄tāṁ ullāye gr̄hitakāṁ śeyyāsanam omayilamayilaṁ pāṭitavipāṭitam
 14b6 mañcā ca pīṭhā ca oddriṇṇakāṁ paluggakāṁ uppādakāṁ dutthitakāṁ
 vātātapena opūriyantāṁ kākaśakuntehi ohayiyantāṁ varṣeṇa ovarṣiyantāṁ
 prāṇakehi khajjantāṁ bhagavān jānanto yeva bhiksūm pr̄cchati / kiṁ ete
 p.83 bhikṣavo vihārakā oddriṇṇakā paluggakā śeyyāsanam omayilamayilaṁ
 pāṭitavipāṭitam mañcā pīṭhā ca oddriṇṇakā paluggakā uppādakā dutthitakā
 vātātapena opūriyantā kākaśakuntehi ohayiyantā varṣeṇa ovarsiyam̄tā
 14b7 J.65 prāṇakehi khajjantā / bhiksū āhamṣu / ye bhagavām āgantukā ca nevāsikā
 ca te pratisam̄skariṣyanti / vayam itvāravāsino

p.83 bhagavān āha / tena hi evam̄ sarvvehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄ /
kin ti dāni evam̄ hi sarvvehi śeyyāsane pratipadyitavyam̄ / ete dāni vihārakā
bhavanti / oddriṇṇakā paluggakā acaukṣā apratisam̄skṛtakā tato raṇaraṇāye
15a1 gaṇḍim̄ āhaṇiya sarvvasaṁghena sannipatitavyam̄ / atha dāni kaścid̄ āha /
ahan dharmmakathiko ahaṁ vinayadharo aham̄ āraṇyako piṇḍacāriko
pāṁsukuliko ya ete droṇī śramaṇakā te pratisam̄skariṣyantīti // te
vināyātikramam̄ āsādayanti /

p.83 atha khalu sarvvehi sannipatitavyam / anyehi tāva mṛttikā mardditavyā
 / anyehi khāṇukā viśālikā vā piṇḍakā vā paripūriya dātavyā / anyehi
 15a2 pariharitavyam / anyehi lippitavyam / anyehi majjitavyam / anyehi udakam
 parihaaritavyam / atha dāni bahum lippitavyam bhavati / bhiksū ca śāthyena
 karenti / kiṁ karttavyam mitakaṁ dātavyam / iman tava khaṇḍam imam
 tava khaṇḍan ti / imam tvayā pratisaṁskārayitavyam / ete vihārakā ullāye
 gr̥hitakā bhavanti apratisaṁskṛtā vā uppamṣulā vā sarvvasaṁghasya gaṇḍim
 15a3 ākoṭayitvā anyehi tāvad yā bhitti ollāye gr̥hitakāyo tāyo sāṭayitavyāyo
 anyehi mṛttikā marddetavyā / anyehi udakah parihaaritavyah / anyehi mṛttikā
 J.66 pariharttavyā / anyo lepo dātavyah / anyaiḥ sammārjitavyam / vihārakā
 uppedanakā bhavanti / śarkarāṭakā vā āpakapāṁsuko vā parihaaritavyo
 ākoṭayitavyo / atha dāni upamṣulakā vihārakā bhavanti / anyair ggomaya
 15a4 pariharttavyah / anyair udakam pariharttavyah / anyehi adhvāpayitavyam
 p.84 / anyehi gomayakārṣī dātavyā / nāpi dāni adhyupekṣitavyam / śeyyāsanam
 onṇiyo vā kocavako vā prāvārā vā bisiyo vā caturasrako vā bimbohanakā
 15a5 vā cilimilikā vā omayilamayilā vā pāṭitavipāṭitā vā acaukṣā vā apratisaṁskṛtā
 vā / atha khalu kālena kālam / anyehi oṣā gālayitavyo / anyehi udakam
 pariharttavyam / anyehi kṣāram ānayitavyam / anyehi dhovayitavyam /
 anyehi pīḍitavyam / anyehi visayitavyam / anyehi pariharttavyam / mañcā
 vā pīṭhā vā oddiṇṇakā vā paluggakā vā bhavanti / sarvvehi muñjā vā
 balbajā vā karttitavyā / mañcā vā vātavyā pīṭhā vātavyā bisī sīvayitavyā /
 15a6 caturasrā dāpayitavyā // namgalāni utthāpayitavyāni / ete mañcā vā pīṭhā
 J.67 vā bhagnakā vā bhavanti / yo yam paśyati tena yyeva gaṇṭhī karttavyā /
 upādakā bhavanti / yo yeva paśyati tena yeva samam sthāpayitavyam /
 dutthitakā bhavanti / susthitakā karttavyā / vātātapena vā opūriyanti / yo
 yeva paśyati tena yyeva nivāte sthāpayitavyā / kākaśakuntehi vā ohayiyanti
 15a7 / yo yyeva paśyati / tena yyeva channe sthāpayitavyā / varṣenā ovarṣayanti
 / yo yeva paśyati tena yyeva nirovarṣe sthāpayitavyā / prāṇakehi khajjanti
 / yo yeva paśyati / tena yyeva cchinnagaṇṭhikā kariyāṇa pratipādakehi
 sthāpayitavyā / evam sarvvehi śayyāsane pratipadyitavyam / na pratipadyati
 / abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॐ //

p.84 II.8 Ms.15a7 ; J. 67.9 ; Ch.504a14

15b1 bhagavān śrāvastyāṁ virahati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū prakīरṇṇakasya ucchvāsam karonti / jano
dāni odhyāyati / paśyatha bhaṇe śramaṇakā yathā uṣṭrā vā gonā vā
garḍdabhā vā cchagalakā vā evam ime śramaṇā prakīरṇṇakasya uśvāsam
karenti / naṣṭam bhraṣṭam kuto eṣām śrāmaṇyam / etam prakaraṇam
bhikṣūhi śrutam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / satyam
15b2 bhikṣavo jano odhyāyati āma bhagavan

p.85 bhagavān āha / tena hi varccakuṭī nāma karttavyā / varccakuṭīm dāni
J.68 bhikṣuṇā kārāpayamāṇena nāpi kṣamati **vi**hārasya purastimena vā uttareṇa
 vā kārāpayitum / atha khalu dakṣiṇena vā paścimena vā kārāpayitavyā /
 vātaphatham muktvā mallakatalā khaḍā khaṇitavyā / prapātaniśritam vā
 yadi vā khāniyā udakāntikā bhavati / prathamam kalpiyakāreṇa
15b3 ohayiyāpetavyā / atha dāni prapātaniśritā vā unctionāvaccagharam vovatti
 gacchatī / antarām kāṣṭham dātavyam / yathā tahiṁ / prathamam nipateya
 parimalam vā caturasram vā nivitavyā / iṣṭakāhi vā upalair vvā cchādayitavyā
 / yāni sārāṇi ca dṛḍhāni ca sthūlāni ca kāṣṭhāni tāny adhastā dātavyāni /
 tatra kāṣṭhehi vā phalakehi vā ohāṭayitavyā / upari iṣṭakāhi mṛttikāya
15b4 **cchā**dayitavyāni / tac ca mukhāni karttavyāni hastām vā āyāmena
 nimuṣṭakam vā hastam vistāreṇa tatra kanṭhavāriṇi karttavyā / kakṣamātrī
 vā galamātrī vā vamṣeṇa vā nalena vā naṃgalehi vā phalakair vvā tathā
 karttavyā yathā upaviṣṭā anyonyam na paśyanti / **śīrṣān** tatropari
 cchādetavyam kuḍḍam utthapiyāṇam valabhī kārayitavyā / ākāśatalam vā
15b5 limpitavyā mṛttikāya vā sudhāya vā ṭṛṇacchannā vā karttavyā / aparsmin
 pārśve varccakuṭīkā karttavyā / tahiṁ sthāpetavyā kāṣṭhakuṇḍāni vā
J.69 mṛttikākuṇḍāni vā udaka pūrayitavyāni / tahiṁ **sthā**petavyam kariṣo mṛttikā
 vā ūṣo vā tato jānitavyam / yadi tāva sā khānimā varccakuṭī bhavati / tato
 varccakumbhikā bāhirodīvā karttavyā / yathā tam udakam anye na gacchatī
15b6 / atha **dāni** prapātanisritā bhavati / varcakuṭī kiñ cāpi tahiṁ yyeva udakam
 patati / anāpattih / varccakumbhikāye purato kalpiyakaraki sthāpayitavyā
 udakasya pūrṇāni tāni kuṇḍakāni vā kaṭāhakāni vā nāpi kṣamati /
 adhyupekṣitum / saprāṇakāni vā adhotakāni vā / atha khalu uddiśitavyam
 / navakānte vā paṭipāṭṭikāya vā yasya vā prāpuṇati / tena tāni kuṇḍakāni
15b7 kālena kālam pūrayitavyāni / kālena kālam dhovayitavyāni / kālena kālam
 ātape śoṣayitavyāni / ~

p.86 atha tāni kāṣṭhamayāni bhavanti / na kṣamati / ātape na śośayitum / mā phuṭṭiṁsu tti / śośayitvā cchāyāyām sthāpayitavyāni / yam kālam pariśuṣkāni bhavanti / tato pūretavyāni / varccakuṭīye purato kuṭī vā śālā vā karttavyā J.70 / tatra cīvaravamśā vā cīvarabisi vā dīrghanāgadanta vā karttavyāḥ / 16a1 **yatra** bhikṣū kalpikāni cīvarakāṇi viniksipiya varccakuṭī praviśanti nāpi dāni draviḍena viya praśrāvakaraṇam gr̥hnitvā varccakuṭikām gantavyam / atha dāni varccakumbhikām saprāṇakā bhavati / na dāni kṣamati vaktum / āyuṣmanto saprāṇakā varccakumbhikā / atha khalu ṭṛṇam vā tūlikā vā upari sthāpetavyā / yathājñāye saprāṇakety abhijñānam / udakakṛtyam 16a2 karentena na dāni jjhallajjhaleye udakaṁ cetavyam / atha khalu mātā yeva cetavyam / riktakām varccakumbhikām paśyati / na tadā adhyupekṣitavyam / yasya oheyyako bhavati / tasya ācikṣitavyam / svayam vā pūrayitavyam / antamasato kumbhikāyam / ekasya yattakam paryāstam bhaveyā tattakam dātavyam / atha dāni glāno bhavati / ārṣavyādhikam vā praskandikam vā leñkaṭākhamḍehi vā bhastrāyanakehi vā sukumārehi dayitavyam // ॥ // esaivārthotpattiḥ /

p.86
 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāṇāñ ca
 vistareṇa nidānam kṛtvā apareṇa dāni bhikṣuṇā vamśaśalākāhi vraṇamukham
 J.71 pocchitam tasya dāni kṣatam sarudhiram kṛtam / etam prakaraṇam **bhikṣū**
 bhagavataḥ / ārocayemṣuḥ / bhagavān āha / śabdāvatha bhikṣum so dāni
 śabdāpito / bhagavān āha / evam ca tvam vamśaśalākāhi vraṇamukham
 16a4 pocchesi tena hi na kṣamati vamśaśalākāhi kaṇḍavidalikenā vā nalakāṣṭhena
 vā / kaṭhallena vā asthikhaṇḍena vā vraṇamukham pocchitum / atha khalu
 avalekhanam nāma karttavyam / olikā vā sthāpayitavyā / mṛttikāmaya
 varttikā karttavyā / yā khānimā varccakuṭī bhavati / nāpi kṣamati bhikṣuṇā
 vraṇamukham pocchayatā tāyo varttikāyo vā kulikāyo vā varccakuṭīye
 16a5 p.87 prakṣipitum / atha khalu ekamante **kūṭakam** karttavyam / tāyo devasikam
 cchorayitavyāyo vā dahiya bhūyo vā thapayitavyāyo / atha dāni bhikṣu
 paśyati / ko imāyo dahiyatīti / tāyo cchoriya anyāyo sthāpayitavyāyo /
 atha dāni prapātaniśritā bhavanti / kiṁcāpi tahiṁ apalekhām vā prakṣipati
 16a6 / samkaram vā anāpattiḥ / varccam karamtena **tathā** karttavyam / yathā
 uccārapraśrāvakheṭasimghāṇakam sarvvam tahiṁ nigacche / atha dāni anyo
 caukṣikṛtam bhavati / ohāṇam vā / kheṭam vā / simghāṇakam vā varcce vā
 tahiṁ nikṣiptam bhavati / uccikāye tahiṁ sarvvam prakṣipitavyam / nāpi
 dāni kṣamati / akṛtvā udakakṛtyam sāṁghikam śeyyāsanam paribhuñjitum
 // ॐ // esā evārthotpattiḥ //

p.87
 16a7 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / śāstā devānāñ ca manusyāṇāṁ **ca** /
 J.72 vistareṇa nidānam kṛtvā aparo dāni bhikṣuh / uśvāsenā uddīpito nivasanam
 oguhiya varccakuṭīm praviśati / tahiṁ ca aparo bhikṣuh pūrvvapraviśto so
 dān āha / mā me āyuṣmām ohayesi / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣuh / bhagavato
 ārocayeṁsuḥ / bhagavān āha / tena hi evam̄ varcce pratipadyitavyam̄ / kin
 ti dāni evam̄ varcce pratipadyitavyam̄ / nāyam̄ tāva kṣamati / bhikṣuṇā
 16b1 kṣamayitum̄ **yāva** uśvāsenā utpiḍito tti // atha khalu samudācāramātrakenaiva
 varccakuṭīm gantavyā / atha dāni bhikṣuh / uśvāsenā sahasā uppadito
 bhavati na kṣamati nivāsanam̄ oguhiya aśabdakarṇṇikāye varcakuṭī
 praviśitum̄ / atha khalu acchaṭikāṁ karantena praviśitavyam̄ / yadi tāva
tahiṁ koci pūrvvapraviśto bhavati tena pratyacchaṭikā karttavyā / iminā
 16b2 āgamayitavyam̄ / tāva yāva utthita iti / atha dāni uppīdito bhavati /
 acchaṭikāṁ karantena allīpitavyam̄ / iminā ca parāṇmukhena bhavitavyam̄
 / tasya cāvakāśo dātavyah / tena ca parāṇmukhena upaviśitavyam̄ / antaram̄
 dātavyah / nāpi dāni dūrato yeva nivāsanam̄ oguhiya upaveṣṭavyam̄ / **atha**
 J.73 khalu samanantaram̄ upaviśitavyam̄ ca nivasanam̄ niguhitavyam̄ ca nāpi
 dāni kṣamati varcakuṭiyam̄ upaviśtena dhyānāntaragatena vā
 16b3 p.88 middhāntaragatena vā **uddeśam** vā svādhyāyam vā manasikarentena āsitum̄
 / atha khalu samudācāram̄ kariya utthiya cchatti gantavyam̄ / nāpi kṣamati
 / sāṁghikena śeyyāsanena prāvṛtena varccakuṭī praviśitum̄ / nāpi kṣamati
 / kalpikehi cīvarehi prāvṛtehi varccakuṭīm̄ praviśitum̄ / atha khalu sthāpayitvā
 praveṣṭavyam̄ nāpi dāni kṣamati / dantakāṣṭham̄ khādantena varccakuṭīm̄
 16b4 praveṣṭum̄ / ekānte nikṣipitvā praveṣṭavyam̄ / nāpi kṣamati / oguṇṭhitāśīrṣena
 vā ohayitahastena **वा** varccakuṭīm̄ praveṣṭum̄ / atha khalu ekāṁsīkṛtena
 praveṣṭavyam̄ / eso bhikṣuh purime vā paścime vā prahāṇe upaviśto
 samudācārakṛto bhavati / prahāṇasya āmantriyāṇa cchatti varccakuṭiyam̄
 16b5 gantavyam̄ / atha dāni bhikṣū utpiḍito bhavati nāpi kṣamati / **yathā** uṣṭreṇa
 vā goṇena vā garddabhena vā ūrūyo ohayamtena gacchitum̄ / atha khalu
 samghārāmasya ekaḥiṁ ante upaviśitavyam̄ / atha dāni bhikṣuṇā dṛṣṭo
 bhavati / nāpi kṣamati vaktum̄ / ko vā eso katham̄ vā eso mā veddo
 bhaveya tti / tena uśvāsam̄ karamtēna mallakena vā koḍitena vā
 16b6 cchorayitavyam̄ / cchoriyāṇam̄ so pṛthivīpradeśo gomayena udvarttitavyam̄
 J.74 / tato yadi tāva vibhavo bhavati / tailakārṣī vā **gandhakārṣī** vā dātavyam̄ /
 atha dāni vibhavo na bhavati / antamasato gomayakārṣī dātavyāḥ / eso
 bhikṣuh / cetiyam̄ vandito uśvāsakṛto bhavati / samudācāramātrakenaiva
 nirddhāvitavyam̄ / ~

p.88 atha dāni sahasā utpiđito bhavati / tadā na kṣamati / uṣṭreṇa vā gonēna vā
 16b7 ūrūyo ohayantena gantum / atha **khalu** ekamante nivāsanam **oguhiya**
 upaviśitavyam / atha dāni bhikṣūhi drṣṭo bhavati tadā na kṣamati vaktum
 / ko vā eso katham vā eso mā veddo bhaveya tti / tenāpi dāni uśvāsam
 kariya mallakena vā koḍillena vā kaṭhallena vā cchodiyāṇa so pṛthivīpradeśo
 gomayena udvarttayitavyo / yadi tāva āhatyā pṛthivī bhavati / uttatthapitavyā
 17a1 / kṛtakarmmā pṛthivī bhavati udakena dhovitavyam / yadi tāva vibhavo
 bhavati cetiyaghare tailakārṣī vā dātavyā / atha dāni na vibhavo bhavati /
 antamasato tamhi pṛthivīpradeśe gandhakārṣī vā dātavyā / atha dāni
 āraṇyakam śeyyāsanam bhavati / durlabho gandho antamasato tailakārṣī
 p.89 dātavyā / ete **dve** bhikṣū cetiyam vandanti yam paśyanti tatra śunakhena
 17a2 vā śṛgālena vā uśvāsam kṛtakam yo navako bhavati / **tena** cchoritavyam /
 atha dāni navatarako śaithiliko bāhuliko bhavati / vṛddhatarena cchoritavyam
 J.75 / **ete** dve bhikṣū gocaram praviśanti prakṛtyeva tāva cchadḍayitavyam /
 atha dāni bhikṣūḥ praviṣṭo samāno samudācāram kṛto bhavati / kim
 karttavyam grāmāntikam śeyyāsanam gantavyam / pratikramaṇam
 vāgantavyam / nāpi kṣamati / bhikṣuṇī-upāśraye gatāgatasya varccakuṭim
 17a3 praviśitum / anekāye **bhikṣuṇīkā** upaviṣṭā bhaveya / atha khalu pṛcchitavyam
 / bhagini kim riktā vā varccakuṭī neti nāpi kṣamati / taruṇīkā pṛcchitum /
 mā veṇṇā bhaveya tti / atha khalu vṛddhā pṛcchitavyā / yadi tāvad āha /
 ārya riktā varccakuṭīti / kanakena vā dakānakena vā udakam grhṇiya
 praviśitavyam / uśvāsam kariya udakakṛtyam kariya gantavyam / atha
 17a4 dāni evam pi na bhavati **nīlamañcam** gantavyam / nāpi dāni kṣamati /
 strīnām **nīlamarāmcaṁ** gantum / atha khalu yo puruṣānām nīlamamco tahiṁ
 gantavyam nīlamarāmco na bhavati / utsṛṣṭagṛham gantavyam / pṛcchitavyam
 rikto ukkharo ti na dāni taruṇīkā strī pṛcchitavyā / mā prahāsam deyā
 mahantikā pṛcchitavyā / yadi tāvad āha / ṛkto udakadakānakā ādāya
 17a5 praveṣṭavyam / evam pi na bhavati / śūnya**gharam** vā jambālam vā bhavati
 / tahiṁ gantavyam / na dāni tahiṁ atini**h**śabdapradeśe upaveṣṭavyam / mā
 J.76 **uggamkito** bhaveyam channapradeśe upaveṣṭavyam / atha dāni evam pi na
 bhavati / utkṣiptarathyāyām kuḍyam pṛṣṭhato kṛtvā uśvāso karttavyo / yo
 sau dvitīyo sahāyo bhavati / tena purato parānmukhena sthātavyam / ete
 17a6 bhikṣu sārthena sārddhaṁ adhvānam gacchamti / bhikṣu uśvāsito bhavati
 nāpi kṣamati / patthesmīm uśvāsam karttum / mā jano odhyāyemṣu ken
 p.90 imam patthesmīm antrāṇi vikīrṇṇāni / ~

p.90 atha khalu ekatamam jjhaṭam vā vr̄kṣam vā pr̄ṣṭhato kariyāṇa upaviśitavyam / nāpi dāni anuvātam karttavyam / mā sarvvasārtham gandhena vyāvaheyyā apavātam karttavyam / sārthe nisṛṣṭasmiṁ samudācāro bhavati / ekānte 17a7 upaviśiya karttavyam / nāpi dāni apratisamviditena uccattitavyam / mā coro vā ocorako vā tti hanyeyā nāpi dāni anuvātam karttavyam / mā sarvvasārtho gandhena vyāvaheyyā apavātam karttavyam / nāpi dāni kṣamati J.77 / pratikṛtyeva nivāsanam oguhiya gacchitum / atha khalu nivāsanam oguhitavyam ca upaviśitavyañ ca na kṣamati nivāsanam oguhiya vāmena 17b1 hastena aṅgajātam gr̄hniya dravidena yathā udakasamīpe gantum / atha khalu utthihitavyam ca nivāsanam osaritavyam / nāvāye gacchantasya samudācāro bhavati yadi varcakuṭī bhavati / tahim karttavyam kāṣṭhakam antarā karttavyā / yathā tahim prathamam nipayeyā evam na bhavati / antamasato svakā aṅguli upathapitavyā / varccakuṭī na bhavati / kaṭāhena 17b2 vā mallikena vā ujjhitavyam stūpābhigṛhe vā samghābhigṛhe vā paśyati / ujjhitavyam / atha dāni dve caṅkramante / vr̄ddhatarako navatarako ca navakena ujjhitavyam / atha dāni so bhavati śaithiliko vā bāhuliko vā āvaḍḍhako vā aśikṣākāmo vā tadā svayam ujjhitavyam / eṣo hi bhikṣuh / dīrghakena khāyitako bhavati / vaidyo jalpati bhante mahāvikaṭām pāyetha tti kiṁ karttavyam / yadi tāva ātmano uccāro bhavati / so eva tasya 17b3 pratigraho atha dāni parakerako uccāro bhavati / pratigrahāpayitavyo / udakena accāviya ghanena narttakena parisrāviya tasya bhikṣusya sumanāphullāni na śakte dadiyāṇam vaktavyam / āyuṣman imasya bhaiṣajyasya gandho yādṛśo uccārasya mā khalu te amanāpam bhaviṣyati pibāhi yadi ū jīvitukāmo evam varcce pratipadyitavyam / na pratipadyati 17b4 / abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॥

p.91 II.9 Ms. 17b4 ; J. 78.7 ; Ch.504.18

bhagavān śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā te dāni bhikṣuh prakīrṇṇakam praśvāsam karonti jano dāni
 odhyāyanti / paśyatha bhaṇe ime śramaṇakā / yathā uṣṭrā vā gonā vā
 17b5 gardabhā vā cchagalakā vā evam ime śramaṇakā prakīrṇṇakam praśvāsam
 karonti / naṣṭam bhraṣṭam kuto vā / imeśām śrāmaṇyam etam prakaraṇam
 bhikṣūhi śrutam / bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

bhagavān āha / satyam bhikṣavo jano odhyāyati / tena hi praśvāsakuṭī
 nāma karttavyā / praśvāsakuṭīye dāni bhikṣuṇā kārapayantena na kṣamati
 vihārasya uttareṇa vā pūrvveṇa vā kārāpayitum / atha khalu dakṣiṇena vā
 17b6 paścimena vā kārāpayitavyā vātapathem muktvā udakabhramaṇasya vā
 upari karttavyā / upalasya vā iṣṭakāya vā upari mallatalakā khannām
 J.79 khanitavyā / madhye cchidrakam karttavyam / udakabhramaṇasya upari
 thapetavyā sudhāya samanṭena lipitavyā / yadi samantena setuḥ karttavyo
 yathā patako yeva praśvāsako bāhyena nirggacchati / dhoviya tailena
 mrakṣayitavyā / navakāntena vā uddiṣṭakena vā paṭipāṭikāyena vā yasya
 17b7 vā prāpuṇeti // ॐ // eṣā evārthotpattiḥ //

bhagavān śrāvastyām viharati śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā aparo dāni bhikṣuh prahāṇam upaviṣṭako prāśvāsena uppīḍito
 praśvāsakuṭīm gacchiyāñam nivāsanam oguhiyāñam praśvāsam kariṣyanti
 / tahiṁ ca bhikṣuh pūrvvapraviṣṭo praśvāsam karoti / so jalpati / mā khalu
 18a1 me āyuṣman omutrayasi tti / etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutam bhikṣū
 bhagavato ārocayemṣu /

p.91 bhagavān āha / tena hi evam̄ praśvāse pratipadyitavyam̄ / evam̄ tāva na kṣamati bhikṣuṇā āgamayitum̄ / yāva praśvāsenā upīdito bhavati / atha khalu samudācāramātrakenaiva praśvāsakuṭīm̄ gantavyam̄ / nāpi dāni kṣamati aśabdakarṇṇikāye praśvāsakuṭīm̄ praviśitum̄ // atha khalu acchaṭikām̄ karantena praśvāsakuṭīm̄ praviśitavyam̄ / ya_{di} tahiṁ koci pūrvvapraviṣṭo

p.92 tena pratyacchaṭikā karttavyā iminā tāva āgamayitavyam̄ / yāva praśvāso kr̄to atha dāni so bhikṣuh / uppīdiyatī yeva acchaṭikām̄ karantena allīpitavyam̄ / iminā avakāśo dātavyo tato ubhayehi praśvāso karttavyo / nāpi dāni kṣamati / oguṇṭhitāśirṣena vā ohitahastena vā dantakāṣṭham̄ khādantena

J.80 vā upavestum̄ / atha khalu ekāṁsakṛtena ekānte dantakāṣṭham̄ sthāpayitvā upavestavyam̄ / nāpi dāni tahiṁ dhyānāntareṇa vā svādhyāyam vā karentena aśubhasamāpattim vā samāpannena āsitavyam̄ / atha khalu prasrāvam̄ kr̄tvā cchatti utthitavyam̄ / eso dāni bhikṣuh prahāṇa upaviṣṭako praśvāsakṛto bhavati / utthiyāṇam̄ praśvāsakuṭīm̄ gantavyā / atha dāni praśvāsenā uppīdito

18a4 bhavati / na kṣamati / yathā uṣṭreṇa vā goṇena vā gardabhenā vā ūrūyo omūtriyantena gantum̄ / atha khalu ekatamam̄te upaviṣiya praśvāso karttavyo / atha dāni kenaci bhikṣuṇā dṛṣṭo nāpi dāni kṣamati vaktum̄ / ko vā eso katham vā eso mā veḍde bhaveya tti / tenāpi dāni praśvāsam̄ kariyāṇa so pṛthivīpradeśo yadi tāvad āhatyā pṛthivī bhavati / kāṣṭhena vā kaṭhallenā

18a5 vā uttatthiyāṇam̄ cchorayitavyo atha dāni kṛtakarmmā pṛthivī bhavati / dhovayitavyā / tato tailakārṣī vā gandhakārṣī vā dātavyā / atha dāni nāsti vibhavo antamasato gomayakārṣī dātavyā / atha dāni praśvāsakuṭī na bhavati / ekasmim̄ koṇe sarvvasam̄ghasya praśvāsaghaṭo sthāpayitavyo tasyopari

18a6 cchidramallakā dātavyam̄ // mā aprakṛtikā ghaṭasya vā bāhyena praśvāsam̄ choreyā ti / tatra kuntako alābuṭumbako vā thapayitavyo tahiṁ praśvāsam̄ kariyāṇa ghaṭake prakṣipitavyam̄ / na dāni tahiṁ kṣamati / uccāro vā kheṭasiṁghāṇako vā prakṣipitum̄ / so dāni ujjhitavyo / navakāntena kāyasya vā oheyyako bhavati / nāpi dāni kṣamati / abhyāgame pradeśe ujjhitum̄ sarvvasam̄ghasya mā gandhena vyāvaheyyā / atha dāni dvibhūmako bhavati

18a7 / dvitīyāyām̄ bhūmiyam̄ tathā yeva ghaṭako sthāpayitavyo / tr̄bhūmiko bhavati / tr̄tīyāyām̄ bhūmau tathā yyeva sthāpayitavyam̄ / tahiṁ praśvāsam̄

p.93 karitavyam̄ / karṇṇikam̄ yam̄ kālam̄ prahāṇasya yathāsukham̄ kṛtam̄ bhavati

J.82 / tam̄ kālam̄ praśvāsaghaṭikā nikkālayitavyā / kenāyam̄ nikkālayitavyo / navakāntena vā paṭipāṭikāya vā yasya vā prāpuṇati / tato pi na kṣamati /

18b1 so tahiṁ cchorayitum̄ / yahim̄ deve varṣintasya stūpavigrahām̄ vā sam̄ghavigrahām̄ vā gacchatī / ~

p.93 atha khalu tahiṁ cchorayitavyam / yahim deve varṣantena anye na gacchati
nāpi kṣamati / praśvāsaghaṭam abhinikuñje pradeśe sthāpayitum / mā anye
bhikṣū na paśyemṣu / nāpi kṣamati / atiprākaṭe pradeśe sthāpayitum / mā
nam ḫhossā vā viḍā vā vātāputrā vā bhumjemṣu / atha khalu
18b2 pracchannaprākaṭe sthāpayitavyam / vikāle praviśiyāṇam tahiṁ yyeva **sthāne**
sthāpayitavyo / ghaṭasyopari cchidramallakam sthāpayitavyam /
cchidramallakasyopari kuntako vā alābutumbuko vā thapayitavyo / atha
dāni samghe praśvāsaghaṭo na bhavati / paudgalikapaudgalikāni
praśvāsaghaṭikāni sthāpayitavyāni / ghaṭikā vā kārakā vā alābutumbukā
vā kalyato eva praśvāsam ekamante visarjiya praśvāsabhaṇḍakam / dhoviya
18b3 pratigupte **pradeśe** ātape sthāpayitavyam / tato vikāle bhūyo praveśitavyo
/ kuntako bhavati / evam yyeva karttavyam tucchakam bhavati kalyato
yeva ujjhitvā cchanne sthavitavyam / mā phuṭṭemṣu śiktena uccinitvā
sthāpayitavyam / mallakam bhavati / ekānte ujjhitvā dhovitvā ātape
J.83 sthāpayitavyam / sāyam praveśentena kunta vā tumbakā vā śiktena uccinitvā
18b4 mañcakasthāne ullapitavyam / oruhantena mallakam ghaṭikā vā mañcakasya
ca oruhantena susthapitā karttavyā bhājanam na bhavati / varṣā udakam
ca bhavati / na dāni tathā prasrāvo karttavyo / yathā cetiyābhigṛham upari
ghaṁsvato gaccheyā ekāntake karttavyam / agniśālāyām vā
upasthānaśālāyām vā upaviṣṭasya samudācāro bhavati / cchatti
18b5 niṣkramitavyam / atha dāni uppilito bhavati akam **thā**yene viya mūtreṇa
p.94 siñcantena na gantavyam / atha khalu ekāntena kṛtvā ujjhitavyam / tailakārṣī
dātavyā / antamasato gomayakārṣī dātavyā / eso bhikṣu cetiyam vandanto
praśvāsakṛto bhavati / samudācāramātrakeṇa eva gantavyam / atha dāni
bhikṣu suṣṭhu uppilito bhavati nāpi kṣamati / yathā uṣṭreṇa vā goṇena vā
18b6 urūyo omūtrantena gantuṁ / atha **khalu** ekāntena praśvāso karttavyo /
atha dāni koci bhikṣu paśyati / nāyam vaktavyo ko eso kim vā katham vā
etam ti mā veddo bhaveya tti / tenāpi praśvāsam kariyāṇa yadi tāva
āhatyā pṛthivī bhavati / kāṣṭhena vā kaṭhallena vā uttatthiya cchorayitavyam
J.84 / **atha** dāni kṛtakarmmā pṛthivī bhavati dhovitavyā / sarvvatra cetiyamgrhe
18b7 gandhakārṣī vā tailakārṣī vā dātavyā / atha dāni vibhavo na **bhavati** /
antamasato tahiṁ pṛthivīpradeśe tailakārṣī vā gandhakārṣī vā dātavyā /
atha dāni āraṇyakam śeyyāsanam bhavati durllabho gandho antamasato
tailakārṣī dātavyā / eso bhikṣuh gocaram pravisati / prakṛtyeva tāva
praśvāsam kariya praviśitavyam / atha dāni bhikṣuh gocaram praviṣṭah
praśvāsakṛto bhavati / nāpi kṣamati / abhyāgame pradeśe praśvāsam karttum
/ ~

p.94
19a1 atha khalu yā utkṣiptarathyā bhavati tuṇḍarathyā tahiṇ gantavyam / kuṇḍam
 agrato kariyāṇa praśvāso karttavyo yo se dvitīyo sahāyo bhavati / tena
 prṣṭhato sthātavyam / parāṇmukhena eṣo bhikṣuh sārthena samānam
 adhvānam gacchati / praśvāsakṛto bhavati / nāpi kṣamati / panthesmiṁ
 praśvāsam karttum / mā janō odhyāye kena ime panthe praśvāso kṛto
 19a2 rudhiram viya cchanditum / atha khalu ekānte praśvāso karttavyo / panthāto
 ussariya ekānte karttavyam / nāpi dāni kṣamati / anuvātam karttum / mā
 sārtho gandhena vyāvaheyyā / apavātam karttavyam / atha dāni sārthe
 J.85 sanniviṣṭe samudācāro bhavati / ekānte uccattiya karttavyam / na dāni
 apratisamviditena uccattitavyam / mā coro vā ocorako veti hanyeyā / atha
 khalu samviditena uccattitavyam / nāpi dāni anuvātam karttavyam /
 19a3 apavātam karttavyam / nāvāye gacchantasya samudācāro bhavati / yadi
 varccakuṭī bhavati tahim karttavyam // atha dāni varccakuṭī na bhavati
 p.95 bhājane kṛtvā ujjhitavyam // atha dāni glāno bhavati bhikṣuh pāṇḍurogena
 vaidyo jalpati / bhañjentam pratimūtram pibanāya dethe tti kim karttavyam
 yadi tāva ātmanako praśvāso bhavati / purimapaścimakaṁ ca varjayitvā
 19a4 madhyamam gr̄hnitavyo / evam tasya pratigrahaḥ / atha dāni anyātakam
 bhavati purimapaścimakañ ca varjyam kṛtvā gr̄hnitavyam / tataḥ paścāt
 pratigrāhayitavyam / tasya glānasya sumanāphullam na ūakke dadiyāṇam
 vaktavyam / imam khalu buddhaprajñaptam bhaiṣajyam piba yadi jīvitukāmo
 si / evam praśvāse pratipadyitavyam / na pratipadyati // abhisamācārikāṁ
 dharmmān atikramanti // ॐ //

p.95 II.10 Ms.19a4 ; J.85.14 ; Ch.505a23

19a5 bhagavān śrāvastyāṁ viharrati / śāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 J.86 vistareṇa nidānam kṛtvā / apareṇa dāni bhikṣuṇā sāṁghikāyāṁ **bhū**mau
 āmrapotako ropitako so dāni tam unneti varddheti ghaṭasiktako ekaputrako
 viya apareṇa bhikṣuṇā āgacchiya uppādiya dantakāṣṭam khāyitaṁ so dāni
 19a6 tena dṛṣṭo // so dān āha / āyuṣman evam ca dāni tvam mama āmrapotako
 ghaṭasiktako ekaputrakam viya samvarddhitavyam / uppādiya dantakāṣṭham
 khādasi / etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu
 / bhagavān āha / śabdāpayatha tam bhikṣum / so dāni śabdāpito bhagavān
 āha / satyam bhikṣu evam nāma apareṇa bhikṣuṇā sāṁghikāyāṁ bhūmau
 19a7 āmrapotako ropito so dāni tena unnīto varddhito ghaṭasiktako ekaputrako
 viya tvayā so āgacchiya uppādiya bhamjiya dantakāṣṭham khāditam / āha
 / āma bhagavam bhagavān āha // evam nāma tvam puṣpopagataṁ vṛkṣam
 uppādiya dantakāṣṭham khādasi / tena hi na kṣamati / dantakāṣṭham // ॥
 // eṣā evārthotpattiḥ //

p.95 bhagavān śrāvastyām viharati sāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
 p.96 vistareṇa **nidānam** kṛtvā bhagavān mahatīye bālākinīye bhikṣuparsāye
 19b1 dharmman deśayati / te dāni bhikṣū dantakāṣṭham na khādantā ekānte
 niṣaṇṇā āsanti pravātagandhikena mukhena paśyanti / mā sabrahmacārim
 J.87 gandhena **vyāvahiṣyāmaḥ** / bhagavān jānanto yeva pṛcchati kim ete bhikṣavo
 bhikṣū ekānte āsanti / kalahitakā viya manye / bhikṣū āhaṁsu / bhagavatā
 dantakāṣṭham pratikṣiptam / tato ete bhikṣavo ekānte āsanti /
 19b2 pravātagandhikena mukhena paśyanti mā sabrahmacārī gandhena
 vyāvahiṣyāmaḥ / bhagavān āha / tena hi anujānāmi dantakāṣṭham
 prāmāṇikam mahāntam ṣodaśāṅgulaṁ // ॐ // eṣaivārthotpattiḥ //

bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā
 savallarikāni dantakāṣṭhāni khādanti jano dāni odhyāyanti paśyatha bhaṇe
 śramaṇakāḥ / yathā kumārakā vā dharmmiṣṭhā vā aksadarśā vā **gaṇakā** vā
 19b3 mahāmatrā vā / evam ime śramaṇakāḥ savallarikāni dantakāṣṭhāni khādanti
 / naṣṭam bhraṣṭam kuto imeśām śrāmaṇyam etam prakaraṇam bhikṣū
 bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha śabdāpayatha nandanopanandanām
 te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanā
 evam nāma yūyam savallarikāni dantakāṣṭhāni khādatha / jano dāni
 19b4 odhyāyati paśyatha bhaṇe śramaṇakā yathā **kumārakā** vā dharmmiṣṭhā vā
 gaṇakā vā rājaputrā vā ime śramaṇakāḥ savallarikāni dantakāṣṭhāni khādanti
 / naṣṭam bhraṣṭam kuto imeśām śrāmaṇyam āhaṁsu / āma bhagavan
 bhagavān āha / evam ca dāni yūyam apramāṇāni dantakāṣṭhāni khādatha
 / tena hi pramāṇikam dantakāṣṭham khādayitavyam / dantakāṣṭhāni nāma
 J.88 triṇi jyeṣṭham madhyamam kanīyasam / jyeṣṭham **nāma** ṣodaśāṅgulāni
 19b5 madhyamam dvādaśāṅgulāni kanīyasam aṣṭāṅgulāni // ॐ //

p.96 bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa nidānam kṛtvā aparo dāni
 bhikṣu dantakāṣṭham khādati / tena dāni khādantena dantakāṣṭham
niravaśeṣam kṛtam / tena dāni bhagavān drṣṭo bhagavato gauraveṇa sarvvam
 abhyavahṛtam / tasya dāni aphāṁsu / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
 ārocayemsu / bhagavān āha / evam ca yūyam sarvvam **niravaśeṣam**
 19b6 p.97 dantakāṣṭham khādatha tena hi śeṣāś catvāri aṅgulāni dantakāṣṭhasya
 varjyam karttavyam / atha dāni bhikṣū āraṇyake śeyyāsane prativasanti /
 kalpiyakāro durllabho bhavati kiṁ karttavyam / jyeṣṭhakāni dantakāṣṭhāni
 kārāpayitavyāni / tato bhikṣuṇā dantakāṣṭam khādiya kurccakam śastrakena
 19b7 cchinditavyam / dhoviyāṇam thapayitavyo / aparam **divasam** evam eva
 khādiya evam tāva khādayitavyam yāva dantakāṣṭhasya catvāri aṅgulāni
 avaśiṣṭāni tato cchoritavyam / so eṣo bhikṣuh niravaśeṣam dantakāṣṭham
 khādati vinayātikramam āsādayati / dantakāṣṭham pi nāma khādantena na
 kṣamati / stūpavigrahe vā samghavigrahe vā dantakāṣṭham khāditum /
 atha dāni bhikṣuh glāno bhavati śirāviddhako vā virecanapītako vā
 20a1 **ghṛtapītako** vā kiñcāpi samghavigrahe dantakāṣṭham khādati / anāpattiḥ /
 J.89 nāpi dāni kṣamati / dantakāṣṭham **khā**dantena kheṭam diśodiśam cchorayitum
 / kurccako vā dicchaddiya diśodiśam cchorayitum / atha khalu kaṭāhake vā
 mallake vā koṭiyām vā āviddhapuṭikāyām vā kheṭam cchorayitavyo vāmena
 ca hastena kurccako gṛhṇitavyah / paścāt ekamantena cchorayitavyah /
 20a2 dantakāṣṭham pi dāni khādantena nāpi kṣamati / upasthānaśālāyām vā
 agniśālāyām vā bhaktaśālāyām vā kalpiyaśālāyām vā kalpikakuṭikāyām vā
 samghamadhye vā upādhyāyācāryāṇām vā agrato vṛddhatarakānām vā
 bhikṣuṇām agrato dantakāṣṭham khāditum / nāpi kṣamati māṭgrāmasya
 agrato dantakāṣṭham khāditum / nāpi kṣamati / cetiyam vandantena
 20a3 oguṇṭhitāśīrṣena vā ohitahastena vā cetiyābhigṛhe vā prāsāde vā khāditum
 / ekāṁśikṛtena ekānte khāditavyam / nāpi kṣamati / dantakāṣṭham khādiya
 madhyena pāṭiyāna jihvāṁ nilehitum kāmabhoginā yathā / atha dāni bhikṣu
 jihvāṁ nilehitukāmo bhavati / kurccakena āmarjayitavyā / nāpi kṣamati
 vibhūṣaṇābhiprāyeṇa dantakāṣṭham khāditum // atha khalu
 20a4 durgandhaprahāṇārtham dantakāṣṭham khāditavyam / atha dāni
 p.98 dantakāṣṭham na **bhavati** / aṅgāreṇa vā / apakkaladdunā vā dantā
 J.90 ogharsayitavyāḥ / antamasato aṅguli dantakāṣṭham khāditavyam / sa eṣo
 bhikṣuh sarvveṇa sarvvam dantakāṣṭham na khādati vinayātikramam
 āsādayati / eṣo bhikṣu cetiyam vandati / paśyati dantapoṇam cchorayitavyo
 / ~

p.98
20a5 atha dāni dve janā bhavanti / yo navako bhavati / tena **uddhṛtavyā** / atha
dāni navako śaithiliko bāhuliko bhavati vṛddhatareṇa uddhṛtavyo / evam
dantakāṣṭhe pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān
atikramati // ॐ //

uddānam
evam śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam varṣopanāyike śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam varṣopagatehi śeyyāsane pratipadyitavyam /
20a6 evam **varṣavustehi** śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam āgantukehi śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam naivāsikehi śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam hi sarvvehi śeyyāsane pratipadyitavyam /
evam varce pratipadyitavyam /
evam praśvāse pratipadyitavyam /
evam dantakāṣṭhe pratipadyitavyan ti// ॐ //
// dvitīyo varggah // ॐ //

p.99 III.1 Ms.20a6 ; J.91.1 ; Ch.505.1

20a7 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā pañcārthaavaśān
sampaśyamānāś tathāgatā arhantah samyaksambuddhā / pañcāhikāṁ
vihāracārikāṁ anucamkramanty anuvicaranti / katamāṁ pañca / kacci me
śrāvakāḥ / na karṇmārāmāḥ / na karṇmaratāḥ / na karṇmārāmatānuyogam
anuyuktā viharanti vistareṇa yāvad adrākṣid bhagavām pañcāhikāṁ
vihāracārikāṁ anucamkramanto anuvicaranto anyataram bhikṣu bhūmau
20b1 astariya cīvaraṁ sīvantam bhagavām jānanto pṛcchanti kim idam bhikṣuḥ
/ āha / bhagavan idam cīvaraṁ sivayāmi /

p.99 bhagavān āha / evan tam tvam bhūmiya astariya cīvaram sivayasi /
 tena hi kaṭhinam nāma karttavyam / kaṭhinam tāva bhikṣuṇā
 kārāpayamāṇena dvādaśahastām āyāmato karttavyo / aşṭahastām vistāreṇa
 vamśānām vā nalānām vā namgalānām vā kāṇḍānām vā carukānām vā
 20b2 rohiṣāṇām vā sūtrikāya vā rejrukāya vā ghaṇa buṇitavyam / yam kālam
 bhikṣuh cīvaram sīvitukāmo bhavati / upasthānaśālāyām vā agniśālāyām
 vā prāsāde vā prahāṇake kaṭhinam prajñāpayitvā cīvaram sīvitavyam /
 J.92 kaṭhinam astariyāṇam pādām dho viyāṇam kaṭhinasmīm
 pallamkenopaviṣiyāṇam tam cīvaram sīvitavyam / atha dāni aparo pi koci
 sīvayituṁ kāmo bhavati tenāpi pādām dhovayitvā kaṭhinasmīm
 20b3 pallamkenopaviṣiya cīvaram sīvayitavyam / atha dāni niṣaṇṇo bāhirakām
 pādām kṛtvā sūtram valento āsatī anāpattiḥ / atha dāni bhikṣuh pādāni
 dhovayitukāmo bhavati / na kṣamati / adhotakehi pādakehi kaṭhinam
 okramitum / atha khalu bāhyena kaṭhinasmī pādāni thapiyāṇam cīvaram
 sīvayitavyam / yam kālam cīvaram sīvitam bhavati / kaṭhinam sanvatīyāṇam
 20b4 bhittīye dve kīlakāni khaniya rajjue bandhiya tahiṁ ukkavayitavyam / yadi
 aparo pi koci sīvayitukāmo bhavati / tenāpi kaṭhinam astariya cīvarakam
 yeva tathā sīvayitavyam / nāpi kṣamati kaṭhinasya rāṅge vā śodhayitum
 gomayaṁ vā cīvarakāni vā śodhayitum / atha khalu cīvarakam sīvayitavyam
 p.100 / nāpi kṣamati / kaṭhinam adhyupekṣitum / ullaggakam vā paluggakam
 20b5 vātātapena vināsiyantam varṣeṇa vā ovarṣayantam pakṣīhi vā ohapiyantam
 J.93 / atha khalu kālena kālam bandhitavyam kālena kālam pratisam̄skarttavyo
 / atha dāni kaṭhinam na bhavati / mañcasya vā upari cīvaram pīṭhasya vā
 upari cīvarakam kariyāṇam sīvitavyam / atha dāni evam na bhavati /
 prahāṇaśālāyām vā / upasthānaśālāyām vā maṇḍalamāde vā pradeśakam
 20b6 gomayena upalimpiya cīvarakam sīvitavyam / antamasato jānukānām pi
 upari cīvarakam thaviya sīvayitavyam / evam kaṭhine pratipadyitavyam /
 na pratipadyati // abhisamācārikān dharmmān atikrāmati // ९ //

III.2 Ms.20b6 ; J.93.8 ; Ch.505.11

p.100 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / aparo dāni bhikṣuh prahāṇakam upaviṣṭo / so dāni yathāsukham kṛte vihārakam apaduriya praviśati śītalakam ca tena ākrāntam tasya bhavati dīrghako mayā ākrānto tasya dāni tena nivaraṇena sarvvarātrīm cittam na samādhānam gacchati / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu //

20b7 bhagavān āha / tena hi cakkalī nāma karttavyā / cakkalī tāvad bhikṣunā kārāpayamāṇena kārāpayitavyā / vamśānām vā naḍānām vā naṅgalānām vā kaṇḍānām vā rejukāye vā sūtrakāye vā ghaṇā bunītavyā tathā karttavyā / yathā dīrghako na samsakkati / vihārasya dvārasmiṁ upari trayo kīlakāni

21a1 ātapitavyā **tahim** cakkalī bandhitavyā / osāriyāṇam heṣthe dve kīlakānām pīḍiyāṇa tahim **bandhitavyam** / yam kālam bhikṣuh prahāṇam otaranti tato dvāram muñcitavyam / nivāpiyāṇa cakkalī osāriyāṇam kīlakehi bandhiyāṇa tato osāritavyam / yam kālam prahāṇasya yathāsukham kṛtam bhavati / tato vihāram gacchiyāṇam cakkalī utkṣipitavyā // nāpi dāni sahasā anekāyo

J.94 21a2 mā tarhi dīrghako praviṣṭo bhavepaya **tti** / atha khalu khaṭakhaṭāpayitavyo kāṣṭhenā vā kaṭhallena vā tato paścāc cakkalī utkṣipitavyā / praviśiyāṇam cakkalī osārayitavyā / dvāram bandhitavyam / tato pratikramitavyam

p.101 21a3 paścimam prahāṇam otaritavyam / dvāram **apaduritavyam** cakkalī utkṣipiyāṇam dvāram **pidhiyāṇam** cakkalī osāriyāṇam prahāṇam otaritavyam / prahāṇato yam kālam utthito bhavati / vihāram gacchiyāṇam yadi **tāva** prabhātam bhavati / cakkalī utkṣipiyāṇam upari bandhitavyā // dvāram apaduriya tato praviśitavyam / evam devasikam na dāni kṣamati divasata osarayitvā thapayitum / nāpi kṣamati sā cakkalī adhyupekṣitum / ullaggikā

J.95 21a4 vā paluggikā vā / prāṇakehi **vā** khajjanti / atha khalu kālena kālam bandhitavyā / kālena kālam pratisāṃskarttavyā / evam cakkaliye pratipadyitavyam / na pratipadyeti // abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॥

III.3 Ms.21a4 ; J.95.4 ; Ch.505.17

p.101 bhagavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā pañcārthavasāṁ sampaśyamānā yāva vistareṇa kṛtvā yāvad adrākṣid bhagavān pañcāhikāṁ vihāracārikāṁ anucamkramanto vihārāṁ oddriṇṇakāṁ palluggakāṁ ullāye gṛhitakāṁ acaukṣāṁ apratisamskṛtāṁ /

21a5 bhagavān jānanto yeva pr̄cchati / kiṁ īme bhikṣu vihārakā oddriṇṇakā paluggakā ollāye gṛhitakā acaukṣā apratisamskṛtā tena hi evam vihāre pratipadyitavyam / vihārā nāma trīṇi jyeṣṭhako madhyamako kanīyasako jyeṣṭhako nāma vihārako bhūmi bhavati / māṣakālavarṇṇā ulloko bhavati /

21a6 prapāṇḍarā bhitti bhavati / kṛtakarmmā evam jyeṣṭhako kin ti dāni madhyamako madhyamako nāma vihārako bhavati / māṣakālavarṇṇā bhitti bhavati kṛtakarmmā / na ca bhavati / ullāpo prapāṇḍaro evam madhyamako / kin ti dāni kanīyasako bhūmi bhavati / māṣakālavarṇṇā nāpi bhavati / ullāpo prapāṇḍaro nāhaiva bhitti kṛtaparikarmmā evam kanīyasako / yo dāni jyeṣṭhako bhavati vihāro nāyam kṣamati / tahiṁ maṃcā vā pīṭhā vā praviśitum / atha **khalu** catvāri pratipādakā karttavyā / mā bhūmī khanīyam
21a7 J.96 p.102 ti praveśiyāṇam tato tahiṁ pratipādakānāṁ / upari thapetavyo / ~

p.102 atha dāni pratipādako na bhavati / leñkañakehi pādā bandhitavyā / pīṭham
pravešeti / pīṭhasyāpi evam yyeva āsandakam tṛpādakam vā pravešeti /
tasyāpi leñkañakehi pādakā bandhitavyā / nāpi tahiṁ kṣamati / mandamukhī
21b1 prajvālayitum / dīpako vā praveśayitum / atha dāni bhikṣuh śeyyām
prajñapayitukāmo bhavati / kiñ cāpi dīpakam pravešeti / anāpattiḥ / śeyyām
prajñapayantenaiva cchatti nikkālayitavyā nāpi kṣamati / tahiṁ pādām
dhovitum hastām dhovitum mukham dhovitum nāpi kṣamati tahiṁ caṃkrama
caṃkramitum // pattholim dhunantena / atha dāni bhikṣu glāno bhavati kiñ
21b2 cāpi satpañca gatāmgatām deti anāpattiḥ / nāpi dāni kṣamati / ekenāntena
/ atha khalu samantena caṃkramitavyam / na yam boli udvāpayantena / na
J.97 kṣamati tahiṁ bhaktakṛtyam purebhaktikam vā karttum pātram vā
nirmmādayitum / atha dāni madhyamako bhavati / madhyamake pi eṣo eva
paryāyo ananyo adhikṛto / atha dāni kanīyasako vihārako bhavati / kiñ
21b3 cāpi bhikṣuh vinā pratipādakehi mañcakam thapeti / anāpattiḥ / pīṭhakam
vā pīṭhikām vā tṛpādakam vā vinā pratipādakehi thapetti anāpattiḥ /
mandamukhīm vā prajvāleti / anāpattiḥ / dīpam vā pravešeti / anāpattiḥ /
glāno vā aglāno vā anāpattiḥ / kiñ cāpi caṃkramati / anāpattiḥ / jānitavyam
/ yadi tāva upedanako so vihārako bhavati / nāpi tahiṁ kṣamati / pādām
21b4 dhovitum hastām vā nirmmādayitum / atha dāni upamṣulako bhavati / kiñ
cāpi bhikṣuh pādām vā dhovati mukham vā dhovati / hastam vā nirmmādayati
/ rajonigrahaṇam kāheti tti anāpattiḥ / bhaktakṛtyam vā purobhaktikam vā
karoti / pātram vā nirmmādayati / anāpattiḥ / nāpi kṣamati vihārako
adhyupekṣitum / oddriṇṇako vā paluggako vā ollāye gr̥hitako vā acokṣo vā
21b5 adhyupekṣitum / atha dāni oddriṇṇako bhavati / tr̥ṇacchadano bhavati
p.103 tr̥ṇapulako dātavyo mṛttikācchadano bhavati / mṛttikāpiṇḍo dātavyo /
J.98 iṣṭakācchadano bhavati / iṣṭakā dātavyā / apakkacchadano bhavati / apakkā
dātavyā / kabhallakācchadano bhavati / kabhallakā dātavyā / phalakacchadano
21b6 bhavati / phalakam dātavyam / sudhācchadano bhavati / sudhāpiṇḍo dātavyo
/ kālena kālam śodhayitavyo / samtānikā sātayitavyā / mūṣika-ukkiro vā
kotayitavyo / ukūlanikūlo bhavati / samo karttavyo / cikkhalikā pūretavyā
/ vamghorikā dātavyā / ullāye gr̥hitako bhavati / sāṭiyāṇam liptopalipto
ghaṣṭamaṣṭo karttavyo / uppedanako bhavati / pāmsukena vā śarkaroṭena
21b7 vā pratyāstaritavyo / upamṣulako vihārako bhavati / kālena kālam siñcitavyo
/ sammārjitavyo / gomayakārṣī dātavyā / samtānikā sāṭayitavyā / evam
vihāre pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān
atikramati // ॐ //

p.103 III.4 Ms.21b7 ; J.97.3 ; Ch.505.29

bhagavān śrāvastyām viharati / pañcārthavaśām vistareṇa kṛtvā yāva
22a1 adrākṣid bhagavān pañcāhikām vihāracārikām anucāmkramanto **a**nuvicaranto
vihārakānām pakkakheṭena vā pakkasimghāṇakena bhittiyo vināsitāyo
simghāṇakavarttīhi lambantehi /

p.103 bhagavān jānanto yeva pṛcchati / kiṁ imāyo bhikṣave vihārakānām
 J.99 bhittiyo pakkakheṭena pakkasimghāṇakena varttīhi lambantīhi / tena hi
 evam kheṭe pratipadyitavyam / kin ti dāni evam kheṭe pratipadyitavyam
 22a2 nāyam kṣamati / bhikṣuṇā kṛtakarmmāyām vā akṛta karmmāyām vā bhittiyam
 kheṭam vā simghāṇakam vā cchorayitum // atha khalu kheṭakaṭāhaṁ
 karttavyam / kapālam vā mallam vā kuṇḍikam vā dakānakam vā liptopaliptam
 kariya vālikāye vā pāśāṇasya vā patthaliddrakānām vā pūrayitavyam /
 tato tahim kheṭo karttavyo / nāpi kṣamati kheṭakaṭāhaṁ adhyupekṣitum
 22a3 / mā sapramāṇako bhaveya / atha khalu kālena kālam cchoriya anyasya
 pūrayitavyam / ātape vā dātavyo so bhūyo praveśayitavyo / atha dāni
 p.104 **kheṭakaṭāhaṁ** bhavati mallakam vā koṭikam vā āviddhapuṭikā vā
 thapetavyā tahim kheṭo karttavyo / kālena kālam visarjayitavyo // atha
 dāni evam pi na bhavati / kṛtakarmmā bhūmi bhavati na kṣamati / bhūmīye
 22a4 cchorayitum / atha khalu ekasya upānahāye **tale** cchorayitavyam dvitīyena
 marddayitavyam / atha dāni uppamsulo vihāro bhavati / bhūmīye cchoriya
 pādena mardditavyo / eso bhikṣuh divāvihāramgato caṃkramati / śleśmiko
 bhikṣu bhavati / ito ca cchoriyanto caṃkramati vinayātikramam āsādayati
 / atha khalu cchoriyāṇa pādena marditavyam / caṃkramaśīrṣe vā
 J.100 **āviddhapuṭikā** vā **vālikāye** vā kūṭimallakam vā thapetavyam / tahim kheṭo
 22a5 cchorayitavyo / yaṁ kālam gacchati / tato ekatamamte cchorayitavyo /
 prahāṇe āsantasya kheṭa bādhati / opānahapute kṛtvā bhūmīye marditavyam
 // atha dāni bhūmyastāro bhavati bhājane karttavyam / kuntake vā alābuke
 vā vamśattholikāyām vā / atha dāni ucchado bhavati / kheṭam vā
 22a6 simghāṇakam **vā** utthitvā ekānte kṛtvā punaḥ / upaveṣṭavyam /
 upādhyāyācāryāṇām vā mūle kheṭam vyāvahati / ekānte karttavyam / eso
 dāni bhikṣusya gocaram praviśantasya **adhvānamārggagatasya** vā kheṭe
 āgacchati cchoriya pādena marditavyo / amardiya gacchati vinayātikramam
 āsādayati / atha dāni kṣudro kheṭe upāmsulo ca bhūmī bhavati / cchorantako
 22a7 yyeva paryādānam gacchati / kiṁ cāpi na marddati / anāpattiḥ / eso bhikṣuh
 stūpaṁ vandati stūpābhigṛhe vā kheṭam cchoritakam kena ci aprakṛtijñō
 na pādena marditavyo / atha dāni dve janā bhavaṇti / yo navako bhavati
 / tena mardditavyam / atha dāni navakataro śaithiliko bāhuliko vā bhavati
 / vṛddhatarakena marditavyam / evam kheṭe pratipadyitavyam / na
 22b1 pratipadyati // abhisamācārikān dharmmān atikramati // ॥

p.104 III.5 Ms.22b1 ; J.101.1 ; Ch.506a17

J.101 **bha**gavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā apareṇa dāni bhikṣuṇā munḍe vātāpāne pātram sthavitam tan dāni vātamāṇḍalikāye

p.105 āgacchiyāṇam bhūmīyam pātito bhinno kapālānāṁ rāśim kṛtvā yavāgūye gaṇḍī ākoṭitā so dāni hastām nirmmādiya vihārakam praviṣṭo paśyati /

22b2 kapālikānāṁ rāśim etam prakaraṇam so bhikṣuḥ bhagavato ārocaye /

bhagavān āha / evam ca tvam munḍavātāpāne pātram thapesi tena hi evam pātre pratipadyitavyam / kin ti dāni evam pātre pratipadyitavyam / bhikṣuṇā tāva kalyato yeva nivāsiya prāvariya pātracīvaram ādāya gocaram praviśitavyam / gocarāto nirddhāviya āhāram kariya pātram nirmmādayitavyam / nāpi kṣamati / karkaśena vā cūrṇṇena karkaśena vā

22b3 gomayena nirmmādayitum // atha **khalu** mūlarasena vā patrarasena vā puśparasena vā nirvālikena vā gomayena nirmmādayitavyam nāpi kṣamati vilvasya vā pakvasya kapitthasya pakvasya nālikerasya heṣṭhe nirmmādayitum / mā pakvena vā vilvena pakvena vā kapitthena pakvena vā nālikereṇa bhamjeya tti / nāpi kṣamati dariniśritena vā pātram

22b4 nirmmādayitum / mā patitam bhañjaya tti atha khalu karṣadhāne vā vālikādhāne vā dūrvvāsādvale vā nirmmādayitavyam / nāpi kṣamati

J.102 sthitakena pātram nirmmādayitum // nāpi kṣamati **bhū**mīye ghasantena // atha khalu upavīṣṭakena nirmmādayitavyam / adhvāvayantena nāpi / kṣamati / sthitakena adhvāpayitum // atha khalu upaviṣṭena adhvāpayitavyam /

22b5 pratisāmayantena nāpi kṣamati / jaṅghāpathe vā sthāpayitum / kapāṭe vā munḍavātāyane vā / atha khalu pātra praveśikāyāṁ prakṣipiya sthapetavyam / nāpi kṣamati sthitakena prakṣipitum // ~

p.105 atha khalu upaviṣṭakena prakṣipitavyam / pātraprasevikānāgadantake vā
 kīlakē vā ukkaciya thapetavyā / atha dāni ujjuko kīlako bhavati / duve
 22b6 trayo vā aveḍhakā dātavyāḥ / atha dāni nāgadantako **bhavati** / kiñ cāpi
 evam eva thapeti / anāpattiḥ // pātraprasevikā na bhavati pātrapīṭhake
 thapetavyam / atha dāni pātrapīṭhakam na bhavati / kāṣṭham vā iṣṭakam
 vā upalam vā nirāmiṣam nirmmādiya tasya upari sthapetavyam / atha dāni
 p.106 evam pi na bhavati / antamasato pṛthivīpradeśam **pi** gomayena upalimpiya
 thapetavyam / gṛhnantena nāpi kṣamati / ekahastena duve trayo vā pātrāṇi
 22b7 gr̥hnitum / **atha** khalu paramam trayo pātrāṇi gr̥hnitavyāni / ekahastena
 dve gr̥hnitavyāḥ / apareṇa dāni ekam / atha dāni pratyandhakārako vihārako
 bhavati / na kṣamati / pātreṇa pātram mārggitum // atha khalu hastena
 mārggitavyam / atha dāni bhikṣuh upādhyāyasya **vācāryasya** vā pātram
 J.103 allīpayati nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā ācāryasya vā pātram vāmena
 23a1 **hastena** allīpayitum / atha khalu **upādhyāyasya** vā ācāryasya vā dakṣiṇena
 hastena pātram allīpayitavyam / nāpi kṣamati / gr̥hitam na gr̥hīta tti / tato
 muñcitavyam / okaḍḍhantena sugṛhitam karttavyam / nirmmādayantena
 prathamam upādhyāyasya vā ācāryasya vā pātram nirmmādayitavyam /
 paścād ātmano śoṣayantena prathamam upādhyāyasya vā ācāryyyasya vā
 23a2 šoṣayitavyam / paścād ātmano pratisāmayantena prathamam **upādhyāyasya**
 vā ācāryasya vā pratisāmayitavyam / paścād ātmano pravesikā karttavyā /
 dupuṭā tṛpuṭā prasevikāyām prakṣipiyantena kalāvīyam dādīyam /
 amśibaddhakam prakṣipitvā samavasthāya upaviṣṭakena utsaṅgasya upari
 23a3 prakṣipitavyam / mañcasya vā pīṭhasya vā upari prakṣipitavyam / ullayantena
 kīlakam hastena pratyavekṣitvā mañcasya vā pīṭhasya vā upari jālavātāya**ne**
 vā pātramelake vā yathā na ghaṭṭemṣu nāpi kṣamati / pātram adhyupekṣitum
 phalakena vā khajjantam khaṇḍam vā cchidram vā / atha khalu kālena
 kālam dahitavyam / pacitavyam / rañjitavyam / na dāni kṣamati / pātreṇa
 aprayatam gr̥hnitum / uccāro vā prasrāvo vā kheṭam vā simghāṇakam vā
 vighaso vā samkāro vā anyam vā aprayattam grahetum / nāpi dāni kṣamati
 23a4 / pātreṇa keśām **otārayitum** vā pādam vā mukham vā dhovitum / jentākam
 J.104 vā praveśitum / udakakṛtyam vā karttum / yathā akṣismim evam pātre
 pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikrāmati
 // ॥

III.6 Ms.23a4 ; J.104.4 ; Ch.506b13

p.107 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmato ṣaḍvarggikāḥ /
 ekatyāṁ yavāgūṁ nindanti / ekatyāṁ prasāṁsanti / yo tāva pelavā bhavati
 23a5 / **jalpanti** / he he he nāyāṁ kiñcid yāgu gaṅgā ayāṁ sarayū ajiravatī mahī
 mahāmahī tti nicuḍabuntikāye imāṁhi taṇḍulā mārggitavyā // atha dāni
 khakkhaṭa bhavati jalpati / he he he nāyāṁ kiñci yavāgū lecchāṁ ayāṁ
 23a6 peyyā ayāṁ peyyā ayāṁ kaṭṭārikā cchejjā ayāṁ te dāni bhikṣū utkṣiptā
 bhavanti / **jihvā** veḍḍhā niśpratibhānāḥ / etāṁ prakaraṇāṁ bhikṣū bhagavato
 ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikāṁ te dāni śabdāpitāḥ
 / etad eva pṛcchiyanti / āha / āma bhagavan

23a7 J.105 bhagavān āha / tena hi evam yavāgūye pratipadyitavyam / kin ti dāni
 evam yavāgūye pratipadyitavyam / eṣo dāni yavāgūye samayo ārocito bhavati
 / tato jānitavyam / kim ayāṁ yavāgū ubhayato sāṁghikāparsāye pariveṇikā
 nimantritikāyāṁ / yadi tāva ubhayato sāṁghikā bhavati sarvvehi **gantavyam**
 / pārthikā bhavati / tāye parsāye gantavyam pariveṇikā bhavati / tehi
 pariveṇikehi gantavyam nimantritakā vā bhavanti / tehi nimantritakehi
 gantavyam / pratikṛtyeva tāva bhikṣuṇā dantakāṣṭham khādayitavyam /
 23b1 mukhaṁ dhoviya hastāṁ nirmmādiya pātrāṁ gṛhniya upaviśitavyam / nāpi
 kṣamati yavāgū upānahārūḍhena vā **praticchitum** / **oguṇṭhikākṛtena** vā
 samamtaprāvṛtena vā **praticchitum** / atha khalu upānahā nikhosiya
 ekāṁśakṛtena yavāgū **praticchitavyā** / atha dāni daṇḍakarmma pratidinnam
 bhavati / **pāṛṣṇivaddhrā** omuñcitavyā dvitīyakālikasya lābhagrāham
 p.108 adhyeṣtvā gantavyam / atha dāni upaviṣṭakānāṁ **patipāṭikāye** **dīyati** /
 yathā vṛddhikāye gṛhṇitavyam / yadi tāva tanukā bhavati / na vaktavyam
 23b2 / he he he gaṅgā āyāṁ sarvvam **yāva** mahī candrabhāgā ayāṁ / atha dāni
 atighānā bhavati na vaktavyam / nāyāṁ yavāgū odano ayāṁ daṇḍāsanī
 J.106 bhejjā ayāṁ / atha khalu yādṛśī dīyati tādṛśī **praticchitā** dāyakavaśo **na**
 pratigrāhakavaśo // atha dāni bhikṣuh / jarādurbalo vā vyādhidurbalo vā
 bhavati / atisītam vā ati-uṣṇam vā bhikṣu naiva dantakāṣṭham khādati / na
 23b3 mukhaṁ dhovati / na hastā nirmmādayati / ānantaryasya yā pātrāṁ
 dātavyam / vaktavyam āyuṣman imāṁ mama yavāgūye pratyamśam gṛhna
 / yāṁ kālāṁ **praticchitā** bhavati / tato paribhuñjitavyā / ete vilambakā
 yavāgūḥ nindanti vā prasāṁsanti vā vinayātikramam āsādayanti / evam
 yavāgūye pratipadyitavyam / na pratipadyati // abhisamācārikāṁ dharmmān
 atikramati // ॐ //

III.7 Ms.23b3 ; J.106.8; Ch.506b28

**p.108
23b4** bhagavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā aparo dāni bhikṣuh yogācāro vaidehake parvvate niṣaṇo cittam samādhayiṣyāmīti / aparo dāni bhikṣuh / āgacchiya tasya purato sthito tasya dāni tena nīvaraṇena cittam samādhānam na gacchati etam prakaranam so yogācāro bhagavato ārocaye bhagavān āha / śabdāpayatha tam bhikṣum so dāni śabdāpito / bhagavān āha / satyam bhikṣu evam nāma aparo yogācāro vaidehake parvvate niṣaṇo cittam samādhayiṣyan ti / tvam dāni tasya purato āgacchiya sthito tasya dāni tena nīvaraṇena cittam samādhānam na gacchati / āha / āma bhagavan

**J.107
23b6** bhagavān āha / duṣkṛtam te bhikṣu evam ca tvam yogācārasya bhiksusya purato tiṣṭhasi tena hi evam sthātavyam / kin ti dāni evam sthātavyam / nāyam tāva kṣamati bhikṣunā yogācārasya bhiksusya purato tiṣṭhitum nāpi kṣamati veśikā samantakena vā tiṣṭhitum / vadhabandhanāgāraśālāsāmantena vā tiṣṭhitum / nāyam kṣamati / atigupte vā atiprākaṭe vā pradeśe tiṣṭhitum / atha khalu cchannaprākaṭe pradeśe sthātavyam / na kṣamati stūpaṁ vā prṣṭhato kṛtvā tiṣṭhitum / samgham vā upādhyāyācāryam vā vṛddhatarakam vā prṣṭhato kṛtvā tiṣṭhitum / upānahārūḍhenā vā tiṣṭhantu khambhakṛtena vā oguṇṭhitaśīrṣena vā ohitahastena vā nāpi kṣamati samghamadhye mā tiṣṭha ti ukto tiṣṭhitum / upādhyāyācāryehi vā uktena samānena mā tiṣṭheti tiṣṭhati vinayātikramam āsādayati / atha dāni glāno bhavati / kiñ cāpi opānahāruḍho oguṇṭhitaśīrṣo vā ohitahasto vā tiṣṭhati / anāpattiḥ / evam sthātavyam na tiṣṭhati // abhisamācārikān dharmmān atikrāmati // ९ //

III.8 Ms.24a1 ; J.107.13 ; Ch.506.16

p.109 bhagavān rājagr̥he viharati sāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca vistareṇa
 nidānam kṛtvā aparo dāni bhikṣuh / yogācāro vaidehake parvvate niṣaṇo
 cittam samādhayiṣyāmīti / aparo dāni bhikṣuh / āgatvā tasya purato
 tālapādūkāhi ābaddhāhi dīrghacāmkramam caṃkramati / ṭapya ṭapya
 J.108 ṭapya ṭapya tti tasya dāni tena śabdena cittam na samādhānam gacchati
 24a2 / etam prakaraṇam so yogācāro bhagavato ārocaye / bhagavān āha / satyam
 bhikṣu evam nāmā aparo yogācāro vaidehake parvvate niṣaṇo cittam
 samādhayiṣyāmīti / tad evam sarvvam bhagavān vistareṇa pratyārocayati
 / yāva tasya dāni tena śabdena cittam na samādhānam gacchati / āha /
 āma bhagavan

bhagavān āha / duṣkr̥tam te bhikṣuh / evam ca tvam yogācārasya
 24a3 bhikṣusya purato caṃkramasi / tena hi evam caṃkramitavyam / kin ti dāni
 evam caṃkramitavyam / nāyan tāva kṣamati bhikṣuṇā yogācārasya bhikṣusya
 purato caṃkramitum / nāpi kṣamati stūpam vā prṣṭhato kṛtvā caṃkramitum
 / saṃgham vā prṣṭhato kṛtvā caṃkramitum / upādhyāyācāryam vā prṣṭhato
 kṛtvā caṃkramitum / eṣo dāni bhikṣuh / upādhyāyena vā ācāryeṇa vā
 24a4 sārddham caṃkramati / upādhyāyasya vā ācāryasya atirekam caṃkramitum
 nāpi kṣamati / samam caṃkramayitum / atha khalu dve trayo vā padā
 p.110 nihinakena caṃkramitavyam / saṃghamadhye vā caṃkramati / mā
 caṃkramāhīti uktena na caṃkramitavyam / atha dāni glāno ghṛtam vā
 pītam / virecanam vā pītam kiñ cāpi caṃkramati / tan na kṣamati / purato
 samam vā gantum ohayitvā gantavyam / anuvarivarttantena tadā na kṣamati
 24a5 / upādhyāyācāryāñām vā prṣṭhato kṛtvā parivarttitum / atha khalu
 abhidakṣiṇam agrato karentena anuparivarttitavyam / nāpi kṣamati
 vesikāsāmantakena caṃkramitum / nāpi kṣamati dyutikaraśālāsāmantakena
 J.109 caṃkramitum / vadhabandhanāgārasāmantena caṃkramitum / nāpi kṣamati
 atiprākaṭe vā pradeśe caṃkramitum / atha khalu cchannaprākaṭe pradeśe
 24a6 caṃkramitavyam / evam caṃkrame pratipadyitavyam / na pratipadyati /
 abhisamācārikān dharmmān atikramati // ३ //

III.9 Ms.24a6 ; J.109.4 ; Ch.507a4

p.110 bhagavān śrāvastyām viharati te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ /
 uṣṭraparyamkena prahāṇam upaviśamti / anantarikānām jānukehi vyāvahanti /
 etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha /
 24a7 śabdāpayatha ṣaḍvarggikān te dāni śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam
 bhikṣavo ṣaḍvarggikā evam nāma yūyam uṣṭraparyāṅkena prahāṇe niśidatha /
 anantarikānām jānukehi vyāvahatha āhamṣu / āma bhagavan bhagavān
 āha / duṣkṛtam bhikṣavo ṣaḍvarggikāḥ / evam ca yūyam uṣṭraparyāṅkena
 prahāṇe niśidatha / tena hi na kṣamati / uṣṭraparyāṅkena prahāṇe niśiditum /
 bhagavān / tān bhikṣūn āmantrayati / evam bhikṣavo niśidatha / yathā
 24b1 nāgahimavatāḥ / ekam nāgam dve nāgā anuparivārya niśidanti / dve nāgā
 catvāri nāgā anuparivārya niśidanti catvāri aṣṭa aṣṭa śodaśa śodaśa
 J.110 dvātrimśad dvātrimśac catusaṣṭi nāgā anuparivārya niśidanti / athottareṇa
 yathānubhāvam na kṣamati / uṣṭraparyāṅkena niśiditum / bhikṣuṇāpi tāva
 p.111 svastikaparyāṅkena prahāṇe niśiditavyam / atha dāni **bhikṣu** paryāṅkena
 24b2 niṣaṇo bhavati śrānto **bhavati** / garbhāni āmilāyanti / nāpi kṣamati /
 ubhayāni sandhī maṭamaṭāye prasāritum / atha khalu eko pādo sukhākam
 prasārayitavyo tam amuhūrtte viśrāmiya sanmiñjiya dvitīyo pādo sukhākam
 prasārayitavyo / utthipitvā vā ekānte caṃkramitavyam / na kṣamati /
 oguṇṭhitaśīrṣeṇa prahāṇe upaveṣṭum / atha dāni jarādurbalo vā
 24b3 vyādhidurbalo vā bhavati / śīrṣam vā **duḥkhati** / arddhaśīrṣasya pithetavyam
 / eko ca karṇo / atha dāni ekānte bhavati ucchedake vā vrkṣamūlake vā
 vihāre vā pratīsaṃlīnako kiñ cāpi oguṇṭhitaśīrṣo niśidati / anāpattiḥ /
 amūhūrttakam viśramiya bhūyo svastikaparyāṅkena niśiditavyam // atha
 dāni bhikṣu na pāreti / svastikaparyāṅkena niśiditum / arddhaparyāṅkena
 24b4 **niśiditavyam** / atha dāni arddhaparyāṅkenāpi na pāreti niśiditum / ubhau
 pādau osāriya susamvṛtena niśiditavyam / tathā karttavyam /
 yathānantaryam jānukehi na vyāvahati / na kṣamati / stūpam prṣṭhato
 kariya niśiditum / samgham vā prṣṭhato kariya niśiditum /
 upādhyāyācāryāṇām vā prṣṭhato kariya niśiditum / vrddhatarakam vā
 24b5 prṣṭhato kariya niśiditum / nāpi kṣamati samghamadhye mā niśida tti /
 J.111 uktena samānena **niśiditum** / nāpi kṣamati / upādhyāyācāryehi mā niśida
tti / uktena **niśiditum** nāpi kṣamati vesikāsāmāntena
 dyutikaraśālāsāmantakena niśiditum / vadhabandhanāgāraśālāsāmantakena
 24b6 niśiditum / atibhumde vā pradeše niśiditum / atha khalu cchannaprākaṭe
 pradeše niśiditavyam / evam niṣadye pratipadyitavyam / na pratipadyati /
 abhisamācārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

p.111 III.10 Ms.24b6 ; J.111.7 ; Ch.507a15

bhagavān śrāvastyāṁ viharati te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ /
 omuddhakāpi śeyyāṁ kalpenti / uttānakāpi śeyyā kalpenti / vāmenāpi
 pārśvena śeyyāṁ kalpenti / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣūhi śrutam̄ / bhikṣū^{24b7}
 bhagavato ārocayeṁsu / bhagavān āha / Śabda-payatha ṣaḍvarggikāṁ / te
 dāni śabdāpitā / bhagavān āha / satyam̄ bhikṣavo ṣaḍvarggikāḥ / evam̄
 p.112 nāma yūyam̄ omuddhakāpi śeyyāṁ kalpetha / vāmenāpi pārśvena śayyāṁ
 kalpetha / āham̄su / āma / bhagavam̄

p.112 bhagavān āha / duṣkṛtam vo bhikṣavo ṣadvarggikāḥ / tena hi na kṣamati / uttānakena śeyyāṁ kalpitum / na kṣamati / omuddhakena śeyyāṁ
 25a1 kalpayitum / na kṣamati / vāmena vā pārśvena śeyyāṁ kalpayitum / bhagavān
 J.112 dāni bhikṣūn āmantrayati / omuddhakā bhikṣavo pretā śeyyāṁ kalpayanti / uttānakā bhikṣavo āsurā śeyyāṁ kalpayanti / vāmena pārśvena
 kāmopabhoginah / śeyyāṁ kalpayati / evam bhikṣavo śeyyāṁ kalpetha /
 yathā simho mṛgarāja simho bhikṣavo mṛgarājā dakṣiṇena pārśvena śeyyāṁ
 25a2 kalpayati / pādena pādam ādhāya dantena dantam ādhāya jihvāgram
 tālukāgre pratiṣṭhāpayitvā / aṅgulam anukāyam āyacchihitvā dakṣiṇāṁ
 bāham śirasy upanidhāya vāmaṁ bāhām anukāyam prasārayitvā so pi
 pratibodhanantena purimam kāyam abhyunnāmeti / pṛsthimam kāyam
 abhivilokayati / sa cet paśyati / gātrāṇāṁ anyathātvam tena bhavati /
 anāttamano ca paśyati / gātrāṇāṁ anyathātvam tena bhavati citte āttamano
 25a3 abhiraddho bhikṣuṇāpi tāva śeyyāṁ prajñapemtena abhidakṣiṇāṁ
 prajñapayitavyā / tathā karttavyā yathā samyatako yeva dakṣiṇena pārśvena
 śayyāṁ kalpeti / na kṣamati / vāmena śayyāṁ prajñapetum / dakṣiṇaśayyā
 prajñapetavyā / cīvaravamśasya heṣṭhato rātriye purimam yāmam
 J.113 uddeśaprayuktena svādhyāyaprayuktena sthānena camkramenā
 25a4 vītināmayitavyā rātriye madhyame yāme dakṣiṇena pārśvena simhaśeyyā
 kalpayitavyā / pādena pādam ādhāya jihvāgram tālukāgre pratiṣṭhāpayitvā
 dakṣiṇāṁ bāhām śirasy upanidhāya vāmām bāhām anukāyam prasāritvā
 utthānasamjñī manasikārentena nāpi dāni parivarttakam yāvat
 sūryodgamanāt tato śayitavyam / rātriye paścime yāme paryāñkena
 25a5 vītināmayitavyam / uddeśaprayuktena sthānacamkramānuyuktena vā / atha
 p.113 dāni bhikṣuh / duḥkhaśāyī bhavati pāraśyena pāraśyam pallaṭṭanto śayiti
 anāpattih / jarādurbalo vā vyādhidurbalo vā bhavati / dakṣiṇe pārśve
 gaṇḍam vā piṭakam vā / bhavati / kiñ cāpi vāmena pārśvena śayati anāpattih
 25a6 / na kṣamati / stūpam vā pādato kṛtvā / śayyāṁ kalpayitum / samgham vā
 pādato kṛtvā śeyyāṁ kalpayitum / vṛddhatarakam vā pādato kṛtvā
 upādhyāyācāryam vā pādato kṛtvā śeyyāṁ kalpayitum / evam śayyāṁ
 pratipadyitavyam / na pratipadyati / abhisamācārikān dharmmān atikrāmati
 //॥//

p.113 udānam

evam̄ kāthine pratipadyitavyam̄ /
evam̄ cakkaliye pratipadyitavyam̄ /
evam̄ vihāre pratipadyitavyam̄ /
evam̄ kheṭe pratipadyitavyam̄ /

J.114 evam̄ pātre pratipadyitavyam̄ /
25a7 evam̄ yavāgūye pratipadyitavyam̄ /
evam̄ sthātavyam̄ /
evam̄ camkramitavyam̄ /
evam̄ niśīditavyam̄ /
evam̄ śeyyā kalpayitavyam̄ // ॥ //

p.114 IV.1-2 Ms.25a7 ; J.115.1 ; Ch.507b4

J.115 bhagavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni
 āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ / dvāram bandhiyāṇam vihārasya paścā vastuke
 kākavāham bhamjantam / āsanti / āgantukānām bhikṣūṇām gaṇo āgato
 dvāram yāvanti na labhanti te dāni okkhandiyāṇam praviṣṭāḥ / tehi dāni
 25b1 āyuṣmantehi ṣaḍvarggikehi āgantukā dṛṣṭāḥ pṛcchanti / āyuṣmam kuto vā
 praviṣṭāḥ / āhaṁsuḥ / okkhandiyāṇam praviṣṭāḥ / te dāni āhaṁsu / āyuṣman
 evam ca yūyam okkhandiyāṇam vihāram praviśatha / te pi dāni āgantukā
 āhaṁsu / evam ca yūyam dvāram bandhiyāṇam vihārasya paścād vastukasya
 kākavāham bhañjantā āsatha te dāni vivaditāḥ / bhagavato mūlam gatāḥ /
 25b2 bhagavān āha / nāyam tāva kṣamati / nevāsikehi vihārasya dvāram
 bandhiyāṇam vihārasya paścād vastukasya kākavāham bhamjamānehi āsitum
 / nāpi kṣamati / āgantukehi vihāram okkhandiyāṇam praviśitum / tena hi
 evam āgantukehi pratipadyitavyam / evam nevāsikehi pratipadyitavyam /
 kin ti dāni evam āgantukehi pratipadyitavyam / ete dāni bhikṣu āgantukā
 25b3 āgacchanti / sarvvehi pādiyakkapādiyakakāni apāvuraṇāni upasthāpayitavyāni
 / ekasyāpi apāvuraṇi na bhavati / sarvve vinayātikramam āsādayamti /
 ekasyāpi apāvuraṇi bhavati / sarvvesām anāpattiḥ /

p.114 atha dāni koci glāno bhavati / na dāni ujjhitvā gantavyam / atha khalu
J.116 anupāletavyo / pātracīvaraṁ ālambitavyam / nāpi dāni pātracīvaraṁ gṛhnitvā
25b4 adarśanena gantavyam / atha khalu **avidūreṇa** gantavyam / mā dāni
 adarśanena parijāne hṛtam / hṛtam me pātracīvaraṁ iti gacchantasya
 karttavyam / yadi dāni oṣyā bhavati taruṇabhiksūhi agrato gantavyam /
 oṣyā prativāhantehi / atha dāni vyāḍabhadhayam vā corabhayaṁ vā bhavati /
 vrddham bālam madhye kṛtvā gantavyam / atha dāni corā saprasādā bhavanti
p.115 / vrddhehi **agrato** gantavyam / yathā paśyitvā prasādena avivarjītā gacchemsu
25b5 / yadi dāni grāmasya nagarasya vā madhyena gantavyam / bhavati / na
 dāni kṣamati **nagaracetiyanī** abhidakṣīni **karentehi** vā gantuṁ / **apavāmikā**
 karentehi vā atha khalu **ujjukena** mārgakena gantavyam / nyāye vāsopagatā
25b6 bhavanti / taruṇā bhikṣu duve vā trayo vā praveśayitavyā / agrato gacchatha
 samghasya phāsuvi**hāram** upadahatha pādatailena guḍapānīyena pratiśrayenā
 purebhaktikena tehi dāni prāvariya gaṇṭhipāsakam obandhiya āmantriya
 praveśtavyam / pravisiya yācitvā samghasya yathāsukhaparibhogam
 niḥsārepetavyam / pādatailam vekālikam purebhaktikam bhaikṣitavyam /
J.117 **ācīkṣitavyam** labdho pratiśrayo tehi dāni yadi tahiṁ ogho vā **bhavati** / nadī
25b7 taḍāgam vā puṣkiriṇī vā udupāno vā tahiṁ pādān praksāletvā prāvaretvā
 anyonyam āman
 tahiṁ yeva vekālikam kariya praveśtavyam / mā paśyemsu samāmapayi
 ime pravrajītā karonti / atha dāni ubhamḍito bhavati samvibhajitvā
 praveśtavyam / nisṛṣṭagṛham bhavati anāmantriya praviśati anāpattiḥ / na
 dāni labhyā anyena gantuṁ / racchācchiddrakā bhavati / anāpattiḥ /
26a1 grāmantikam śeyyāsanam **bhavati** / tahiṁ gantavyam / atha dāni
 āraṇyakaśeyyāsanam bhavati / tahiṁ gantavyam / samghārāmam praviśante
 puṣkiriṇīyam vā taḍāge vā oghe vā pādām dhovitvā praveśtavyam / atha
 dāni ubbhamḍito samvibhajitvā praveśtavyam cetiyāṇam pradakṣīni karentehi
 upānahā omuñcitvā kāṣṭhakena gṛhnitvā praveśtavyam / nāpi dāni
26a2 uccaśabdāmahāśabdehi praveśtavyam / nāpi nevāsikām **ullapante** **hi** hū ha
 he adyāpi tam tad evettha vasatha ghuṇa viddhātave **nandan** opanandanā
 yūyam nāgarājāno ihaiva yūyam jātā ihaiva mariṣyatha jātā te śṛgālā ye
 tumbhāṇam māṁsāni khādiṣyanti / nāpi dāni nevāsikena ullapitavyam / hū
 ha he caṇḍamuktam pañcavarṣikam pravṛttam yathāpāṭito nāpi dāni
J.118 vaktavyam ko ittham kati varṣo utthiha nāpi dāni **vaktavyam** / ko bhaktakā
26a3 nātithikā kasya śuve bhaktatarpaṇam purobhaktikam vā **nāpi** dāni nevāsikehi
p.116 dvāram bandhitvā kākavāhām bhajantehi āsitavyam /

p.116 atha dāni paścād vastuke mr̄ttikākarmmaṇ karonti / ye tāye ārthāye
 bhavanti / ārāmikā śrāmaṇero vā yasya oheyyako so vaktavyo dvāram
 rakṣanto āsa / atha dāni apadurako vihāro bhavati / praviśitavyam / atha
 26a4 dāni ghaṭṭitako bhavati / apāvuraṇena apaduriyāṇam praviśitavyam /
 samghārāmam pradakṣiṇī karentehi ḍagantavyam / yatra bhiksūṇām
 āsanaprajñaptir bhavati / tahiṁ navakaṇ tasmīm cīvarabisiyan thavyāṇam
 kuṇḍikām vā upānahau vā thavyāṇa nevāsikā pṛcchitavyāḥ / āyuṣmām
 26a5 pādaduhanikā kahim kalpiyakarakī kahim akalpiyakarakī kahim yadi tāva
 ācikṣanti pādaduhanikāyām pādām dhoviyāṇam akalpiyakarakīto hastā
 nirmmādiyāṇa kalpiyakarakīto praksāliya tato cetiyam vanditavyam cetiyam
 vandiyāṇam yatra nevāsikā bhavanti tatra gantavyam alliyāṇam nāpi kṣamati
 / vaktum vandāmī tti / atha khalu vaktavyam / āyuṣman vandiṣyan ti
 J.119 nevāsikehi varṣāgram pṛcchitavyam / kati varṣo āyuṣman yadi tāva āgantuko
 26a6 vrddhatarako bhavati / nevāsikena utthiya pādā vanditavyā / āsanam
 dātavyam / atha dāni nevāsiko vrddhatarako bhavati / ārogypāpiya evam
 kariyāṇam āsanam dātavyam / yam kālam viśrānto bhavati pṛcchitavyam /
 āyuṣman asti etāvati varṣasya vihārako prāpuṇati / yadi tāva jalpati prāpuṇati
 tti vihārako gr̄hnitavyo mañca pīṭham bisi caturasrako kuccam biṁbohanam
 26a7 gr̄hnitavyam / nāpi dāni kṣamati / tehi āgantukehi nevāsikām kutsiya
 haṁbhiya āyuṣmann adyāpi yūyam iha vasatha he he sīṣṭā vaṣṭā yūyam
 jānāte ye śrgālā ye yuṣmākaṇ māṁsāni khādiṣyanti / atha khalu
 sampraharṣayitavyā vaktavyā āyuṣman śobhanam kriyati samghārāmo
 kelāpiyati / dhūmo kriyati / kulāni praśādīyanti / avikālako pādām dhoviya
 26b1 mrakṣiya dīpam ādīpiya śeyyām prajñapiya pratikramitavyam nāpi dāni
 p.117 kṣamati / aparejjukāto kalyato utthihantakenaiva bhaktaśālam praviśitum
 / āyuṣman kim sidhyati kim pacyati kim bhaktakānām sthitikā / ~

p.117 atha khalu kalyato yeva utthiya nivāsiya prāvاريya hastān nirmmādiya
 pātram gr̄hniya praviśitavyam / atha dāni tahiṁ vihārake anugraho bhavati
 26b2 vihārakam vā bhakta bhavati / nevāsikehi vaktavyam / āyuṣman mā piṇḍāya
 J.120 praviśatha / iha yyeva bhumjiṣyatha / atha dāni bhavati / āgantukānām
 piṇḍakānām piṇḍabhaktāni uddiśitavyāni / atha dāni bhaktakāni uddiśitavyāni
 / atha dāni bhaktakāni na bhavanti nevāsikehi vaktavyam āyuṣmam āgametha
 26b3 sahitakā piṇḍāye praviśiṣyāmaḥ / tato sahitakehi praviśitavyam / atha dāni
 āgantukā bhikṣū vihāra āgatā bhavanti / nāyam **kṣamat**i / nevāsikehi vaktum
 o ha he nāvā pañcavarṣikadāmyadukkam śramaṇamātāprajātā tti / atha
 khalu āgantukānām ehi svāgataṁ kartta^{vyam} / etu āyuṣmanto svāgatam
 āyuṣmanto anurāgatam āyuṣmanto mā śrāntā mā klāntā pādām **prakṣāletha**
 / hastām nirmmādetha pāniyam pibatha viśramatha tti / yadi tāva purebhakte
 26b4 āgatā bhavanti purebhaktikenā cchandayitavyāḥ / deśakāle āgatā bhavanti
 / bhaktakṛtyena ccha^{nda}yitavyāḥ / vikāle āgatā bhavanti vikālikena
 cchandayitavyāḥ / vikārako uddiśitavyo / mañca pītham bisī caturaśrakam
 J.121 kuccakam bimbohanam uddiśitavyam / pādamrakṣaṇena cchandayitavyā /
 atha aparejjukāto yadi tāva bāhirakam bhaktam bhavati / anugraho vā
 26b5 bhavati **vaktavyam** / āyuṣmam mā piṇḍāye praviśatha / iha yyeva
 bhumjiṣyatha / atha dāni bhaktakā na bhavanti / āgantukām piṇḍabhaktakāni
 uddiśitavyāni / atha dāni piṇḍacāriko bhavati / yaṁ kālam / āgantukā
 piṇḍāye cariya vihāram āgatā bhavanti / tato yadi nevāsikānām vyāñjanāni
 26b6 bhavanti / khajjakāni bhavanti / tato yadi snehako vā **bhavanti** / tehi
 āgantukānām samvibhāgo karttavyo / atha dāni evam pi na bhavati /
 antamasato yadi tahiṁ kiñci piṇḍacārikam praṇītatarakam bhavati /
 p.118 āgantukānām sāraṇīyam karttavyam / **nevāsikehi** sarvvam ārocayitavyam /
 vaktavyam / āyuṣmanto amukam kulaṁ mā praviśatha / pātranikubjanam
 26b7 samutīkṛtam amutra śunakhā caṇḍāḥ / amukam aśrāddhakulam yā kriyā
 ārocayitavyā /

p.118 atha dāni / āraṇyakam̄ śeyyāsanam̄ bhavati / na kṣamati / tehi nevāsikāhi
dvāram̄ ca bandhiya vihārasya paścā vastuke kākavāhām̄ bhañjantehi āsitum̄
/ atha dāni sim̄habhayam̄ vā bhavam̄ti vyāghrabhayam̄ vā corabhayaṁ vā
J.122 **bhikṣū** ca paliguddhakā bhavanti / cchāyanikā vā lepanikā vā karenti kim̄
27a1 cāpi dvāram̄ ghaṭenti anāpattiḥ / sarvve yeva gocarram praviśanti / kiñ cāpi
ghaṭtentī anāpattiḥ / eko vā rakṣapālo dātavyo vaktavyam̄ / āyuṣmam
dvāram̄ bandhiya dvārakoṣṭhakasya upari āsāhi yadi keci ḍagantukā
āgacchemsu / tato dvāram̄ dadesi / tena upari dvārakoṣṭhasya āsitavyam̄ /
yadi tāva keci ḍagantukā āgacchenti / teṣām̄ dvāram̄ dātavyam̄ / yam̄ kālam̄
27a2 te nevāsikā niddhāvitā bhavanti nāpi kṣamati tehi nevāsikehi vaktum̄ /
āyuṣmam̄ eṣā nāvā mucyati eṣo sārtho prayāto gacchantu āyuṣmanto gatam̄
mārggasya śreyo / atha khalu samāsvāsitavyam̄ / vasantu āyuṣmanto ramam̄tu
āyuṣmanto yadi tāva stūpikena vā kāryeṇa āgatā bhavanti / stūpikam̄
kāryam pariprāpayitavyam̄ / sāṃghikena kāryeṇa āgatā bhavanti /
27a3 sāṃghikam̄ kāryam̄ pariprāpayitavyam̄ / yam̄ kālam̄ pariprāptakāryam̄
bhavati / yadi koci sārtho prayāto bhavati te bhikṣu vāṇijakasya
sārthavāhasya parinditavyā vaktavyam̄ / upāsaka dānapati ime bhikṣavo
tvayā sārddham̄ gamiṣyanti / ime bhikṣu tava parinditā bhavantu teṣām̄
J.123 gacchamānānām̄ pathyadanena vaikalyam̄ karttavyam̄ / evam̄ hi ḍagantukehi
pratipadyitavyam̄ na pratipadyanti / ābhisaṃcārikān dharmmān atikrāmaṇti
// ४ //

p.119 IV.3-4 Ms.27a3 ; J.123.3 ; Ch.510b3

27a4 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / aparo dāni bhikṣuḥ / āgantuko āgato
 tasya dāni aparo bhikṣuḥ / vṛddhatarako parijñātako bhavati / so ca apareṇa
 bhikṣuṇā sārddham vācovācikāṁ karoti / so dāni āgantuko alliyatasya
 27a5 nevāsikasya pādāṁ vandanti / so dāni anya vijñāna samam̄mī na
 samanvāharati / na tam̄ pratisam̄modati so dāni apratisam̄modiya gato te
 dāni aparakālena ubhaye samāgatā so dāni sthaviro pṛcchati / āyuṣmāṁ
 kecciro ti / āgatasya āhāre cacciro evacciro ca so āha āyuṣman evacciro
 tava āgatasya na ca me pādavandako upasam̄kramasi / so dān āha / vanditā
 27a6 mayā tava pādā tvam̄ ca mama na pratisam̄modesi / so dān āha / kadā vā
 kim vā / so dān āha / amukam̄ divasam̄ tvam̄ amukena bhikṣuṇā sārddham
 vācovāciṁ karośi / tadā tava mayā pādā vanditā so dāni āha āyuṣman
 vācovāciṁ karentasya pādāṁ vandasī / so dāni āha / evam̄ ca yam̄ tvam̄
 mama pādāṁ vandintasya na pratisam̄modesi / te dāni vivaditāḥ / bhagavato
 mūlam̄ gatāḥ /

p.119
J.124 bhagavān āha / nāyam tāva kṣamati / āgantukena nevāsi~~kasya~~ vācovācim
27a7 karentasya pādām vanditum / nāpi kṣamati pādehi v~~and~~iyamāṇehi na
pratisaṁmoditum / tena hi evam pādā vanditavyāḥ / evam
pratisaṁmoditavyam / kin ti dāni evam pādā vanditavyā / evam
pratisaṁmoditavyam / eṣo dāni bhikṣu āgantuko āgato bhavati / tasya koci
bhikṣu parijñātako bhavati / so ca apareṇa bhikṣuṇā sārddham vācovācim
karoti / nāpi kṣamati tasya tam velam pādām vanditum uccāram vā upaviṣṭo
27b1 bhavati na kṣamati / tam velam pādām vanditum / evam prasrāvam
karentasya dantakāṣṭham khādantasya snāyati vā ekanivasano vā bhavati
/ bhaktakṛtyam karoti / purebhaktikam vā karoti / dvibhūmikam vā ukkanati
tvaritam vā abhikramati na kṣamati tam velam tasya pādām vanditum / na
kṣamati mṛttikākarmma karentasya // pe // pātrapākam dadantasya cīvaraṁ
dhovantasya rajaṇikā paṭhantasya cīvaraṇi sīvantasya ramjenta~~sya~~
cellaparikarmmam vā karentasya pādām dhovantasya hastā nirmmādantasya
cetiyam vandantasya pātram nirmmādentasya dhūpam vā pibantasya akṣini
vā añjantasya pustakam vācantasya pustakam likhantasya varccakuṭīm
J.125 gacchantasya nagnasya vā ekanivasanakena vā / atha khalu yam kālam
samavasthāye niṣaṇno bhavati tam velam alīyāṇam śīrṣena pādām vanditavyā
27b3 / karkaṭagrā~~hikāye~~ vanditavyā / andhakāre vā uddeśam dentasya
uddiśantasya vā nivāsantasya vā cīvaraṁ prāvarantasya tvaritam vā
gacchantasya na kṣamati / oguṇṭhitakāyena na kṣamati / ohitahastena na
kṣamati / upānahārūḍhena sāmīcīkarentena na kṣamati / jānukena vā
27b4 jamghāhi vā vanditum / atha khalu pādā vanditavyā / pādām v~~and~~antena
jānitavyam / yadi kasyaci vraṇā bhavati / gaṇḍo vā piṭako vā na dāni
sahasā uppīḍitavyam / atha khalu tathā vanditavyam / yathā na duḥkhāpiye
pādehi vandayantehi / na dāni meṇḍhena viya āsitavyam pādehi
vandayamtehi / atha khalu pratisaṁmodayitavyam / svāgatam āyuṣmanto
27b5 anurāgatam āyuṣmanto māsi śrānto māsi klānto pādām prakṣālehi hastām
nirmmādehi viśramāhi yadi tāva purebhakte āgato bhavati / purobhaktikena
cchandayitavyo / deśakāle āgato bhavati / bhaktakṛtyena ccha~~nday~~itavyo
vikāle āgato bhavati / vekālikena cchandayitavyo / yadi tāvad vastukāmo
27b6 bhavati / pātracīvaraṁ pratisāmayitavyam vihārako uddiśitavyo atha dāni
gantukāmo bhavati / āha / anyatra gamiṣyan ti / vaktavyam / gacchāhi tti
evam pādā vanditavyā / evam pratisaṁmoditavyam na pratipadyati //
ābhisaṁcārikāṁ dharmmān atikrāmati // ॐ //

IV.5 Ms.27b6 ; J.126.1 ; Ch.510b28

J.126 **bha**gavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni
āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ / gṛhi-ālāpena ālāpenti ambe atte bhāva bhaṭṭa
27b7 tāta hamgho he he ho **kim** bhaṇasīti / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
p.121 **ā**rocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣadvarggikāṁ te dāni śabdāvitāḥ
/ bhagavān āha / satyam bhikṣava ṣadvarggikāḥ / evam nāma yūyam gṛhi-
ālāpena ālāpayatha / ambe atte bhāva bhaṭṭa tāta hamgho he he ho **kim**
bhaṇasi tti / āhamṣu / āma bhagavan

p.121
28a1 bhagavān āha / evam yūyam gr̥hi-ālāpena ālapetha / tena hi na kṣamati gr̥hi-ālāpena ālapitum tena hi pratisaṁmoditavyam / āyuṣmān dāni upālī kālajño velajño samayajño bhagavantam upasamkramiya pṛcchati / katham bhagavam navakehi bhikṣūhi sthavirā bhikṣū ālapitavyā / bhagavān āha / ālaye ti vā bhante ti vā āyuṣman ti sthaviro dāni bhagavantam pṛcchati katham bhagavām sthavirehi bhikṣūhi navakā bhikṣū ālapitavyā / bhagavān āha / nāmena vā gotreṇa vā / varṣāgreṇa vā eṣo dāni bhikṣusya upādhyāyo vā ācāryo vā śabdāpayati / nāyam kṣamati / gr̥hi-ālapena ālapitum / haṁgho he he tti / atha khalu nāmena vā gotreṇa vā śabdāpayitavyo / tenāpi na kṣamati / gr̥hi-ālapena vyāharttum / hā kim bhaṇasīti / atha khalu vaktavyam 28a3 vandāmi upādhyāyam vā / ācāryam vā kim āṇapehi tti / kim karemi tti / vrddhatarako śabdāpayati / nāyam kṣamati hā tti pravyāharitum / atha khalu vaktavyam / ārye vā bhante vā āyuṣman ti vā kim āṇapesī tti kim karemi / eṣo bhikṣu mātarām pitaram vā bhaginīm vā śabdāpayitukāmo bhavati nāyam kṣamati śabdāpayitum / ambe tti vā atte ti vā bhaṭṭe ti vā 28a4 / atha khalu sālohitē ti vā śabdāpayitavyāḥ / atha dāni bhikṣusya pitā vā bhaginī vā śabdāpayati / nāyam kṣamati hā kim bhaṇasi tti pravyāharttum / atha khalu vaktavyam / sālohitē kim āṇapesi kim karemi / eṣo bhikṣuh / upāsakām vā dānapatīnīm vā vihārasvāminīm vā śabdāpitukāmo bhavati / 28a5 nāpi kṣamati / ambe ti vā atte ti vā bhaṭṭe ti vā / atha khalu upāsake tti J.128 vā dānapatti ti vā vihārasvāmini ti vā śabdāpayitavyam / bhikṣū vā upāsakam p.122 vā dānapatim vā śabdāpayitukāmo bhavati / nāpi kṣamati bhāve tti vā bhaṭṭe ti vā / āyuṣmam tti vā / atha khalu dānapati tti vā bhikṣū vā tehi śabdāpayati / nāyam kṣamati / hā kim bhaṇasi ti vyāharttum / atha khalu 28a6 vaktavyam / sālohitā kim āṇapesi / kim karomi tti / te etena gr̥hi-ālāpena ālapanti vā / pravyāharanti vā / vinayātikramam āsādayati / strī vā puruso vā mahanto bhavati / na dāni mātāpitṛkamṭhena ālapitavyā mahallako mahallaketi vā vaktavyā / atha dāni koci pṛcchati / ko te upādhyāyo ko te ācāryo vā na dāni vaktavyam / asuko ācāryo asuko upādhyāyo / atha khalu vaktavyam / arthahetor nnāmam gr̥hnāmi / asuko me upādhyāyo asuko me ācāryo ālapitavyam / evam pravyāhartavyam/ na pratipadyati / ābhisaṁācārikān dharmmān atikrāmati // ॥

IV.6 Ms.28a7 ; J.128.14 ; Ch.510.19

p.122 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā kṣatriyaparṣā
 28b1 dāni sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma tti te dāni āyuṣmanto nandanopanandañā
 āgacchiya teṣāṁ madhye niṣaṇṇāḥ / te dāni / tehi niṣaṇṇehi na pārenti
 kāryāṇi karttum odhyāyanti / paśyatha bhaṇe vayam yeva sannipatitā
 J.129 karmmāṇi kariṣyāma tti / ime pi śramaṇakā āgacchiya madhye niṣaṇṇāḥ /
 naṣṭam bhraṣṭam kuto imeśāṁ śrāmaṇyam bhikṣūhi śrutam / **bhikṣū**
 bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanāṁ
 28b2 te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / satyam **bhikṣa**vo nandanopanandanā /
 evan nāma kṣatriyaparsāye sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma tti / yūyam
 dāni gacchiya / teṣāṁ madhye niṣaṇṇā te dāni tumbhehi niṣaṇṇehi na
 pārenti kāryāṇi karttum / te dāni odhyāyanti / paśyatha bhaṇe vayam yeva
 tāva niṣaṇṇā kāryāṇi kāraya tti / ime pi śramaṇakā gacchiyāṇam madhye
 28b3 niṣaṇṇā naṣṭam bhraṣṭam kuto imeśāṁ śrāmaṇyam āhamṣu / āma / **bhagavan**
 p.123 **bhagavan** āha / tena hi evam kṣatriyaparsāye kiñci kāryam bhavati /
 na kṣamati gatāgatasya / upasam̄kramitum / atha khalu ye tahiṁ
 vrddhatarakā kṣatriyā bhavanti / te tāva allipitavyā vaktavyam / dīrghāyu
 kṣatriyaparsāye imam ca kāryam alliyāmi tti / yadi tāva te jalpanti bhante
 28b4 mā allīpatha tti na kṣamati allīpitum / atha **dāni** jalpanti / allīpatha tti /
 allīpitavyam / nāpi kṣamati / cchatreṇa dhāryante upānahāṁhi vā obaddhāhi
 kṣatriyaparsāyam upasam̄kramitum / atha khalu ekānte cchatram nikṣipiya
 J.130 upānahāyo mumciya **tato** allīpitavyam / nāpi dāni darśanopacāre
 nikṣipitavyam / atha khalu pratikṛtyeva nikṣipitavyam / darśanapathe
 28b5 upasam̄kramit**vā** na dāni vaktavyam / sukham bhavanto sukham mārṣa
 atha khalu ārogyāpiya yādrśam āsanam dīyati / tādrśe āsane upaviśitavyam
 nāpi kṣamati / āsane **kṣiyādharmmam** āpadyitum / nāpi kṣamati / te ninditum
 / ye kṣatriyā kuśalā bhavanti prāg eva te nairayikā bhavantīti / atha khalu
 28b6 vaktavyam / kṣatriyā nāma yūyam agro varṇo jyeṣṭho varṇo **dvi**hi kulehi
 tathāgatā arhantaḥ samyaksambuddhāḥ / utpadyanti / kṣatriyakule vā
 brāhmaṇakule vā / duve cakrāṇi dharmmacakram balacakram ca / tavāham
 hitopasam̄hāreṇa rakṣāvaraṇaguptiye sukham ca **phāsuñ** ca viharāmi / kāryāṇ
 kṛtvā utthāyāsanāto gantavyam / evam kṣatriyaparsā upasam̄kramitavyā
 na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ९ //

p.123 IV.7 Ms.28b7 ; J.130.13 ; Ch.511a4

28b7 **bha**gavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā brāhmaṇaparsā
dāni sannipatitā kāryāṇi kariṣyāmo ti / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā
āgacchiyāṇam madhye niṣaṇṇā te dāni tehi niṣaṇṇehi na pārenti / kāryāṇi
karttum / te dāni odhyāyanti / vayam yeva tāva niṣaṇṇā kāryāṇi kariṣyāma
J.131 **tti** / ime pi śramaṇakā āgacchiyāṇam madhye niṣaṇṇā naṣṭam bhraṣṭam
p.124 kuto imēśāṁ śrāmaṇyām / etam **pra**karaṇām bhikṣūhi śrutaṁ / bhikṣū
bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandām
te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanā /
evam nāma brāhmaṇaparsā sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma **tti** / yūyaṁ
dāni teṣāṁ gacchiyāṇam madhye niṣaṇṇā te dāni tumbhehi niṣaṇṇehi na
29a2 pārenti kāryāṇi karttum / te dāni odhyāyanti / paśyatha bhanē vayam yeva
tāva niṣaṇṇā kāryāṇi kariṣyāmo ti / ime pi śramaṇakā āgacchiyāṇa madhye
niṣaṇṇakā / naṣṭam bhraṣṭam kuto imēśāṁ śrāmaṇyām / āhaṁsu / āma /
bhagavan

29a3 bhagavān āha / samyag bhikṣavo jano odhyāyanti tena hi evam
brāhmaṇaparsā upasam̄kramitavyā / kin ti dāni brāhmaṇaparsā
upasam̄kramitavyā // etam dāni bhikṣusya kiṁci brāhmaṇaparsāyāṁ kāryam
bhavati / nāyaṁ kṣamati / gatāgatasya brāhmaṇaparsām upasam̄kramitum
/ atha khalu ye tahiṁ brāhmaṇamahattarakā bhavanti / te pratikṛtyeva
upasam̄kramitavyā / dīrghāyu asti me kiñcid brāhmaṇaparsāyāṁ kāryam
allīyāma **tti** / yadi tāva jalpanti / bhante mā allīyatha **tti** / na kṣamati /
29a4 allīpitum / atha dāni jalpanti allīpatha **tti** tato allīpitavyam / nāpi dāni
kṣamati / cchatreṇa vā dhāryantena upānahāhi ābaddhāhi brāhmaṇaparsā
āllīpitum / atha khalu cchatropānahāṁ ekamante sthapiya brāhmaṇaparsāyāṁ
upasam̄kramitavyam / nāpi dāni darśaṇopacāre nikṣipitavyam / atha khalu
J.132 pratikṛtyeva **nikṣipitavyam** / darśanapathe upasam̄kramitvā na dāni
29a5 vaktavyam / sukham bhavanto sukham mārsātha atha khalu ārogypāpiya yādr̄śam
āsanam labhyati tādr̄se āsane upaviśitavyam / nāyaṁ kṣamati / āsane
kṣiyādharmmam āpadhyitum / atha khalu yādr̄śam āsanam dīyati / tādr̄se
upaviśitavyam / nāpi kṣamati te ninditum / māṇavakasya mānahatasya
29a6 ihaloke bhūtasya kukkuṭo śūkaro śvāno śrgālo pañcamo mūṣako nirayo
şaṣṭho **tti** / atha khalu vaktavyam / brāhmaṇa nāma yūyaṁ agro varṇo
jyeṣṭho varṇo śreṣṭho varṇo dvīhi kulehi tathāgatā arhantah
p.125 samyaksambuddhāḥ / loke utpadyanti / kṣatriyakule vā brāhmaṇakule **vā**
evam kāryam kariya gantavyam / evam brāhmaṇaparsāye pratipadyitavyam
/ na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

p.125 IV.8 Ms.29a6 ; J.132.12 ; Ch.511a16

29a7 bhagavān śrāvastyām viharati gṛhapatiparṣā dāni sannipatitā / kāryāṇi kariṣyāma tti / āyuṣmanto nandanopanandanā ḍāgacchiya teṣāṁ madhye niṣaṇṇā / te dāni tehi niṣaṇṇehi na pārenti kāryāṇi karttum / te dāni odhyāyanti / pasyatha bhaṇe vayam yeva tāva sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma tti / ime pi śramaṇakā madhye ḍāgacchiyāṇam niṣaṇṇāḥ / naṣṭam bhraṣṭam
 29b1 kuto imēśāṁ śrāmaṇyam / etam **prakaraṇam** bhikṣūhi śrutam bhikū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanāṁ / te dāni śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanāṁ
 J.133 / evam nāma gṛhapatiparṣā sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma tti / etad eva sarvvam bhagavām vistareṇa pratyārocayati / yāvat paṣyatha bhaṇe vayam
 29b2 yeva tāva sannipatitā karṇmāṇi kariṣyāma tti / ime pi śramaṇakā ḍāgacchiya madhye niṣaṇṇā naṣṭam bhraṣṭam / kuto imēśāṁ śrāmaṇyam āhamṣu / āma bhagavan
 bhagavān āha / tena hi evam gr̥hapatiparṣā upasam̥kramitavyā / kin ti dāni gr̥hapatiparṣā upasam̥kramitavyā / etam dāni bhikṣusya gr̥hapatiparṣāyāṁ kiñcit kāryam bhavati / na kṣamati / gatāgatasya āllīpitum / atha khalu ye
 29b3 tatra gr̥hapatimahattarakāḥ bhavanti / **te** prakṛtyeva tāva pratisaritavyā / vaktavyam / dīrghāyu asti kiñci gr̥hapatiparṣāyāṁ kāryam / alliyāma mā ālliyāmo tti / yadi tāva jalpanti / bhante mā āllīpatha tti / na kṣamati āllīpitum / atha dāni jalpati / āllīpatha tti / allīpitavyam / nāpi kṣamati cchatreṇa dhāryantena upānahāhi ābaddhāhi gr̥hapatiparṣā upasam̥kramitum
 29b4 / atha khalu ekatamante cchatropānahāṁ nikṣipiya gr̥hapatiparṣā upasam̥kramitavyā / nāpi darśanopacāre nikṣipitavyam / atha khalu
 p.126 prakṛtyeva nikṣipitavyam / darśanapathe upasam̥kramitvā na **dāni** vaktavyam / sukham bhavanto sukham mārṣa / atha khalu ārogyāpiya yādr̥śam āsanam
 J.134 labhyate tādṛśe āsane upaviśitavyam / **nāpi** dāni kṣamati / kutsitum vā
 29b5 pansitum vā gr̥hapatikā nāma yūyam tulākūṭamānakūṭehi divasam lokam muṣam̥tā āsatha / atha khalu vaktavyam /

p.126

sāgarā ca anagārā ca ubhe anyonyaniśritā
 ārāgayanti / saddharmmam̄ samyaksambuddham̄ deśitam̄ //
 sāgarāṣṭram̄ nagārāṇāṁ samprayacchanti dakṣiṇāṁ /
 anāgārā pragṛhnanti / pratisamyamya vinodanā /
 amiśacakram̄ niśrāya dharmmacakram̄ pravarttatīti //

29b6 uktam̄ cedam̄ bhagavatā **bahukarā** bhikṣavo brāhmaṇagr̄hapatayo / yam̄
 vo pratyupasthitā/ cīvarapiṇḍapātaśeyyāsanaglānapratyayabhaiṣajyapariṣkārehi
 tehi yūyam̄ niśrāya tathāgate brahmaccaryam̄ carathā mahato oghasya
 niḥsaraṇārtham̄ sarvve iti pravṛttakā karttavyā / evam̄ kāryam̄ kariya
 gantavyam̄ / evam̄ gr̄hapatiparsā upasamkramitavyā na pratipadyati /
 ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ९ //

p.126

J.135

29b7

IV.9 Ms.29b6 ; J.135.1 ; Ch.511a25

bha^{gavān} śrāvastyām viharati tīrthikaparṣā dāni sannipatitā kāryāṇi kariṣyāma tti / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā teṣām gacchiyāṇam madhye niṣaṇṇāḥ / te dāni tehi niṣaṇṇehi na pārenti kāryāṇi karttum / te dāni odhyāyanti / paśyatha bhaṇe vayam yeva tāva sannipatitā kāryāṇi kariṣyāmo ti / ime pi śramaṇakā ḍagacchiya madhye niṣaṇṇā / naṣṭam bhraṣṭam kuto imēṣām śrāmaṇyam / etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutam / bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanām / te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / satyam bhiksavo nandanopanadanā evam nāma / tīrthikaparṣā sannipatitā kāryāṇi kariṣyāmo tti / yūyam dāni gacchiyāṇa teṣām madhye niṣaṇṇā / tad eva sarvvam bhagavām vistareṇa pratyārocayati / naṣṭam bhraṣṭam kuto imēṣām śrāmaṇyam āhamṣu / āma bhagavan

bhagavān āha / tena hi evam tīrthikaparṣā upasamkramitavyā / etam dāni bhikṣusya kiñci tīrthikaparṣāye kāryam bhavati / nāyam kṣamati / bhikṣuṇā gatāgātasya tīrthikaparṣā upasamkramitum / atha khalu pratikṛtyeva tāva vṛddhatarakā pratisaritavyā / vaktavyam āyuṣmam asti

30a3 me kiñci tīrthikaparṣāye kāryam āllipāma mā ālliyāmo tti / yadi tāva J.136 jalpanti / mā āllipatha tti / na kṣamati allipitum / atha dāni jalpanti / allipatha tti / upasamkramitavyam / yāva na dāni kṣamati / āsane kṣiyādharmmam āpadhyitum / atha khalu yādṛśam āsanam labhyate / tādṛśo upaviśitavyam / nāpi kṣamati / kutsitum vā paṃsitum vā aśrāddhā tīrthikāḥ

30a4 / ahrīkā tīrthikāḥ / anotrāpino tīrthikāḥ / mithyādṛṣṭikā tīrthikāḥ / kusidā hīnāvīryā tīrthikāḥ / duḥprajñā tīrthikāḥ / atha khalu evam vaktavyam / sarvvāśrāmiṇānopavāde kadāci traividyaprāptāḥ bahuśrutā yasya praśamsā tam anupraśāmṣe teṣām guṇam eva vadena doṣanti / vaktavyam / duṣkaram grhiliṅgāparityāgo duṣkaram vastisamyamo duṣkaram aranyavāso evam 30a5 kāryam kariya gantavyam / evam tīrthikaparṣā upasamkramitavyā na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

p.127 IV.10 Ms.30a5 ; J.136.12 ; Ch.511b3

bhagavān śrāvastyām viharati / etam dāni bhikṣusya āryaparsāye kāryam
 bhavati / nāyam kṣamati / gatāgatasya vṛddhāntam ukkasitum / atha khalu
 prakṛtyeva tāva upādhyāyo vā ācāryo vā āmantrayitavyo vaktavyam /

30a6 J.137 upādhyāyācāryā samghasya madhyam me kiñcit kāryam alliyāmi / mā
 alliyāmi tti / upādhyāyena vā ācāryeṇa vā jānitavyam / yadi tāva so bhavati

p.128 / usreṇako vā pravarḍdhako vā anarthakuśalo vā / abhinīhārakuśalo vā
 kalahakārako vā bhaṇḍanakārako vā bhāṣyakārako vā / adhikaraṇiko vā
 vaktavyam / mā alliyāhi tti / atha dāni so bhavati / bhadrako guṇavān /

30a7 anuddhato śikṣākāmo anukūlo anunnaḍo acapalo pṛcchitavyo kim kāryam /
 āha / asukam vā asukam vā tena jānitavyam / yadi tāva tasya dugraho vā
 vaktavyam / mā allīya atha dāni tasya samgraho bhavati vaktavyam /
 allīya tti / allīpitavyam / allīya vṛddhāntāto prabhṛti sarvveṣāṁ praṇāmo
 karttavyā / yā vṛddhatarakā yāvad vṛddhāntam ukkasiyāṇam samghasthaviro

30b1 pṛcchitavyo / asukam me kāryam jalpāmi tti / samghasthavireṇa jānitavyam /
 yadi tāva tasya dugraho bhavati / so ca bhikṣu bhavati / kalahakārako
 bhaṇḍanakārako bhāṣyakāro adhikaraṇiko vā vaktavyam / mā jalpāhi tti
 kasya tvam bhikṣūṇām samagrāṇām sahitānām sammodamānānām
 avivadamānānām ekoddeśakānām kṣīrodakībhūtānām sāstuḥ sāsanām

30b2 dīpayamānānām sukhañ ca phāsuñ ca viharantānām kalahajāto bhaṇḍanajāto
 J.138 vigrahavivādāpanno viharanto samghe karkasāni adhikaraṇāni utpādayasi
 mā jalpāhi tti / atha dāni tasya sugraho bhavati / so ca bhikṣu bhavati /

bhadrako guṇavān śikṣākāmo anuddhato anunnaḍo acapalo amukharo
 apragalbho aprakīrṇṇavāco samghasthavireṇa vaktavyam / āyuṣman jalpatha

30b3 yathādharmmaṁ yathāvinayaṁ yathāśāstuḥ / sāsanām ti tena kāryam
 samghamadhye ārocayitavyam / samghena tat kāryam dharmmeṇa vinayena
 sāstuḥ sāsanena vyupasamayitavyam / vyupaśāntam kariya so bhikṣu
 pṛcchitavyo āyuṣman kim vyupaśāntam etam kāryam yadi tāva āha /

vyupaśāntam vaktavyam / āyuṣman sarvve tvam etam kāryam samagrena
 30b4 samghena samvyupaśāntam punah karmmāya utkhotayasi puno cāsmi parṣa
 upasamkramesi / samgho te uttari upaparikṣiṣyatīti / yathāsukham kariya
 gantavyam evam āryaparṣā upasamkramitavyā na pratipadyati /
 ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

p.129

uddānam //

evam̄ āgantukehi pratipadyitavyam /

evam̄ nevāsikehi pratipadyitavyam /

evam̄ pādā vanditavyā /

30b5

evam̄ saṃmoditavyam /

evam̄ ālapitavyam /

evam̄ pravyāharttavyam /

J.139

evam̄ kṣatriyaparṣā upasam̄kramitavyā /

evam̄ brāhmaṇaparṣā upasam̄kramitavyā /

evam̄ gṛhapatiparṣā upasam̄kramitavyā /

evam̄ tīrthikaparṣā upasam̄kramitavyā /

evam̄ āryaparṣā upasam̄kramitavyā //

caturtho varggah //

V.1-2 Ms. 30b5 ; J.140.1 ; Ch. 509.26

p.5 bhagavān samyaksambuddho yad artham̄ samudāgato tam artham
 30b6 abhisambhāvayitvā śrāvastyām viharati vistareṇa nidānam̄ kṛtvā yāva
 āraṇyakam̄ tāva śeyyāsanam̄ grāmāntikañ ca ekabhaktatarppaṇañ ca
 grāmāntike śeyyāsane āraṇyakānāñ ca grāmāntikānāñ ca anugraho sādhīyatī¹
 / tehi dāni grāmāntikehi pratikṛtyeva gaṇḍīm̄ āhaniyāṇam̄ sthitāḥ / te dāni
 āraṇyakā deśakāle grāmāntikam̄ śeyyāsanam̄ āgatā āhaṁsu / āyuṣmām̄
 30b7 deśakālo āhanatha gaṇḍīm̄ te dāni grāmāntikā āhaṁsu / āhatā-y-iyam̄ gaṇḍī
 bhuktam pi amhehi te dāni āhaṁsu / āyuṣman / evam̄ yūyam̄ atyanukālye
 gaṇḍīm̄ āhaniya bhuñjatha / te dāni grāmāntikā āhaṁsu / evam̄ ca yūyam̄
 ati-uvahne āgacchatha / te dāni āraṇyakehi aparejjukāto kalyato yeva
 J.141 utthihiya bhaktakāni sarvvāṇi utkṣiptāni / te dāni grāmāntikā deśakālasmin̄
 31a1 / kulāni upasam̄kramanti / āhaṁsu / upāsike detha / bhaktāni ukkahitāni
 bhaktāni kena āhaṁsu / āraṇyakehi te dāni teṣām̄ āraṇyakānāñ āhaṁsu /
 āyuṣman kin dāni yuṣmābhiḥ sarvvāṇi bhaktakāni utkṣiptāni / te dāni
 āhaṁsuḥ / tathā tumhehim̄ pratikṛtyeva gaṇḍī āhaniyāṇam̄ bhuñjatha / te
 dāni vivaditāḥ / bhagavato mūlam̄ gatāḥ /

p.5 bhagavān āha / nāyam tāva kṣamati pratikṛtyeva gaṇḍīm āhaniyāṇam
 31a2 bhuñjitum / nāpi kṣamati / aparehi kalyato yeva sarvāṇi bhaktāni utkṣipitum

p.6 / tena hi / evam āraṇyake vihāre **pratipadyitavyam** / evam grāmāntike
 vihāre pratipadyitavyam / kin ti dāni evam āraṇyake vihāre pratipadyitavyam
 / evam grāmāntike vihāre pratipadyitavyam / etaṁ dāni grāmāntikam ca
 śeyyāsanam āraṇyakañ ca śeyyāsanam ca ekabhaktatarppaṇam bhavati /
 31a3 tato yadi tāva grāmāntike śeyyāsane bhaktam pacyati / na dāni kṣamati /
 grāmāntikehi pratikṛtyeva gaṇḍīm āhaniyāṇam cetiyam vandiyāṇam
 bhuñjitum / atha khalu grāmāntikehi duve thāliyo ādrāhayitavyā / yā ekā
 grāmāntikānām / ekā āraṇyakānām grāmāntikānām thālī tahiṁ / taṇḍulā
 prakṣipitavyāḥ / yā āraṇyakānām thālī yadi tāva āraṇyakā āgatā bhavanti
 31a4 / tahiṁ taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / atha dāni nāgacchanti / nāpi kṣamati
 tahiṁ taṇḍulāni prakṣipitum / atha khalu kadhantī thapitavyā / ekena
 J.142 bhikṣuṇā vihārakam ukkasiya nidhyāpitavyam / yadi tāva āraṇyakā
 āgacchanti / vaktavyam / āyuṣman ete āraṇyakā āgacchanti prakṣipatha
 taṇḍulāni / atha dāni kālaparyantaṁ nāgacchanti grāmāntikehi gaṇḍīm
 31a5 āhaniyāṇam bhuñjitavyam / āraṇyakānām sthālī otāriyāṇam **dho**viyāṇam
 sthāne sthapayitavyā / anekāye āraṇyakānām corabhadayam vā bhaveya
 udakabhayam vā simhabhabhayam vā / vyāghrabhabhayam vā yathāpi te nāgacchanti
 / yadi koci upāsako samgham bhaktena nimantrayati / āha / ā **rye**
 31a6 āraṇyakānām pi ārocetha **tti** / tehi dāni grāmāntikehi āraṇyakānām / **pi**
 ārocitavyam / āyuṣmam śuve bhaktam vā purebhaktikam vā yavāgūpānam
 vā bhaviṣyati / mā piṇḍakena vihariṣyatha / **kallato** yyeva āgacchatha /
 tehi pi dāni āraṇyakehi na vighnayitavyam / yadi arthikā bhaviṣyanti

p.7 pratipālayiṣyantī / atha khalu kālena kālam **gantavyam** / yadi na sajjam
 bhavati / na dāni bhaktāgram avaṣṭabhayitavyo āsayitavyam / atha khalu
 31a7 **cetiyam** vanditvā ekānte **svādhyāyo** karttavyo / dharmmam vā cintayantehi
 āsitavyam eso dāni koci grāmāntikām bhaktena nimantreti / vaktavyam /
 āraṇyakānām pi nimantrehi **tti** / atha dāni āha / nāsti mama tahiṁ śraddhā
 nāpi prasādo **tti** vaktavyam / vayam pi na praticchā **mo** **tti** / ~

p.7
J.143 atha dāni āraṇyakānām pi nimantreti bhaktam sajjayitavyam / pāniyam
 pariśrāvayitavyam / āsanaprajñapti karttavyā / dānapati āgato bhavati /
 31b1 āraṇyakā ca nāgacchanti / dānapatī āha bhante āhanetha gaṇḍim kālo pi
 tāva adyāpi bhavati vaktavyam / prāgo tāva adyāpi āraṇyakā pi tāva
 nāgacchanti / atha dāni dānapatī āha bhante āhanetha tumhe āraṇyakā pi
 esyantīti kiṁ karttavyam / gaṇḍī tāva vistareṇa āhaniyāṇam cetiyo vistareṇa
 31b2 vanditavyo / cetiyam vistareṇa vandiyāṇam yadi tāva āraṇyakā āgaṭā
 bhavanti / tato bhumjitavyam / atha dāni āraṇyakā nāgatā bhavanti /
 anantarikānām āsanāni varjayantehi āsitavyam / pariveśākena pr̄cchitavyam
 / ko āraṇyakānām lābhagrāho yadi tāvaj jalpanti / aham pi aham pi tti
 vaktavyam / āraṇyakānām piṇḍapātam ukkadḍhatha tehi āraṇyakānām
 piṇḍapāto ukkadḍhayitavyo / ukkadḍhiyāṇam sāmghikam kalpiyakuṭiyam
 31b3 sthāpayitavyo / yadi tāvat sakāle āgacchanti / bhuñjanāya dātavyo / atha
 dāni vikāle āgacchanti / na vāgacchanti / aparejjukāto śrāmanerāṇam
 p.8 dātavyam / nāpi dāni ksamati / āraṇyakehi yatra ullagikāye āsitum / atha
 khalu kālena kālam grāmāntikam śeyyāsanam gantavyam / āgacchiya pādām
 31b4 J.144 dhoviya hastām nirmmādiya cetiyō vistareṇa vanditavyo / yadi tāva anukalyo
 adyāpi tāva bhavati / tatraiva sthānacām̄kramaniṣadyāyogam anuyuktena
 viharitavyam / uddeśaprayuktehi vā manasikāraprayuktehi vā / atha dāni
 deśakālo bhavati / samghārāmaṁ pravisiyāṇam grāmāntikam bhikṣum
 pratisaṁmodiyāṇam svakasvakehi āsanehi upaviśitavyam / gaṇḍī āhatāyam
 31b5 vandiya cetiyam nāpi dāni āraṇyakehi grāmāntikā kutsetavyā bahukṛtyā
 bahukaraṇīyā jihvāgre yūyam rasāgrāṇi paryeṣatha / atha khalu
 samṛādhayitavyā / vaktavyam āyuṣman sobhanam kriyati bahukarā yūyam
 bhāraṁ vahatha / dharmmadeśanām karetha / samghārāmo kelāpīyati /
 dhūmo kriyati kulāni prasādīyantīti / evam samṛādhayitavyāḥ /

p.8
31b6 atha **dāni** āraṇyake śeyyāsane grāmāntikānāṁ ca āraṇyakānāñ ca bhaktam sajjiyati / nāpi dāni kṣamati / āraṇyakehi pi pratikṛtyeva gaṇḍim āhaniyāñāṁ cetiyam vandiya bhuñjitum / atha khalu duve sthālīyo ādrāhayitavyāyo / ekā āraṇyakānāṁ ekā grāmāntikānāṁ yā āraṇyakānāṁ sthālī tahiṁ taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / yā grāmāntikānāṁ sthālī yadi tāva grāmāntikā **āgatā** bhavanti / tahiṁ pi taṇḍulā prakṣipitavyāḥ / atha dāni grāmāntikā nāgacchanti / na kṣamati tahiṁ taṇḍulāṁ prakṣipitum / jānitavyam / anekāye grāmāntikānāṁ grāmo paro vā bhave corā vā patitā bhavemṣuh / yathā nāgacchantīti / **ekena** bhiksūṇā vihāram ukkasiyāñāṁ J.145 **nidhyāpay**antena āsitavyam / kim grāmāntikā **āgacchanti** / na hi tti / yadi 32a1 tāva āgacchanti teṣāṁ pi **taṇḍulā** prakṣipitavyā / atha dāni nāgacchanti / deśakāle gaṇḍim āhaniya cetiyam vandiya bhuñjitavyam grāmāntikā**nām** thālī-y-otāriya thālī toyaliptāṁ kariya thapitavyāḥ / eso dāni koci āraṇyakānāṁ bhaktenopanimantrayati vaktavyam / grāmāntikānāṁ api nimantrehīti / atha dāni āhamṣuh / nāsti mama **tahiṁ** śraddhā nāsti prasādo 32a2 vaktavyam vayam pi na praticchāmo **tti** / atha dāni **grā**māntikānāṁ api nimam̄treti bhaktam sajjayitavyam / āsanaprajñaptih karttavyā / pāniyam pariśrāvayitavyam / puṣpam sajjayitavyam / gandho sajjayitavyo / yadi tāva grāmāntikā nāgacchanti / dānapatir āgato bhavati / āha / bhante / āhaṇatha gaṇḍim anukālyo va tāva adyāpi bhavati / vaktavyam / prāgo tāva adyāpi grāmāntikā ca bhikṣavo nāgacchanti / atha dāni āha / āhaṇatha 32a3 **tumhe** grāmāntikā pi eṣyantīti / kim karttavyam / gaṇḍī tāva vistareṇā āhaniyāñāṁ **cetiyo** vistareṇā vanditavyo / **cetiyam** vistareṇā vandiyāñāṁ yadi tāva grāmāntikā āgatā bhavanti bhuñjitavyam / atha dāni grāmāntikā J.146 nāgacchanti / āsanāni **varjayamtehi** upaviśitavyam / **pariveṣakena** vaktavyam / ko grāmāntikānāṁ bhikṣūṇāṁ lābhagrāhī yadi tāva **āham**su / aham pi aham pi tti vaktavyam / grāmāntikānāṁ bhikṣūṇāṁ piṇḍapātam parigrhnatha tti / atha dāni teṣāṁ na koci lābhagrāhako bhavati / pariveṣakena sarvveṣāṁ ekasthāne piṇḍapātam ukkadḍhiyāñāṁ sāṁghikāyam kalpiyakuṭiyam p.10 **tha**pitavyo / yadi tāva kāle āgacchanti bhuñjanāye dātavyam / atha dāni 32a5 vikāle āgatā bhavanti / na vā āgacchanti / aparejjukāto śrāmaṇerāñāṁ vā ārāmikānāṁ vā dātavyo nāpi dāni kṣamati grāmāntikehi yatrollagnāye āsitum // ~

p.10 atha khalu kālena kālam āraṇyakam̄ śeyyāsanam̄ ukkasitavyam̄ pādām̄ prakṣāliya hastām̄ nirmmādiya stūpam̄ vistareṇa vanditavyam̄ / yadi tāva anukālyo bhavati / ārāmehi vṛkṣamūlehi caṃkramehi niṣadyāhi
 32a6 sthānacāṃkramaniṣadyānured>yogam anuyuktehi vītināmayitavyā / uddeśaprayuktehi vā manasikāraprayuktehi vā atha dāni deśakālo bhavati vihāram̄ praviṣiyāṇām̄ āraṇyakām̄ bhikṣūm̄ pratisam̄modiyāṇām̄ svakasvakehi
 J.147
 32a7 āsanehi upaviśitavyam̄ / gaṇḍīyam̄ āhatāyam̄ stūpam̄ vandiyāṇām̄ bhumjīyāṇām̄ gantavyam̄ / nāpi dāni grāmāntikehi āraṇyakā kutsetavyā / pam̄setavyā / ūnyāgāramātā yūyam̄ prajñāred>vaitam̄skiyā śrgalā pi āraṇye
 vasanti divasam̄ yūyam̄ varṣāṇi piṇḍentā āsatha / atha khalu vaktavyā durāvāsakāni āraṇyakāni śeyyāsanāni prāptāni viviktāni vigatajanapadāni manusyarahaśayyakāni pratisam̄playanasāropiyāni duṣkaram̄ pravivekena
 32b1 durabhiramam̄ ekam̄ param̄ rātri vinayamāno mānasam̄ ādhyātmam̄ veti / āyuṣman̄ śobhanam̄ kriyati āraṇyakam̄ śeyyāred>sanam̄ kelāpiyati / uktam̄ cedam̄ bhagavatā yāvakīyam̄ ca bhikṣavo āraṇyakāni śeyyāsanāni adhyāvasiṣyatha / tāva vṛddhī yeva pratikāṃkṣitavyā / kuṣalehi dharmmehi no parihāṇi na ca vo mārah / pāpiyām̄ avatāram adhigamiṣyati / saddharmaṃsya antarḍdhānāya sam̄mohāya tti / evam̄ sam̄rādhiya gantavyam̄ / evam̄
 p.11 āraṇyakehi pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati / ābhisaṃcārikān dharmmān
 32b2 atikrāred>mati // ॐ //

V. 3-4 Ms. 32b2 ; J.147.13 ; Ch. 508b22

p.11 bhagavān śrāvastyām viharati / tena dāni kālena tena samayena
 āyuṣmanto nandanopanandanā pāṇīyam pratijāgaranti / te dāni bhikṣū
 tato yyeva mukham tato yyeva hastām nirmmādiyanti / pātrapariśrāvaṇāni
 dhovanti / te dāni kalyato yeva nandanopanandanā utthiyāṇa hastām
 J.148 nirmmādiya pāṇīyam pariśrāviya pāṇīyamaṇḍapam parighaṭṭiya
 32b3 tāyitamudritam kariya gocaram praviṣṭāḥ / āgantukā bhikṣū āgatāḥ / pāṇīyam
 mārggenti / na labhanti / te dāni odhyāyanti kin dāni ayam pāṇīyamaṇḍapo
 tāyitamudrito thapito etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutam / bhikṣū bhagavato
 ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha nandanopanandanām / te dāni
 śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo nandānopanandanā // pe //
 32b4 yāva āgantukānām bhikṣūṇām gaṇo āgato pāṇīyam mārgganti / na labhanti
 / te dāni odhyāyanti kin dāni ayam pāṇīyamaṇḍapo tāyitamudrito kariya
 thapito āhaṁsuḥ / āma bhagavan

p.11 bhagavān āha / tena hi evam pānīye pratipadyitavyam / evam
 pādadhoverīye pratipadyitavyam / kin ti dāni evam pānīye pratipadyitavyam
 32b5 / evam pādadhoverīye pratipadyitavyam / nāyam kṣamati **pānīyam**
 pariśrāviya pānīyamaṇḍapam ghaṭṭiya tāyiya mudritam kariya anyena
 gantum / atha khalu pānīyavāriko tāva uddisitavyo / navakānte paṭipāṭikāya
 p.12 / tehi kalyata eva utthiya hastām nirmmādiya **pānīyam** pariśrāviya golakā
 32b6 vā maṇikā vā uṣṭrikā **vā** thaganakā vā āramjarā vā ghaṭṭā vā karakīyo vā
 appihāṇā karttavyā / **śilāmayā** vā mṛttikāmayā vā kāṣṭhamayā vā acchehi
 vā celapaṭṭehi vā bandhitavyā / yo subhāvitā kariya thapetavyā / yathā
 J.149 pānīyam caukṣam bhaveya / na dāni **kukkuṭapāśakena** bandhitvā
 sthāpetavyam / tehi bhājanehi prakṣipitavyā pāṭalāgulikā vā campakagulikā
 32b7 vā śarkarā vā sarvvaṇ karttavyam / yathā sugandhā bhavemṣu / tato yadi
 tāva anyam pibanāye pānīyam bhavati / anyam pādadhoverīyam
 pariśrāvitavyam / **paridhovanīyena** pānīyena śrikuṇḍikā pūrayitavyā /
 ākalpiyakarkkari pūrayitavyā / pādadhoverīnikā pūrayitavyā / varccakumbhikā
 33a1 pūrayitavyā / bhikṣūṇām hastodakasya pātrodakasya pāribhogikasya
 kumbhikā ca karakā ca pūrayitavyā / **gotrasthāpanīyam** bhavati / yathā
 pāṭaliputre śonapānīyam rājagrhe **tapodam** vārāṇasyām buddhavicīrṇā nāma
 puṣkiriṇī campāyām gamgāpānīyam śrāvastyām **potaleyam** sākete
 dharapānīyam / mathurāyām yamunā na kṣamati tato pānīyāto kalpiyakarakī
 vā akalpiyakarakī vā varccakumbhikā vā pūrayitum / hastodakapādodakam
 33a2 vā pānīyam dātum / atha khalu tato pibanāye **dātavyam** / atha dāni śrāddho
 bhikṣur bhavati / tato eva śrikuṇḍikām pūreti anāpattiḥ / bhikṣusya cakṣu
 p.13 duḥkhanti vaidyo āha / bhante **gotrasthena** pānīyena akṣiṇi dhovāhi tti
 J.150 labhyā dāni pātrapūram vā eṣo dāni **dhovanikām** vā rajanikām vā kareti /
 tasya udakena kāryam bhavati / pānīyavārīkām yācati icchāmi pānīyam
 dīyamānan ti na kṣamati / gotrastham udakam dātum / ~

p.13

33a3 atha **khalu** pāridhovaniyam udakam dātavyam / bhaktāgre pāniyam cārentena hastām sunirmmāditām kṛtvā bhājanam sunirmmāditam kṛtvā caukṣam pāniyam cāretavyam / pāniyam gṛhnantena ghartitavyam / yathā ekahasto nirāmiśo bhavati / atha dāni sahasākāreṇa sāmiśikṛto bhavati / prakṣālayitvā patraśākhāya vā pātram vā oṭhāci**kka**ṇam bhavati nirmmādayitvā pātavyam / na dāni atibahuṁ oṣṭha prakṣipitavyā / keśā vā ālihitum vā niḍālam vā / atha khalu oṣṭha pramārjītvā agroṣṭhehi pātavyam / tato yyeva stokam varjayitavyam / tenaiva antena prakṣālayantena ujjhitavyam / pāniyam cārentena upalakṣayitavyam / yadi koci atibahuṁ oṣṭham vā volayati keśā vā ālayamti nilāte vā apanetavyam tam bhājanam ekānte sthapitvā tṛṇam vā kulikam vā upari dātavyā / abhijñānam / yathājñāye akalpiyan ti / puno vā nirmmādayitavyam / paścādbhaktam pāniyam cārentena hastām sunirmmāditā kariya // pe // yāva ekinā hastena pāniyam parigr̄nitavyam / apareṇa pāniyaghaṭikām paṭicchantena cīvarāṁtarikāya vā pātrāntarikāye

33a6 vā gṛhnitavyam / yāva tenaiva antarakena ujjhitavyam / jentāke cārentena oṣṭhā pāniyacārikāye pātram bandhitavyam / pibantena oṣṭhā patraśākhāye

J.151 nirmmādayitvā agroṣṭhakehi pātavyam // pe // tam yyeva karttavyam prahāṇe cārentena yadi bhūmyāstaro bhavati bhājanāni patraśākhāhi sthapitavyāni / omhāya vā vālikāya vā bhājanehi vā thapitavyam / yadi aşṭab**hā**ga caturbhāgam ca niṣaṇṇakā bhavanti / ekena madhyamacārake sthitakena cāretavyam / apareṇa pranetavyam / atha dāni paṭipāṭikāye dūre dūram prahāṇasya upaviṣṭā bhavanti / ekena cāretavyam // pe // labhyā dāni pāridhovanikāto mukham vā dhovitum / hastam vā nirmmādayitum / pātrapariśrāvanam vā dhovitum / na dāni kṣamati / jhallajhallāye ujjhitum

33b1 / mātrāye **upanāmetavyam** / na dāni kṣamati / pāridhovaniyāto snāyitum vā cīvaram vā dhovitum / rañjanaṁ vā kaḍhitum / atha dāni bhikṣū cīvarakarmma karomti / udakañ ca āvilam bhavati / bhājanam ca atiriktam ti / labhyā dāni pāpicakadharmmīya yācitum / āha / āyuṣman dehi bhūyo ānīya dāsyāmi tti / kiñ cāpi deti anāpattiḥ / tam pi dāni / gṛhniya ānīya kālena kālam dātavyam / atha dāni āsamnodako samghārāmo bhavati / kiñ cāpi tato yeva pibati tato yeva pāridhovaniyam karoti / tato yeva hastām dhovati raṅgam vā karoti / **anāpattiḥ** / evam pāniye pratipadyitavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

J.152

p.14 V. 5-6 Ms. 33b2 ; J.152.3 ; Ch. 507.21

p.15 bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā
 33b3 ṣaḍvarggikā ca pādadhoⁿvanikāyām jhallajhallām pādām dhoviyāṇam sarvvam
 udakam̄ cchoriya pādadhoⁿvanikām omuddhikām kariya ārdrapādakam̄
 upanāhāhi prakṣipiya naiva karddamam̄ parihaaranti na pāṁsu karddamam̄
 marddantā pāṁsu marddentā dīrghacāṁkramam̄ cāṁkramanti / bhikṣu
 āgacchanti pādadhoⁿvanāya / te dāni āhamṣuh / mātrāye yūyam āyuṣmanto
 33b4 pādām dhovatha / udate pi khalu mārā uktā bhagavatā tathaiva sarvvehi
 bāhirakehi jīvitapariṣkārehi te dāni bhikṣu paśyanti / tām pādadhoⁿvanikām
 ṛktām te dāni odhyāyanti / kiṁ dāni ayaṁ pādadhoⁿvanikā omuddhikṛtā
 etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato ārocayemṣuh / bhagavān āha /
 śabdāpayatha / nandanopanandanām ṣaḍvarggikām ca / te dāni śabdāpitā /
 33b5 bhagavān āha / satyam̄ bhikṣavo nandanopanandanā ṣaḍvarggikā ca evam̄
 nāma yūyam̄ pādadhoⁿvanikāyām gacchiya jhallajhallāye pādām dhoviya
 udakam̄ cchoriya pādadhoⁿvanikām omuddhikām kariya ārdrapādām̄
 upānahāsu prakṣipiya naiva pāṁsu parihaaratha na karddamam̄ karddamam̄
 marddantā pāṁsu marddantā dīrghacāṁkramam̄ cāṁkramatha bhikṣū
 33b6 āgacchanti / pādadhoⁿvanikāye pādām dho vanāye yūyam̄ jalpatha mātrāye
 J.153 āyuṣmanto pādām dhovatha udate pi khalu bhagavatā mātrā uktā / tathaiva
 sarvvehi jīvitapariṣkārehi te dāni bhikṣu paśyanti pādadhoⁿvanikām
 omuddhikām kṛtām̄ āhaṁsu / āma bhagavan
 bhagavān āha / duṣkṛtam̄ vo nandanopanandanā ṣaḍvarggikā ca / tena
 p.16 hi evam̄ pādā dhovitavyā / evam̄ dho^vitapādehi pratipadyitavyam̄ kin ti
 33b7 dāni / evam̄ pādā dhovitavyā / kin ti dāni dhovitapādehi pratipadyitavyam̄
 / bhagavān dāni bhikṣūn āmantrayati / evam̄ bhikṣavo pādām dhovatha /
 yathā śāriputro sthaviro

p.16 ekam idam bhikshavo samayam sāriputro sthaviro vaiśālyām viharati /
 mahāvane kūṭagāraśālāyām sthaviro dāni kālasyaiva nivāsayitvā
 34a1 pātracīvaram ādāya vaiśālin nagarīm piṇḍāya praviṣṭo prāśādikena
 atikrāntena pratikrāntena ālokitavilokitenā sanmiñjitaprasāritena
 samghāṭipātracīvaradhāraṇena antarggatehi indriyehi abahirggatena
 manasena sthitena dharmmatāvasthaprāptena smṛto samprajāno mārgo viya
 kāritakāraṇo veśālīm nagarīm piṇḍāya carati / sthaviro dāni apareṇa
 34a2 brāhmaṇena drṣṭo tasya brāhmaṇasya bhavati / ime iti **kitikāya** putrāḥ /
 śramaṇakāḥ grāmānte iryāpatham paṭhayanti nirddhāvitā ca bhavanti
 vikopenti / so dāni praduṣṭacitto sthavirasya pṛsthimena pṛsthimam
 anubaddho yatra yeva ayam śramaṇako iryāpatham vikopayisyati / tatraiva
 J.154 **sīrṣe** khaṭakam dāsyāmi / sthaviro dāni grāmāraṇyasamena **iryāpathena**
 34a3 samanvāgato vaiśālīm piṇḍāya caritvā nirddhāvito vihāram āgato sthaviro
 dāni vihārakesmin pātram nikṣipiya hastām prakṣāliya samghāṭīm
 prasphoṭiya sāhariya abhyantareṇa dviguṇikām kariya cīvaraṇam
 p.17 sthapayitvā pāṇiyasya dakānakam pūriya pīṭhakā prajñāpiya pādataṭṭhakam
 34a4 upanāmayitvā upānahikāyo **upanāmiya** upānahā pocchanno upanāmiya pādām
 dhovati / sthaviro dāni dakṣiṇena hastena udakam āsiñcati / vāmena hastena
 pādām dhovati / sthavireṇa dāni vāmā jamghā dhovitā dakṣiṇā jamghā
 dhovitā vāmo pādo dhovito dakṣiṇo pādo dhovito upānahā pocchannakam
 gr̥hniya upānahā sampuṭam kariya ekasya upānahāvaddhro pocchito
 dvitīyasya upānahāvaddhro pocchito ekasya upānahātalam pocchitam
 34a5 dvitīyasya upānahā **talam** pocchitam / upānahikāyo nikṣipiya dakānakāto
 vāmāye kalācīye udakam āvarjayitvā dakṣiṇena hastena upānahā pocchanakam
 dhoviya niṣpīḍitvā ātape śoṣayetam kalācīya udakam āvarjiya hastā dhotā
 J.155 hastām **dhoviya** dakānakam dhoviya pāṇīyāvaśeṣam cchoriya ātape śoṣitam
 34a6 so dāni brāhmaṇo **tasya** **ācāragocaram** paśyīya tuṣṭo so dāni prasannacitto
 āha / yathāpi imam bhavatā sāriputreṇa dakānakam / upacīrṇṇam yo pi so
 brāhmaṇānām uṣṇodakakarako so pi na evam śucī labhyā khalu ito pāṇīyam
 pātum / sthavireṇa dāni tasya brāhmaṇasya prasannacittasya catvāry
 āryasatyāni pradarśitāni duḥkham āryasatyam duḥkhasamudayam
 34a7 āryasatyam duḥkhanirodham āryasatyam duḥkhanirodhagāminī pratipadam
 āryasatyam / tena dāni brāhmaṇena tatraiva sthāne sthitena śrotāpattiphalam
 sākṣatkṛtam

p.17 bhikṣū dāni bhagavantam āhaṁsu / yasya bhagavān katham ayam
 brāhmaṇa sthavirasyācāragocareṇa tuṣṭo bhagavān āha / na etarhi evam
 anyadāpi eṣo etasya ācāragocareṇa tuṣṭo nyadāpi bhagavan anyadāpi
 34b1 bhikṣavo

p.18 bhūtapūrvvam bhikṣavo atītam adhvānam etahim ca nagaram vārāṇasī^{J.156}
 kāśijanapado / tatra dāni agrakuliko āḍhyo mahādhano mahābhogo
 prabhūtadhanadhānyakośakoṣṭhāgāro prabhūtajātarūparajatavittopakaraṇo
 34b2 prabhūtahastyāsva-ajagavedako prabhūtadāsīdāsa^{karmma}karapauruṣeyo /
 tasya dāni eko putro acirajāto so dāni mātāpitṛbhīr unnīyati varddhīyati /
 yaṁ kālam saptavarṣo ṣṭavarṣo vā so dāni mātāpitṛṇām pūrvvotthāyī^{34b3}
 paścānnipātī priyavādī mana-apavādī / kiṁkarapariśrāvako tasya dāni
 śreṣṭhikasya kulaputrakā gṛham ocaranti / tasya gṛham^m guptañ ca surakṣitañ
 ca na pārenti otāram vindanāya / kadāci dāni so śreṣṭhi aparehim jñātisāle
 nimantritako gato varṣārātrikām tam dārakām rakṣapālam thapiyānam
 putra dvāram ghaṭṭiyānam rakṣamāṇo āsesi / so dāni dārako śreṣṭhinā
 saparivāreṇa gatena gṛhasya dvāram ghaṭṭiyānam rakṣamāṇo āsat tehi
 dāni kulaputrakehi otāro labdho / te dāni tam gṛham okkhandiyānam praviṣṭā^{34b4}
 J.157 te dāni ulkāyo ca dīpikāyo ca prajvāliyānam mārgganti / so eko dārako
 dr̥ṣṭo te dāni pṛcchanti / dāraka kahim tumhāṇam hiranynam vā suvarṇṇam
 vā / so dān āha / aham pi na jānāmi / etam gṛham śūnyakām mārggiya
 mārggiya yaṁ labhatha tam gr̥hnatha tehi dāni mārggiya mārggiya
 prabhūtam hiranyasuvarṇṇam gṛhasya madhyamāgāre mahāntam kūṭam
 34b5 kṛtam yo teṣām corasenāpatih / so gṛhasya madhyāgāre upaviṣṭah / so dāni^{p.19}
 corasenāpatih pipāsitaḥ / tasya dārakasyāha / hamgho dāraka pipāsito smi
 / icchāmi pānīyam pātum so dāni dārako caukṣasamudācāro bhājanam gṛhniya
 parimārjiya hastām sudhotām kṛtvā bhājanam sudhotam kṛtvā udakasya
 34b6 pūriya yatra dīpā dīpyanti tatra allīno so dāni supratyavekṣitam kariya
 corasenāpatisya allīno senāpati pibāhi tti tenāpi dāni corasenāpatinā tasya
 dārakasya pānīyam dentasya sarvvam upalakṣitam / ~

p.19 so dāni pr̄cchati haṁgho dāraka kasya kr̄tena tvam̄ atra dīpamūlam̄ allīnosi
 so dāni āha / senāpati pāniyam̄ pratyavekṣitum̄ / mā atra pāniyasmīm̄ tṛṇo
 vā bhave prāṇako vā tena senāpatisya aphāsu bhaveya / so dāni senāpati
 34b7 tasya ācāragocareṇa tuṣṭo **tasya** bhavati senāpatisya mā tāva mā tāva
 asmākam̄ tāva eṣo vadhapānām̄ pratyarthikānām̄ pratyamitrāṇām̄ arthakāmo
 hitakāmo ko punarvvādo yo etasya mātāpitā vā jñātikā vā tehi eṣo katham̄
 amaitracitto bhaviṣyati yadi vayam imasya dārakasya evam̄ dharmmiṣṭhasya
 imam̄ hiranyasuvarṇṇam̄ harāma praticorehi pi muṣyema grahaṇam̄ pi
 35a1 gacchema / rājakule pi vadhyema / so dāni **corasenāpati** pāniyam̄ pibhya
 tām̄ sarvvām̄ corām̄ śabdāpiya pr̄cchati / ko bhaṇe ko aham̄ yuṣmākam̄ te
 dāni āhamṣu / senāpati āha / bhavanto aham̄ imasya dārakasya evam̄ ca
 evam̄ ca ācāragocareṇa tuṣṭo yadi vayam̄ etasya dharmmiṣṭasya etam̄
 J.158 hiranyam̄ **suvarṇṇam̄** harema praticorehi vā vayam̄ muṣyema grahaṇam̄ pi
 35a2 gacchema / rājakule pi vadhyema / yadi yuṣmākam̄ anukūlam̄ **bha**ve muñcema
 vayam̄ etam̄ etasya hiranyasuvarṇṇam̄ anyam̄ vayam̄ corayiṣyāmaḥ / te
 dāni āhamṣuh / yathā senāpatikasya rucyati / so dāni dārakasyāha / haṁgho
 dārakā imam̄ vayam̄ tava sarvvam̄ hiranyam̄ suvarṇṇam̄ demi te dāni corā
 nirddhāpitāḥ / tena dārakena dvārāṇi sarvvāṇi ghaṭitāni devatā gāthām̄
 bhāṣate /

p.20 **ācāraguṇasampannāḥ / ye bhavanti tu mānavāḥ /**
 35a3 **labhanti vipulāṁ arthāṁ yathā pāniyadāyakah /**
ācāram śikṣitam śreyo anācāram na śikṣitam /
corehi gr̥hīto samto mukto ācārakāraṇāt //
ghātyā bhavanty aghātyācāram śikṣiyāṇam vinayam ca
sthāneṣu ca aiśvaryam labhanti ācāraguṇayuktāḥ //
vadhyā bhavanty avadhyā ācāram śikṣiyāṇam vinayam ca /
 35a4 **tasmān nareṇa satataṁ ācāraguṇena bhavitavyam /**
raudrā lohitapāṇī caurā tuṣyanti tāḍṛśā santā /
ācāreṇa anāryā āryā jātāvavrāntāḥ //
 J.159 **bha**gavān etasmin vastuni dharmmapadam bhāṣate /
na brāhmaṇasya prahareya nāsyā mumceya brāhmaṇo /
dhig brāhmaṇasya hantāram tam pi dhik yo sya mumcati //

bhagavān āha / syād vo bhikṣavo evam asyādanyo sau tena kālena tena
 35a5 samayena **++bha**vati agrakulikasya putro naitad evam draṣṭavyam / eṣo
 sāriputro sthaviro anyo so corasenāpati eṣo brāhmaṇo tadāpi etasya eṣo
 ācāragocareṇa tuṣṭo etarhi pi eṣo sthavirasya ācāragocareṇa tuṣṭo /

p.20 eṣo dāni bhikṣu yadā grāmāto nirggato bhavati / tato grāmapraveśikam
 35a6 cīvaram prasphoṭitvā atyantaparikarmmam sāharitvā sthapetavyam /
 ārāmacaraṇakam prāvaritvā āsanam prajñapetavyam pādopadhānakam
 udakadānam pi ca uṣṭhapayitvā celakhaṇdena rajo prasphoṭitavyo dakānakam
 p.21 kalāciyam āavarjetvā colakam dhovitvā niṣpiḍitvā upānahā **nirmmādayitavyā**
 J.160 // pe // yāva colakam niṣpiḍitvā thapetavyo / mā prāṇakā jāyemṣu **nīlikāya**
 35a7 vā bhavemṣu / bhikṣuṇāpi tāva **pādām** dhovantena dakṣiṇēna hastena udakam
 āsiṁcitavyam / vāmena hastena pādām dhovitavyā vāmā tāva jaṁghā
 dhovitavyā dakṣiṇā tāva jaṁghā dhovitavyā / vāmo pādo dhovayitavyo
 dakṣiṇo pādo dhovayitavyo / upānahāyo prasphoṭitvā sampūṭikṛtvā
 ekasyopānahāye vaddhro pocchitavyo aparasya vaddhro pocchitavyo / ekasya
 35b1 upānahāye talam **pocchitavyam** / dvitīyasya upānahāye talam pocchitavyam
 kundikāto vā karakato vā kalāciye udakam āvarjiya upānahāpocchanakam
 dhovitavyam / pīḍiya ātape śoṣayitavyam / kalāciye udakam āvarjiya hastā
 dhovitavyā na kṣamati upānahāhi ādrapādena praveśayitum atha khalu
 yam kālam adhvātā bhavanti / tato praveśayitavyo / atha khalu dāni
 35b2 **sarvvasamghasya** pādaduhanikā bhavati / na kṣamati bhikṣuṇā jhallajhallāye
 pādām dhovitum udakam **cchoriya** omuddhikām pādaduhanikām karttum /
 atha khalu acchaṭikām karentena pādaduhanikāyām praviśitavyam / yadi
 tāva koci bhikṣuh pūrvvapraviṣṭo bhavati / āgamitavyam / yāva tehi /
 dhovitā pādā **tti** atha dāni **khāṇukāpādaduhanikā** bhavati / trīṇi vācāyo
 35b3 jalpayitavyāyo ko vṛddhatarako vṛddhe **tti** / yadi tāva koci vṛddhatarako
 bhavati / antaram dātavyam / yam kālam tena pādā dhovitā bhavati /
 upaviśitavyam / atha dāni koci vṛddhatarako na bhavati / evam pi
 J.161 upaviśitavyam / tato yadi tāva dakṣiṇānte pādaduhanikā **bhavamti** /
 p.22 dakṣiṇēna **hastena** udakam āsiñcitavyam / vāmena hastena pādā dhovitavyā
 35b4 / **vāmā** tāva jaṁghā dhovitavyā / dakṣiṇā jaṁghā dhovitavyā / vāmo pādo
 dhovitavyo / dakṣiṇo pādo dhovitavyo / atha dāni vāmānte pādaduhanikā
 bhavati / vāmena hastena udakam āsiñcitavyam / dakṣiṇēna hastena pādā
 dhovitavyā / nāpi dāni kṣamati tenaiva hastena udakam āsiñcitum / ~

p.22
35b5 atha dāni dve janā bhavanti / ekena āsiñcitavyam / ekena dhovitavyam / dakṣiṇā tāva jamghā dhovitavyā / vāmā jamghā dhovitavyā / dakṣiṇo pādo dhovitavyo / vāmo pādo dhovitavyo upānahāyo sampuṭīkariya ekasya upānahāye vadho pocchitavyo / dvitīyasya vadhrako pocchitavyo / ekasya upānahāye talam pocchitavyam / dvitīyasya upānahāye talam pocchitavyam / yadi tahiṁ koci bhikṣu bhavati navatarako so vaktavyo udakam āsiñcihi tti / upānahāpocchanno dhoviya pīdiya tatraiva sthapitavyam / hastān nirmmādiyāṇam adhvātāyām upānahāyām prakṣipitavyam / nāpi kṣamati / pādadhovanikāyām ogunṭhitaśīrṣeṇa ohitahastena vā / upaviśitum / atha khalu ekāṁsikr̥tena upaviśitavyam / nāpi dāni kṣamati pādadhovanikāyām uddeśaprayuktena vā manasikāraprayuktena vā middhāntaragatena vā nirodhasamāpattim cintantena āsitum / atha khalu pādehi dhovitehi utthiya gantavyam / dhūlī parivarjantena gantavyam / nāpi dāni kṣamati pādehi dhovitehi dīrghacām̥kramam̥ cām̥kramitum / atha dāni bhikṣuh svādhyaṁyam̥ karoti / pādehi dhovitehi cām̥kramanti bhūyo dhovitavyā / atha dāni hemantakālo bhavati bhikṣuh paśyati ko bhūyo dhoviṣyatīti / antamasato leṅkaṭakhaṇḍena vāmahastena vā āmarjiya praviśitavyam / evam pādā dhovitavyā / evam dhovitapādehi pratipadyitavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ३ //

J.162
35b7

p.23

V. 7-8 Ms. 36a1 ; J.162.11 ; Ch. 508.24

p.23 bhagavān rājagṛhe viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā jīvako
36a2 kaumārabhṛtyo bhagavantam yācati / anujānātu bhagavān śrāvakānām
 jentākam vātapittaśleṣmakānām phāsu bhaviṣyati / bhagavān āha / tena hi
 anujānāmi / eṣā evārthatpattiḥ // ९ //

36a3 bhagavān śrāvastyām viharati / samghasya dāni jentāko te dāni
 āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ / pratikṛtyeva gacchiya jentākam prajvālīya dvāram
J.163 ghaṭṭiya svedattā āsanti / āgatā bhikṣū dvāram yāvacanti āyuṣmanto detha
 dvāram / te dāni āhamṣu / āgamemtu / āyuṣmanto na tāva jentāko tatto
 bhavati / yam kālam bhikṣu sannipatitāḥ / tam kālam sarvvam tailam
 upayojya sarvvam cūrṇam upayojya sarvvam udakam cchoriya sarvvam
 kāṣṭham agnau prakṣipiya jentākam apaduriya nirddhāvitāḥ / āhamṣuh /
36a4 praviṣantu āyaṣmanto jentāko tapto te dāni bhikṣu sītapraṣṭavyena sprṣṭāḥ
 / tvaritatvaritam praviṣṭā te dāni yam kālam tehi āyuṣmantehi ṣadvarggikehi
 dvāram āghaṭṭiya bāhiravitaṇḍitam kṛtam / te dāni tailam mārgganti na
 labhanti cūrṇam mārgganti na labhanti / uṣṇena ca dhūmena ca samtāpitāḥ
 / udakam na labhanti / te dāni dvāram āgacchanti / yāva bāhiravitaṇḍitam
36a5 kṛtam / te dāni āhamṣuh / āyuṣman ṣadvarggikāḥ / osaratha dvāram dhūmena
p.24 ca uṣṇena ca marāma / te dāni hasanti ca vilekṣanti ca / te dāni āhamṣuh
 / svedantu āyuṣmanto utpātagaṇḍapiṭakānām vātapittaśleṣmikānām phāsu
 bhaviṣyati / te dāni yam kālam dhūmena ca uṣṇena ca suṣṭhu samtāpitāḥ /
 tam velam jentākasya dvāram muktam te dāni uṣṇena ca santāpitāḥ /
36a6 bāhyato pi udakam mārgganti na labhanti te dāni āhamṣu stokastokam
 āyuṣman mātrāye upanetha udake pi mātrajñatā uktā bhagavatā etam
 prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣuh / bhagavān āha / śabdāpayatha
 ṣadvarggikāḥ / te dāni śabdāpitāḥ / bhagavān āha / satyam bhikṣavo
 ṣadvarggikāḥ / evan nāma samghasya jentāko tti / tad eva sarvvam bhagavān
J.164 vistareṇa pratyārocyati / yāva ete dāni bhikṣū uṣṇena ca dhūmena ca
36a7 santāpitā nirddhāvitā bāhyato pi udakam mārggayanti / na labhanti /
 yūyam dāni āhamṣu stokastokam āyuṣman mātrāye upanetha udake pi
 mātrajñatā uktā bhagavatā / āhamṣu / āma bhagavan bhagavān āha /
 duṣkṛtam vo bhikṣavo ṣadvarggikāḥ / aham bhikṣavo ṣadvarggikāḥ /
36b1 anekaparyāyenā metram kāyakarmma vadāmi sabrahmacāriṣu dhruvam
 pratyupasthāpayitavyam / āvi caiva raho ca maitram vācākarmmam maitram
 manokarmmam sabrahmacāriṣu dhruvam pratyupasthāpayitavyam / āvi caiva
 raho ca tatra nāma yūyam idam evamrūpam pāpakarmmam akuśalan
 dharmmam adhyācariṣyatha /

p.24 tena hi evam snāne pratipadyitavyam / evam jentāke pratipadyitavyam
 36b2 kin ti dāni evam snāne pratipadyitavyam / evam **gentāke** pratipadyitavyam / jentākam karentena vaṭṭito vā karttavyo caturasro vā vidiśam dvāram karttavyam / vātāpanīyam vīthī karttavyā / **abhyantare** viśālā bāhirato **samkṣiptā** / ekāye vātāpanīye vīthīye dvauvikā bhavati dvitīyā karttavyā bhūmi astaritavyā upalehi vā pakṣitṭikāya vā sudhāmṛttikālepo vā karttavyo / udviddhavīthī karttavyā / **bhraṣṭikā** karttavyā / yena dvārāheṣṭhato viśālāhi upari samkṣiptā udvedho **nirmuṣṭikā** trayo hastā karttavyā vistāreṇa **nirmuṣṭikā** vā bhūmito ardhabasta-upasthūlatarikā karttavyā / ulkabhramo karttavyo / yena bhraṣṭikā samantena karttavyam kapāṭam karttavyam / yadi tāva bhraṣṭikā dakṣinato bhavati / vāmato kapāṭam karttavyam / atha 36b4 vā **vāmato** bhraṣṭikā bhavati / dakṣinato kapāṭam karttavyam / na dāni kṣamati / sūcikabandhimam karttum / ghaṭikā bandhimam karttavyam / nāpi dāni kṣamati tadā karttavyam / yathā sukhena tapyati / atha khalu tathā karttavyam / yathā **yeva** phalamātreṇa lagga bāhirato cīvarakuṭī karttavyā / nāgadantakavīthī karttavyā yatāyetārthāyaiva bhavati 36b5 jentākavārikā vā ārāmikā vā **tehi** jentāke santānikā śāṭayitavyā / siñcitvā sammārjayitavyo / kāṣṭham sajjetavyam / bhaṇḍā sajjayitavyā / ghaṭā vā sajjetavyā / kuṇḍā jentāke pīṭhikā vā śuktikāyo vā dhovitavyā / kāṣṭham J.166 bhraṣṭikāyām ājuhitavyam gaṇḍī ākoṭetavyā / agnir dātavyo udakam āharttavyam / te dāni agni datvā paścād gaṇḍī ākoṭetavyo agnir dātavyo / 36b6 **udakam** āharttavyam / na dāni agnim datvā paścād gaṇḍī ākoṭetavyā / atha khalu gaṇḍī ākoṭetvā agnir dātavyo / mā evam eva kāṣṭham dāhyeya p.26 jentākasya gaṇḍī **ākoṭitāje** jānitavyā / kim eso jentāko sarvvaāṁghiko pāriveniko **parṣāye** / yadi tāva **parṣāye** bhavati / ye tahiṁ **parṣāye** tahiṁ gantavyam / atha dāni pariveniko bhavati / ye tasmiṁ parivenikā samti 36b7 tehi **gantavyam** / atha dāni sarvvasāṁghiko bhavati tathā evam snāyantena cīvarakam sāharitvā ekasthāne sthavitavyam loḍhikena vā paṭikāya vā cīvaravamśe vā thapetavyo jentākapīṭhe vā praviśatena na dāni kṣamati / **bāhā** bhrāmayantena praviśitum / atha khalu ekena hastena agrato praticchāditvā praveṣṭavyam / eko niṣkrāmati / eko praviśati / yo praviśati / tenāntaram dātavyam / na dāni āsaṇāni vā bhājanāni vā vṛddhatarakam vā bhikṣum lamghayantena gantavyam / samprajānanena gantavyam / yadi dāni upādhyāyo vā ācāryo vā praviṣṭako bhavati / na dāni bāhirato vikrośitavyam / snāyāmi ācārya snāyāmi upādhyāya **tti** atha khalu cīvarakāni sthāpitvā praviśitvā tasya tāva parikarmma karttavyam / ~

37a1
J.167

- p.26
37a2 atha dāni anyasyāpi karttukāmo bhavati / āpr̄cchitvā karttavyam / atha dāni so prakṛtyeva bhaṇito bhavati / asukasya vā asukasya vā parikarmma kuryesi tti / kiñ cāpi anāpr̄cchitvā kareti / anāpattiḥ / yadi tāva agni bahalako bhavati / navakehi agrato sthātavyam / agni prativāhentehi / atha dāni agnir mmndo bhavati / vṛddhehi agrato sthātavyam / parikarmma
- 37a3 karentehi na dāni svedena vā malena vā usphoṣetavyo / uṣāntakena snānena vā pratipannena vā parikarma karttavyam / antevāsikehi vā sārddhevihārikehi vā parikarma karentena na dāni apūrvvacarimam ubhayabāhā prasāretavyā / atha khalu hastena agrato praticchādayitavyam / apareṇa parikarma kārayitavyam / atha dāni bhiksuh prahāṇiko bhavati
- 37a4 / na dāni kṣamati / tehi agnim prajuhitvā udakam praviśiṣṭvā udakatamam bandhitvā dvāram pihitvā śalam bandhitvā prahāṇam āsitum / prasvedamtehi na dāni kṣamati tailena śoṣayitum / atha khalu minīya dātavyam / caṣakena
- J.168 vā karaṇḍikāya vā hastasamjñāya vā bhājanakena vā dātavyam / nāpi dāni kṣamati / cūrṇam rāśīya upanetum / minīya dātavyam / mānabhanḍe vā bhājanena vā hastasamjñāya vā piṇḍikam vā paṭṭiya dātavyam / atha dāni dānapati āhamṣuh / yāvad artham bhadantā upanemtu / evam pi kṛtvā mātrāye / upanetavyam / jentākam praviśantena udakasya pratyayo jānitavyo / katham dīyati / yadi tāva mitakam dīyati / uṣṇodakam ghaṭena vā kuṇḍena vā tena tathā yeva grahetavyam / atha dāni prakṛtyeva āhamṣuh / yo
- 37a6 pratibalo bhavati udakam upasthāpetum / so praviśatu / yo pratibalo bhavati / udakam upasthāpetum tena praveṣṭavyam / atha dāni antevāsiko vā sārddhevihāriko vā āhamṣu / upādhyāyācāryā praviśatha vayam udakam upasthāpayiṣyāmi tti // praveṣṭavyam evam pi kṛtvā mātrāye upanetavyam
- 37a7 / upāsakā vā karmmakarā vā ārāmikā vā āhamṣu / praviśantu āryamiśrāḥ vayam udakam dāsyāmaḥ / praveṣṭavyam mātrāye upanetavyam / atha dāni ogho vā puṣkiriṇī vā taḍāgo vā bhavati kiñ cāpi yāvad artham upanenti / anāpattiḥ / na kṣamati / abhyavakāše nagnasya nagnena parikarma
- p.28 karttum / atha dāni udakasya praticchannam bhavati nābhimātram vā udakam anāpattiḥ / atha dāni jānumātram udakam bhavati / upaviṣṭena karttavyam / yathā nābhipraticchannā bhaveya na kṣamati ātmano cīvarāṇi grhnitvā parasya cīvarehi samākulikṛtvā sthāpetum / atha khalu yathāsthāne sthāpayitvā gantavyam / etam dāni jentākasya ārocitam bhavati / jānitavyam / kim ayam jentāko ekato sāṃghiko parṣayam pariveṇiko nimantritakānām ti yathā bhavati tathā gantavyam / yadi tāva ekato sāṃghiko bhavati /
- 37b1 37b2 sarvvasamghena gantavyam / ~
- J.169

p.28 atha dāni parśāye bhavati / tehi gantavyam / pariveṇiko bhavati / pariveṇikena gantavyam / nimantritakānām bhavati / nimantritakehi gantavyam / atha dāni ārocīyati / bhante yasyāsti tailam ca cūrṇām ca tato āgacchantu tti / tato yasyāsti tailam ca cūrṇām ca tehi gantavyam / atha dāni bhikṣu jarādurbalā vā vyādhidurbalā vā bhavanti / tasya 37b3 sārddhevihārikā bhavanti antevāsikā vā tehi vaktavyam / upādhyāyācāryā āgacchāhi snāhi vayam tailam vāsyāma / yadi snāyitukāmo bhavati gantavyam / atha dāni na snāyitukāmo bhavati / vaktavyam sagotrīmātā gacchatha yūyam nāham snāpayiṣyāmi / atha dāni jentāko sāṃghiko bhavati 37b4 dāyakadānapatī vā denti gaṇḍī āhanitavyā / ārocayitavyam āyuṣman tailam bhavisyati / cūrṇām bhavisyati / udakam bhavisyati / snāyamtu āyuṣmanto J.170 yentākavārikā adhyeṣitavyāḥ / tehi jentāko prajvalitavyo jentākapiṭhakāni praveśayitavyāni / tailam praveśayitavyam / cūrṇām praveśayitavyam / ūktiyo praveśayitavyo / udakam tāpayitavyam / yadi tāva alpam tailam cūrṇām bhavati / mitakam dātavyam / tailam sāmcayitavyam / udakam bhāvayitavyam / atha dāni bahum bhavati / sāṃghasamvyavahārako vādām nayati vā jalpati visvastā bhadantā snāyantu tti / evam pi kariya tailamātrā jānitavyā navakehi bhikṣūhi sthavirāṇām bhikṣūṇām kāyaparicaryā karttavyā 37b6 / nāpi dāni kṣamati / navakehi bhikṣūhi uccahantehi snāyitum / atha khalu anyonyasya sagauravehi snāyitavyam / sapratiṣehi snāyitavyam / nāpi kṣamati / uccaśabdāmahāśabdehi snāyitum / atha khalu alpaśabdehi alpanirghoṣehi jentāke snāyitavyam / atha dāni praśno sthāpīyati / kiñ cāpi praghuṣṭena svareṇa praśnā visarjenti / anāpattiḥ / yam kālam bhikṣu 37b7 snātā bhavanti jentākavārikena tailam śeṣam bhavati / praveśayitavyaḥ / cūrṇām śeṣam bhavati praveśayitavyam / jentākapiṭhikāni dhoviya praveśayitavyāni / ūktiyo dhoviya praveśayitavyāyo yam kāṣṭham śeṣam bhavati yathāsthāne sthāpetavyam / atha dāni koci paścāt praviṣati / āgacchantu āyuṣmanto vayam etam praveśayiṣyāma tti / gantavyam tehi praveśayitavyam / mā ādīnavam utpādaye jentākam siñciya sanmārjiya 38a1 amgārāṇi cāpiya jentākam bāhiraghaṭitam kariya gantavyam / evam jentāke pratipadyitavyam / evam snāne pratipadyitavyam na pratipadyati // ābhisaṃcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

V. 9 Ms. 38a1 ; J.171.3 ; Ch. 509b14

p.29 bhagavān śrāvastyām viharati / pañcārthavaśām vistareṇa nidānam
 p.30 kṛtvā yāva adrākṣid bhagavām pañcāhikām **vihāracārikām** anucāmkramanto
 38a2 anuvicaranto vihārakehi bhaṇḍam ujjhitāvakīrṇe **tiṣṭhati** sthālīyo pīṭharikā
 adhotakā anupaliptā nakūlamūṣikehi ālupyamānā odanamānikāyo hastā
 kākaśakuntehi nikkhodiyantā droṇīyo udvāyo pariyo bhaktapīṭhikā māṇikam
 camgeriyo śuṣyāyo paṭalakām / bhagavām jānanto yeva pṛcchati / kim
 iyam bhikṣavo bhaṇḍam ujjhitaprakīrṇam tiṣṭhati /
 38a3 tena hi evam bhaṇḍe pratipadyitavyam / **kin** ti dāni evam bhaṇḍe
 pratipadyitavyam / etam dāni samghasya anugraho bhavati nityapavanā
 vā uddisitavyā / māsavāriko vā daśāhavāriko vā tatra uddisitavyo /
 pamcāhavāriko vā tena samghasya anugraho sādhayitavyo bhikṣusamgho
 pariveśāpayitavyo / yam kālam bhikṣusamghena bhuktam bhavati yam
 38a4 tatra bhaṇḍam bhavati **lohikā** vā kaṭāhakā vā sthālī vā pīṭharikā vā
 J.172 māsavārikehi vā pakṣavārikehi vā kalpiyakāram śabdāviya liptopaliptam
 kariya omuddhikā sthapitavyā / **sūryābhīmukham** yam kālam śuṣkā bhavanti
 / kalpiyakuṭīm praveśiya sthāpayitavyāni / yathāsthānam yam tatra bhavati
 / dugdhaghāṭā vā dadhīghāṭā vā vyañjanagolakā vā te sudhotām
 38a5 **suprakṣālitām** kārāpayiya ātape sthāpayitavyāḥ / yam kālam śuṣkā bhavati
 tato kalpiyakuṭīm praveśiya sthāpayitavyāḥ / yam tatra bhavati śatapotanako
 p.31 vā tāmrapātrā vā lohapātrā **vā** kaṭacchukā vā taddukā vā caṣakā vā palinakā
 vā **nirmmāditā** kārāpiya kalpiyakuṭīm praveśiya yathāsthāne
 38a6 praveśayitavyāni / etā bhavanti **māṇikā** vā khāṇukā vā durvvā vā kaṇḍahastā
 vā karkkaṭakā vā prasphoṭiya sudhotām suprakṣālitām kariya ātape
 šoṣayitavyā / yam kālam śuṣkā bhavanti / tato kīlakehi ollayitvā sthapitavyā
 yathā na khajjeya / ukkasiya sthapetavyā ete khajjakacamgeriyo
 vanaphalacaṅgeriyo harītakīcaṅgeriyo vā prasphoṭiya suprakṣālitām kariya
 38a7 ekamante sthapetavyāḥ / ete bhavanti / **vastrābharaṇakā** vā pariśrāvanā
 J.173 vā caturasrakā vā sāharitvā **kīlakehi** ollayitvā sthapayitavyā / yathā **na**
khadyemṣu / etā bhaiṣajyapiṣāṇikā śilā na dāni kāryam kṛtvā yathā yeva
 pratiliptikā sthapetavyā / atha khalu sudhovitvā yathāsthāne sthāpayitavyā
 / nāpi dāni kalpikakuṭī adhyupekṣitavyā / oddriṇṇakā vā **praluggikā** vā
 38b1 acaukṣā vā / apratisamśkr̥tā vā / atha **khalu** kālena kālam yadi tāva
 trṇacchannā bhavati trṇapulako dātavyo / gomayakārṣī dātavyā / abhīkṣṇam
 sanmārjayitavyam / ~

p.31 atha dāni tṛṇapradeśikā bhavanti / ekānte sthapetavyam / evam yat kiñcit samghasya bhāṇḍam yo yatra abhiyukto bhavati / tena tam pratisāmetavyam / ete bhavanti raṅgagolakā vā raṅgaghaṭakā vā raṅgakuṇḍakā vā
 38b2 raṅgakaṭāhakā vā māśavārikasya vā / pakṣavārika^{sya} vā ādhīnam bhavati / eso bhikṣu dhovanikā vā karttukāmo bhavati / māśavāriko vā paksavāriko vā yācitavyo / atha dāni dve janā yācamtīti tena vṛddhatarakasya jñātavyam
 p.32 atha dāni vṛddhatarakasya cirakālo bhavati navatarakasya itvarakālikam bhavati / navatarakasya dātavyam / atha dāni ubhayeśām itvarakālikam vṛddhatarakasya dātavyam ubhayeśām cirakālikam bhavati / vṛddhatarakasya dātavyam / tena dhovanikā vā rajaṇikā vā kariya na kṣamati tathā yeva upamakṣitam vā ramgarakṣitam vā adhotakam vā anupaliptakam vā dayitum /
 38b3 J.174 atha khalu sudhotam suprakṣālitam suliptam suṣuṣkam kariyāṇam cīvaraṇajūm na dāni cīvaraṇam ramjetvā na tathā yeva vitanikā ujjhitvā gantavyam / atha khalu sāharitvā yathāsthāne sthāpayitavyam / vadḍhakibhaṇḍam bhavati / nāsite vā dāni yā vā viśālikā vā sūtrātha olambiko dhovitvā ekānte sthāpetavyā / takṣāṇam bhāṇḍam bhavati / kuṭhāro vā vāsiyo vā viharaṇako vā nikhādanako vā aṭṭilā vā ekānte sthāpetavyā /
 38b4 etā bhavanti vāsiyo vā kuddālakā vā niśreṇiyo vā na dāni tathā yeva mṛttikā praliptikā sthāpetavyā / atha khalu dhovitvā yathāsthāne sthāpayitavyo / tac cevam cāturddiśam sāṃghikam bhāṇḍakam rikta paribhogam na dāni kāryam kṛtvā vihāre gopitvā sthāpetavyam / purokṛtyam
 J.175 sukham bhaviṣyati / atha khalu yasyaivam kāryam bhavati / tasyaivan 38b6 dātavyam / evam bhāṇḍe pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṃacārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

p.32 V.10 Ms. 38b6 ; J.175.3 ; Ch. 509.9

p.33 bhagavān śrāvastyāṁ viharati vistareṇa nidānam kṛtvā **a**parehim
 vihārake saṁbahulā bhikṣū pratisam̄kramati / so dāni vihārako uppeḍanako
 aparo ca bhikṣuḥ / virātre uccārakārako vā prasrāvakārako vā nirddhāvito
 38b7 bhavati / sa cīvaraṁ cīvara^avam̄śāto kūsiyāṇam patito / **e**vam̄ bhūmīye
 patito tam̄ dāni ekena ākrāntam̄ dvitīyena ākrāntam̄ tr̄tīyenākrāntam̄
 sarvvam̄ karddamehi anupraviṣṭam̄ cīvarakoṇako avaśiṣṭo so dāni
 aparejjukāto kalyata eva nivāsiya prāvariya cīvarakam̄ mārggati na labhati
 39a1 / tena dāni mārggantena so cīvarakoṇako dr̄ṣṭo tam̄ dāni tahiṁ
 cīvarakarṇṇake gr̄hniya acchiyam̄ caṭanti sarvvam̄ phāṭitam̄ / **e**tam̄
 prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato ārocayemṣuḥ / bhagavān āha / śabdāpayatha
 tam̄ bhikṣum̄ / so dāni śabdāpito / bhagavān āha / evam̄ ca tvam̄ bhikṣuḥ
 cīvarakam̄ cīvarakoṇake gr̄hniya acchosi ca caṭanti sarvvam̄ phāṭitam̄

p.33 tena hi evam cīvare pratipadyitavyam / kin ti dāni evam cīvare pratipadyitavyam / ete dāni saṁbahulā bhikṣuh / ekahi vihārake pratikramanti / yadi / tāva so uppeḍanako vihārako **bhavati** / nāpi kṣamati bhikṣūhi muktakam cīvaraṁ sthapayitum / atha khalu cīvarakāni sāharitāni kāriya antaramukha duguṇāntaraṁ kariya cīvaravamše sthapetavyāni tato paṭṭikāye vā loḍhakena vā rejrukāye vā bandhitavyāni / upādhyāyasya **vā** ācāryasya vā cīvaraṁ sāharitvā abhyantara parikarmma dviguṇante / **agrato** karttavyo / antarapīḍito na dāni upādhyāyasya vā ācāryasya **vā** cīvarehi p.34 ātmano cīvaraṁ **vedhayitavyam** / atha khalu ātmano cīvarehi upādhyāyācāryāṇām cīvarā vedhayitavyāḥ / evam sarvvehi bandhiya thapetavyāni / atha dāni bhikṣu virātrakāle uccārakāro vā prasrāvakāro vā 39a4 nirddhāvati / cīvaravamśakāto / **cīvarāṇi** muṁciya ekaṁ dvitīyam vā tṛtīyam vā kūsiyāṇām bhūmiyam patitam / ekena ākrāntam dvitīyena ākrāntam tatraiva sarvvam bhūmiye anupraviṣṭo bhavati / aparejjukāto bhikṣū kalyato yeva nivāsiya prāvariya cīvarakāṇi mārggati so mārgganto na paśyati / 39a5 tasya cīvarakasya koṇakam nāpi kṣamati / tahiṁ cīvarakoṇake gr̄hniya dranti acchitum / mā cīvarakoṇako bhavatu / mā cīvarako ti / atha khalu tato koṇakāto prabhṛti sukhākam mocayitavyam / cīvarakam dhoviya vihārakoṇako **tha**payitavyo tam cīvarakam yam kālam śuṣkam bhavati tato paribhuñjayitavyam / atha dāni bhikṣuh / upādhyāyasya vā ācāryasya vā cīvarāṇi upari sthāpayita**vyāni** / atha dāni so uppamṣulako vihārako bhavati / nāpi kṣamati upādhyāyasya vā ācāryasya vā cīvarakāni upari sthāpayitum / ātmano cīvarakāni heṣṭhe sthapayitum / atha khalu upādhyāyasya vā ācāryasya vā heṣṭhe sthapayitavyāni / ātmano cīvarāṇi upari sthāpayitavyāni 39a7 / nāpi kṣamati grīsmakā bhavati rajo vātarajo vā ukkanikā cīvaraṁ vināśeti nedāni upādhyāyācāryāṇām cīvarakehi ātmano cīvarā vedhayitavyā / atha khalu ātmano cīvarehi upādhyāyācāryāṇām cīvarā vedhitavyā / na dāni kṣamati / vihāro adhyupekṣitum / uppamṣulo vā acaukṣo vā / atha khalu kālena kālam siñcitvā sanmārjitavyam / gomayakārṣī dātavyā / vamghorikā dātavyā / na kṣamati / cīvareṇāprasannam gr̄hnitum / khetakaṭāham vā 39b1 uccārakaṭāhakam vā prasrāvakumbhakam vā saṁkāram vā ujjhitum / upānahā gr̄hnitum / gomayāni vā uccinitum / na kṣamati / cīvaraṁ adhyupekṣitum / cikknam vā apratisamskṛtam vā omayilamayilam vā pāṭitavipāṭitam vā / atha khalu kālena kālam dhovitavyam / ramjitatavyam / sīvitavyam / yathā 39b2 cchavi evam cīvare pratipadyita**vyam** / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

p.35
J.178 **uddānam** //

evam aranye pratipadyitavyam /
evam grāmāntike pratipadyitavyam /
evam pāniye pratipadyitavyam /
evam paridhovaniye pratipadyitavyam /
evam pādā dhovitavyā /
evam pādadadhovanike pratipadyitavyam /
evam snāne pratipadyitavyam /
evam jentāke pratipadyitavyam /
evam bhaṇḍe pratipadyitavyam /
evam cīvare pratipadyitavyam // ॥ //

39b3

// pañcamo varggah // ॥ //

(Yoshiyasu YONEZAWA / Hidetoshi YOSHIZAWA)

p.36 VI. 1 Ms.39b3 ; J.179.1 ; Ch.511b16

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikā kalyata
 eva vihāracaraṇakāni nivāsanāni nikṣipiyāṇam nagnaprāvṛtā
 grāmapraveśanikāni nivasanāni mārgganti / gocarāto nirddhāvitā
 grāmapraveśanikāni nivāsanāni nikṣipiyāṇam nagnaprāvṛtā vihāracaraṇakāni
 39b4 nivāsa_{nāni} mārgganti / etam prakaraṇam bhikṣūhi śrutaṁ bhikṣū bhagavato
 ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikāṁ te dāni śabdāpitāḥ
 / bhagavān āha / satyam bhikṣavo ṣaḍvarggikāḥ / evam nāma yūyam kalyata
 eva utthiya vihāracaraṇakāni cīvarakāni nikṣipitvā nagnaprāvṛtāḥ /
 39b5 grāmapraveśanikāni nivasanāni mārggatha gocarāto nirddhāvitāḥ /
 grāmapraveśanikāni nivāsanāni nikṣipitvā nagnaprāvṛtāḥ / vihāracaraṇakāni
 nivāsanāni mārggatha / āhamṣu āma / bhagavan

p.36 bhagavān āha / tena hi evam nivāsitavyam / kin ti dāni evam
J.180 nivāsayitavyam / bhikṣuṇā tāva kalyata evotthitvā gocaram praviśamtena
39b6 na kṣamati / grāmapraveśanikam nivāsanam anupahastam kṛtvā
 vihāracaraṇakam nivasanam nikṣipitum / atha khalu prakṛtyeva tāva
 grāmapraveśanakam upahastaṁ karttavyam / tato grāmapraveśanam ca
 nivāsanam āvellayitavyam vihāracaraṇakam nivāsanam uccel layitavyam /
p.37 / gocarāto nirddhāvitena nāpi kṣamati vihāracaraṇam nivāsanam /
39b7 anupaha~~stam~~ kariyāṇam grāmapraveśanakam nivāsanam nikṣipitum / atha
 khalu prakṛtyeva tāva vihāracaraṇakam nivasanam upahastaṁ karttavyam
 / tato vihāracaraṇakam nivāsanam āvellayitavyam / grāmapraveśanakam
 ca nivāsanam uccel layitavyam / te bhikṣū uddhārakam kartukāmā bhavanti
 / upalepanam vā saṁmārjanam vā bhavati / snānaśāṭakam vā
40a1 leñkaṭakhaṇḍakam vā nivāsiya snātukāmo bhavati / nāpi kṣamati nivāsanam
 nikṣipitvā snānaśāṭakam vā leñkaṭakhaṇḍakam nivāsayitum / atha khalu
 nivāsanam uccel layitavyam / snānaśāṭikā vā leñkaṭakhaṇḍakam
 āvedhayitavyam nivāsanam uccel layitavyam nāpi kṣamati snānena samānena
40a2 nivāsanam nivāsayitvā kāmabhoginā yathā uparimeṇa nivāsanasya
 snānaśāṭikām utkṣipitum nāpi kṣamati / heṣṭheṇa snānaśāṭikām vā
 leñkaṭakhaṇḍakam vā osārayitum / calanakam yathā / atha khalu nivāsanam
J.181 occellayitavyam / snānaśāṭakam vā leñkaṭakhaṇḍakam vā uccel layitavyam
 / eṣo bhikṣu vikāle pratikramati / nāpi kṣamati nivāsanam nikṣipitvā
 nagnaprāvṛtena rātriprāvaraṇa nivāsinam mārggitum / atha khalu
40a3 pratikṛtyeva tāva rātriprāvaraṇakam nivāsanam upa~~hastī~~ karttavyam / tato
 nivāsanam uccel layitavyam / rātriprāvaraṇam nivāsanam ca āvellayitavyam
 / evam nivāsane pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikrāmati // ॐ //

VI. 2 Ms.40a3 ; J.181.7 ; Ch. 511b27

p.37 bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikā gocarāye
 p.38 prasthitā vihāracaraṇakāni cīvarakāni nikṣipiya ekanivasanā
 40a4 grāmapraveśanikāni cīvarakāni mārgganti / gocarāto nirddhāvitā
 grāmapraveśanakāni cīvarāṇi nikṣipitvā ekanivāsanakā vihāracaraṇakāni
 cīvarakāni mārgganti / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣūhi śrutam̄ / bhikṣū bhagavato
 40a5 ārocayem̄su / bhagavān āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikān / te dāni śabdāpitāḥ
 bhagavān āha / satyam̄ bhikṣavo ṣaḍvarggikāḥ / evan nāma yūyam̄ kalyato
 yeva gocarāya prasthitā / vihāracaraṇakāni cīvarāṇi nikṣipiya ekanivasanā
 grāmapraveśanakāni cīvarāṇi mārggatha / gocarāto nirddhāvitā /
 grāmapraveśanikāni cīvarāṇi nikṣipitvā ekanivasanakā vihāracīvarakāni
 40a6 mārggatha / āhaṁsu āma bhagavan

J.182 bhagavān āha / tena hi evam̄ prāvaritavyam̄ / kin ti dāni evam̄
 prāvaritavyam̄ / eṣo dāni bhikṣuh / kalyato yeva gocarāye prasthito bhavati
 / nāpi kṣamati vihāracaraṇakāni cīvarakāṇi nikṣipiya ekanivasanakena
 grāmapraveśanikāni cīvarāṇi mārggitum̄ / atha khalu pratikṛtyeva tāva
 grāmapraveśanakam̄ cīvaraṁ upahastam̄ karttavyam̄ prāvarantena grāma
 40a7 praveśanakam̄ cīvaraṁ āccellayitavyam̄ vihāracaraṇakam̄ cīvaraṁ
 uccellayitavyam̄ / gocarāto nirggatena nāpi kṣamati / grāmapraveśanakam̄
 cīvaraṁ nikṣipitvā ekanivasanakena vihāracaraṇakam̄ cīvaraṁ mārggitum̄
 / atha khalu prakṛtyeva tāva vihāracaraṇakam̄ cīvaraṁ upahastīkarttavyam̄
 / prāvaramāṇena vihāracaraṇakam̄ cīvarakam̄ āccellayitavyam̄ /
 40b1 grāmapraveśanakam̄ cīvaraṁ uccellayitavyam̄ / evam̄ ārāmacaraṇakam̄
 p.39 vā āccellayitavyam̄ / vihāracaraṇakam̄ vā uccellayitavyam̄ / prasphoṭayitvā
 sāharitvā ekānte sthapayitavyam̄ / etan dāni samghasya utṭhānakāni bhavanti
 / cchādanikā vā lepanikā vā sammārjanako vā bhikṣu cīvarakāṇāṁ dayārtham̄
 / anyam̄ leṅkaṭakhaṇḍam̄ prāvaritukāmo bhavati nāpi kṣamati / cīvarakam̄
 40b2 nikṣipiyāṇāṁ ekanivasanakena leṅkaṭakhaṇḍam̄ mārggitum̄ / atha khalu
 prakṛtyeva tāva upahastīkarttavyam̄ ekam̄ ca āvellayitavyam̄ dvitīyam̄
 uccellayitavyam̄/ evam̄ prāvaritavyam̄ / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikrāmati // ॥

p.39 VI. 3 Ms.40b2 ; J.183.1 ; Ch. 511.7

J.183 **bha**gavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto nandanopanandanā
 gocaram praviśantā cīvaraṁ kamḍhamtā praviśanti / kanṭakaśākhāhi lagnam
 40b3 bhavati / dranti acchanti / jhāde vā **vṛkṣa**śākhāyām vā lagnam dranti
 kaḍhanti / naiva dhūlim parihaaranti / na kardamaṁ parihaaranti /
 saṁbādharathyāhi sudhāpāṇḍulepanā **bhittiyo** ghasantā gacchanti tān api
 dāni cīvarakāni / omaīlamaīlāṇi pāṭitavipāṭitāni kriyanti teśān dāni
 sārddhevihārikā ca antevāsikā ca odhyāyanti / vayaṁ **yeva** tāva cīvarakāni
 40b4 dhoventā siventā ramjentā talavilayam gacchāmaḥ **ime** pi na jānanti /
 katham antaraghare praviśantehi cīvarehi pratipadyitavyam / etam
 prakaraṇam bhikṣūhi śrutam / bhikṣū bhagavato ārocayeṁsu / bhagavān
 āha / śabdāpayatha nandanopanandanām / te dāni śabdāpitāḥ / bhagavān
 p.40 āha / satyam bhikṣavo nandanopanandanā **evam** nāma yūyam antaram
 40b5 gharam praviśantā cīvarakāni kaḍḍhantā / gacchatha **tad** **eva** sarvvam
 bhagavān vistareṇa pratyārocayati / yuṣmākam sārddhevihārikā antevāsikā
 odhyāyanti // vayaṁ yeva tāva cīvarakāni dhovamtā sīvantā rañjentā
 J.184 talavilayam **gacchāmaḥ** / **ime** pi na jānanti / katham antaragharam
 praviśantehi cīvarake pratipadyitavyam / āhaṁsu / āma bhagavan

p.40
40b6 bhagavān āha / tena hi evam̄ antaragharam̄ praviśantena cīvare
pratipadyitavyam̄ / kin ti dāni evam̄ antaragharam̄ praviśantena cīvare
pratipadyitavyam̄ / nāyam̄ tāva kṣamati bhikṣuṇā antaragharam̄
praviśantena cīvaram̄ kaḍḍhantena praviśitum̄ yahim̄ lagnam̄ tahi lagnam̄
yahim̄ pāṭitam̄ tahiṁ pāṭitam̄ / atha khalu yadi tāva grīsmakālo bhavati /
dūre ca grāmo bhavati / sīrṣe vā skandhe vā cīvaram̄ kṛtvā gantavyam̄ /
40b7 yadā grāmamūlagato bhavati / yadi tahiṁ ogho vā taḍāgam vā bhavati
puṣkiriṇī vā tahiṁ pādām̄ prakṣālitvā cīvaram̄ prāvaritvā gaṇṭhipārśvam̄
ābandhitvā praviśitavyam̄ / atha dāni udakam̄ na bhavati / patraśākhāya
vā ṭṛṇakehi vā pādā jamghā prasphoṭitvā prāvaritvā praveṣṭavyam̄ / atha
dāni hemanto bhavati / prāvaritvā gantavyam̄ / parimaṇḍalam̄ cīvaram̄
41a1 prāvaritvā antaragharam̄ praviśitavyam̄ / parivarjitvā / bhrānto vā aśvo
bhrānto vā hasti bhrānto vā ratho-aśva vaṭavā vā ohara parāyuktam̄
kaṇṭakaśākhā parivarjantena sudhāpāṇḍulepanāyo parivarjantena
p.41 praviśitavyam̄ / atha dāni bhikṣusya yatnam̄ karentasya cīvaram̄ dhūlīye
pūritaṁ bhavati / prasphoṭayitavyam̄ / karddamena vā vināśitam̄ bhavati /
dhovitavyam̄ / kaṇṭakaśākhāyām̄ vā lagnam̄ bhavati / na dāni mā cīvaram̄
41a2 mā kaṇṭakaśākhā tti / udranti acchitavyam̄ / atha khalu stokastokam̄
mocayitavyam̄ / sudhāpāṇḍulepanā bhittī bhavati varjayitavyā / atha dāni
śambādhārathyā bhavati / susamvṛtena paśyllakena atikrāmitavyam̄ / evam̄
antaragharam̄ praviśantena cīvare pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati //
ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati //ॐ//

p.41 VI. 4 Ms.41a2 ; J.185.6 ; Ch. 512a1

41a3 bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa ni~~dā~~nam kṛtvā te dāni
 āyuṣmanto nandanopanandanā antaragharam praviṣṭā samānā mañcā
 caryāṇam ca sāpāśrayā ca dārakadārikehi pādehi mardditaparimardditā /
 dhūliya karddamena makṣitaparimakṣitā tehi prajñaptehi upaviśamti /
 cīvarāṇi vināśayanti / sudhāpāṇḍulepanāyo bhittīyo ghasamtā upaviśamti
 41a4 teṣāṁ sārddhevihārikā antevāsikā odhyāyanti / **vayam** yeva tāva cīvarāṇi
 J.186 dhoventā sīventā rañjentā talavilayam gacchāmaḥ / ime pi na jānanti katham
 antaragharam praviṣṭehi cīvarehi pratipadyitavyam / **etam** prakaranam
 bhiksūhi śrutam bhiksū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha
 41a5 nandanopanandanām / te dāni śabdāpitā / bhagavān āha / **satyam** bhikshavo
 nandanopanandanā evam nāma yūyam antaragharam praviṣṭā samānā
 dārakadārikāhi mañcañ ca / pīṭhañ ca trepaśyakā ca pādehi marditavimarditā
p.42 / dhūliye kardamehi vināśitakehi prajñaptehi **niśidatha** sudhāpāṇḍulepanāhi
 bhittīhi ghasamtā praviśatha cīvarāṇi vināśayanti yuṣmākaṁ sārddhevihārikā
 41a6 antevāsikā odhyāyanti / paśyatha bhaṇe vayam yeva cīvarakāni dhovantā
 sīvantā rañjentā talavilayam gacchāmaḥ / ime na jānanti / katham
 antaragharam praviṣṭehi cīvarehi pratipadyitavyam / āhamṣu / āma bhagavan

p.42 bhagavān āha / tena hi-y-evam antaragharam praviṣṭehi cīvare
pratipadyitavyam / kin ti dāni evam antaragharam praviṣṭehi cīvare
41a7 pratipadyitavyam / eṣo dāni bhikṣuh / antaragharam praviṣṭo āsanena
nimantriyati / āsanam jānitavyam / yadi tāva āsanam bhavati dhūliye vā
mrakṣitam karḍdamena vā vināsitakam / omaīlamaīlam vā prajñaptakam
bhavati / na kṣamati tahiṁ upaviśitum / yadi tāva bhikṣusya visrambha
J.187 **kulam** bhavati / vaktavyam / bhaginiyo āsanam prajñapetha mā cīvarakāni
41b1 vinaśiṣyan ti / yam kālam tahiṁ prajñaptam bhavati / āmilā vā astarikā vā
kocako vā kalantarako paṭa vā tato niśīditavyā / atha dāni aśrāddhakulam
bhavati / bhikṣusya vā avisrambhakulam bhavati tato ca stūpikam vā
sāmghikam vā kāryam adhīnam bhavati / nāpi kṣamati / tathā yeva niśīditum
/ atha khalu leñkaṭakhañdena rajoharaṇakena vā / prasphoṭiya **kamsakalikam**
41b2 prajñapiya upaviśitavyam / atha dāni evam pi na bhavati / antamasato
hastenāpi prasphoṭiya āmarjiya upaviśitavyam / nāpi kṣamati / antaraghare
praviṣṭena sudhāpāṇḍulepanā bhittīya **ghasam**tena atikramitum / na kṣamati
/ sāpāśrayam vā opāśrayam vā omayilomayilaṁ vā pañḍaram vipāṇḍaram
apāśrayitum / atha dāni bhikṣuh / jarādurbalo vā vyādhidurbalo vā bhavati
p.43 41b3 / vaktavyam bhaginī **pra**jñapehi kuḍḍasmiṁ yahim apāśrayitavyam / yam
kālam tahiṁ bimbohanam vā amilā vā astarikā vā kocako vā śāṭako vā
prajñapto bhavati / tato apāśrayitavyam / atha dāni aśrāddhakulam bhavati
/ na vā bhikṣusya viśrambhakulam bhavati / antamasato saṃkacchikā pi
J.188 skandhe datvā apāśrayitavyam / na kṣamati / **antaragharam** praviṣṭena
41b4 cīvarakena praticchitum / sarppikhajjakam **vā** tailakhajjakam vā ukkhinakā
vā taṇḍulā praticchitum / klinnakāni vā puṣpāṇi praticchitum / kṣudrapākāni
vā phalāni praticchitum / vikṣuṇṇam vā pātraṁ gṛhṇitum / cikkannā vā
hastān nirmāditum / mālyam vā klinnakam cikkanā vā oṣṭhāni nirmādayitum
/ labhyā dāni cīvarāntarikāya khakkhaṭāni phalāni gṛhṇitum / badarāṇi vā
41b5 kolakāni vā āmalakāni vā hārītakī vā taṇḍulāni vā anokṣīṇakā vā mālyam
vā āklinnakam śimbaṭīyo vā atha dāni bhikṣusya yatnam karentasya cīvaraka
karḍdamena vā nāsitam bhavati dhovitavyam / dhūliye vā otaritam bhavati
/ prasphoṭayitavyam / pāṭitam vā vipāṭitam bhavati sīvitavyam / evam
antaraghare praviṣṭena cīvare pratipadyitavyam / na pratipadyati //
41b6 **ābhisa**mācārikān dharmmān atikrāmati //॥

p.43 VI. 5-6 Ms.41b6 ; J.188.13 ; Ch. 512a2

bhagavān śrāvastyām viharati / āyuṣmato nandanasya upanandano nāma
bhrātā so dāni tasya sārddhevihārikasyāha / ehi āyuṣmam grāmam

J.189 praviṣyāmaḥ / aham ca tatra kiñcid eva akalpiyam adhyācariṣyāmi / mā

p.44 kasyaci ācikṣesi / aham khalu te pitṛyako bhavāmi / so dāni āha / pitṛyako

41b7 bhavāhi / mātulako bhavāhi / yadi tvam tatra kiñci akalpiyam /

adhyācariṣyasi / ācakṣiṣyāmi / aham so dān āha / ācikṣiṣyasi āha / ācikṣiṣyam /

/ so dāni āha / āgacchāham tava śeṣayiṣyam / te dāni mahāntāni kulāny

upasamkramanti nimantrīyanti / ārya bhaktakṛtyam karetha purebhaktikam

karetha khajjakaṁ khādatha vanaphalam bhakṣatha / yathā pratibhānakam

42a1 karetha so dāni na kahimci adhivāsayati / paśyati mā imasya dātavyam

bhaviṣyatīti yam kālam paśyati naiva eṣo pratibalo piṇḍāya aṇṭhitum / na

ca pratibalo jetavanam saṃbhāvayitum ti / tato āha / āyuṣman gaccha

tvam na me tvayā sārddham phāsu bhavati kathāya vā niṣadyāya vā

J.190 ekasyaiva mama phāsu bhavati / so dāni śuṣkena mukhena pāṇḍarehi oṣṭhehi

42a2 tvaritatvaritam nirddhāvati / kālam nidhyāyamāno so dāni tato yeva

anuparivarttiya mahātmehi kulehi ipsitānnāni bhuktā tasyaiva anupadam

eva nirddhāvito ye dāni bhikṣū jetavanasyārāmadvārakoṣṭhakasamīpe sthāna

camkramasthānaniṣadyāyogam anuyuktā viharanti / te dāni tam paśyanti /

upaśuṣkena mukhena pāṇḍarehi oṣṭhehi tvaritatvaritam nirddhāvitam kālam

42a3 nidhyāyantam teṣām bhavati / yathā ayam / upaśuṣkena mukhena pāṇḍarehi

oṣṭhehi tvaritatvaritam nirddhāvati / kālam nidhyāyamāno bhavitavyam

ayam vipralabdho / te dāni tam uccagghanti āyuṣman snigdho khalu te

p.45 mukhavarṇo pilipilāyanti / oṣṭhā suṣṭhu khalu nirddhāpiyati / yathāpi

42a4 dāni nagarakulopakena pitṛyakena sārddham praviṣṭasya ipsitānnāni

bhojanāni bhuktāvisyā so dāni āha / āyuṣman kuto me ipsitānnāni bhojanāni

bhuktāni evam ca evam cāsmi vipralabdho etam prakaraṇam bhikṣū

bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / śabdāpayatha upanandanaṁ so

dāni śabdāpito bhagavān āha / satyam upanandana evam nāma tvam

42a5 nandanasya sārddhevihārim jalpasi / ehi āyuṣman grāmam praviṣiṣyāmaḥ /

aham ca tatra kiñci akalpiyam adhyācariṣyāmi // mā khalu kasyaci ācikṣiṣyasi

J.191 / aham khalu te pitṛyako bhavāmi / tad eva sarvvam bhagavān vistareṇa

pratyārocayati / yāva so dāni āha / āyuṣman kuto me ipsitānnāni bhojanāni

bhuktāni evam ca evam cāsmi vipralabdho āha / āma bhagavan /

p.45
42a6 bhagavān āha / duṣkṛtam te upanandana tena hi evam pureśramaṇena
 pratipadyitavyam / evam paścācchramaṇena pratipadyitavyam / kin ti dāni
 evam pureśramaṇena pratipadyitavyam / evam paścācchramaṇena
 pratipadyitavyam / nāyam tāva kṣamati / bhikṣuṇā paścācchramaṇo
 praveśitum yo na pratibalo tasya ca ātmano ca vṛttim samvibhajitum /
 42a7 atha khalu yo pratibalo tasya ca ātmano ca vṛttim samvibhajitum / tena
 paścācchramaṇo praveśayitavyo / eṣo dāni bhikṣu upādhyāyasya vā ācāryasya
 vā paścācchramaṇo gacchat / nāpi kṣamati tena dūram pṛṣṭhato gantum /
 nāpi kṣamati / khureṇa khuram hanantena / atha khalu nātyātidūram
 nātyāsannam gantavyam / tenāpi dāni pureśramaṇena nāpi kṣamati / ghāḍena
 42b1 yathā oḍditāye grīvāye gantum / atha khalu yugamātram nidhyāyantena
 gantavyam / anekāye bhrānto vā hasti āgaccheya bhrānto vā aśvo bhrānto
 vā ratho caṇḍo vā śvāno caṇḍo vā goṇo āgaccheya tti / yadi tāva
 dakṣiṇenāntenāgacchat / vāmenāntena uccattitavyam / vāmenāntenāgacchat /
 42b2 / dakṣiṇenāntena uccattitavyam / atha dāni duścakṣuko bhavati / jarādurbalo
 vā vyādhidurbalo vā / paścācchramaṇena vaktavyam / upādhyāyo vā ācāryo
 vā vāmahastikam vā dakṣiṇahastikam vā uccatta tti / atha dāni na paśyati
 hastena gr̥hniyāṇam ekato vā ekato vā uccattayitavyo / eṣo ca dāni bhikṣusya
 J.192 sārddhevihārī vā ante vāsī vā paścācchramaṇam praveśenti / yadi tāva
 pratibalo bhavati tasya ātmano ca vṛttim samvibhajayitum / praveśayitavyo
 42b3 / atha dāni na pratibalo bhavati / praveśito ca tena bhavati / paścācchramaṇo
 kālena kālam visarjayitavyo / tathā karttavyam yathā pratibalo bhavati
 piṇḍapātam vā aṇṭhitum / vihārakam vā gantum /

p.46 atha dāni bhikṣuh śirām viddhāpayitukāmo bhavati / bāhuśirām
 vāṅgulyaśirām vā nilātīm vā yadi tāva pratibalo bhavati / paścācchramanasya
 42b4 ātmano vittam samvibhajitum vaktavyam / āsa tvam sahitakām bhumjiya
 nirddhāviṣyāmaḥ / yaṁ kālaṁ śirāviddhā bhavati / ubhayehi bhuñjiya
 nirddhāvitavyam / atha dāni na pratibalo bhavati / kālena kālam
 visarjayitavyo / vaktavyam suvihita gantavyam / āgamiṣyam ahaṁ / yena
 42b5 vā tena sārddham tenāpi dāni piṇḍacārikam vā aṇṭhiyāṇa vihāram **vā**
 gacchiya āhāram kṛtvā / nāpi dāni kṣamati / dinnā mama ānantikā ti /
 adarśanena priyam karttum / atha khalu bhuktam na bhuktan ti / anyasya
 p.47 haste pātraṁ datvā tahiṁ gantavyam / yadi tāva na viddhā śirā **bhavati**
 J.193 glānasya anukālyam āhāram datvā sahitakehi nirddhāvitavyā / atha dāni
 42b6 dūragocaro samghārāmo bhavati bhikṣusya ātmano **āhāraparyeṣṭim**
 paryesamāṇasya vikālo bhavati / evam pi kariya gantavyam / yadi tāva so
 śirāviddho eva nirddhāvati / ayam praviṣṭo bhavati / rathyāntaram vā
 paśyati / tato yyeva nivarttayitavyam / nagaradvāre paśyati nagaradvārato
 nivarttitavyam / panthe paśyati / panthāto nivarttitavyam / yato eva paśyati
 42b7 / tato eva nivarttitavyam / atha dāni koci vandati vaktavyam / **amuko**
 vandati / atha dāni nimantreti upalakṣitavyam / paścācchramanena yato
 nirggato bhavati / tato ārocayitavyam / amukena upādhyāyo nimanrito
 amukena vā antaraghare bhumjati / pureśramaṇo na pratibalo bhavati
 dakṣinām ādiśitum / āhaṁsu / ādiśa dakṣinām na dāni paścācchramanena
 43a1 vaktavyam / yathā yeva agrāsanam agrodakam agrapiṇḍapātam paribhuñjas
 i tathā yeva dakṣinām ādiśāhi / atha khalu ādiśitavyam paścācchramanena /
 evam pureśramanena pratipadyitavyam / evam paścācchramanena
 pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati
 // ॐ //

VI. 7-8 Ms.43a1 J.193.16;Ch. 512a19

p.47 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / apareṇa dāni bhikṣuṇā bhikṣu adhyeṣṭā
 43a2 āyuṣman icchāmi piṇḍapātāṁ nikkāliyamānam so dāni āha / ānehi pātrāṁ
 so dāni bhikṣu piṇḍapātasya kṛtena praviṣṭo ayam pi deśakālāṁ dantakāṣṭham
 J.194 gr̥hitvā ārāmacārikāṁ camcūryati / so dāni bhikṣu piṇḍapātāṁ gr̥hnitha /
 āgato / yāva paśyati so vihārakām ghaṭṭitakām so dāni muhūrttakām
 p.48 āgamiyāṇam yadā nāgacchatī vihārakasya dvāramūle piṇḍapātakām thapiya
 43a3 gato tam dāni apareṇa āgacchiyāṇam utkṣiptām so dāni bhikṣuḥ / vihāram
 āgatvā āgameti / idānīṁ pi eṣyati muhūrttam pi eṣyati yāva akālibhūtām
 te dāni gatyāyām kālasya ubhaye samāgatā so dāni tasya jalpati / āyuṣman
 43a4 sādhu tam pātrakām pi labhema / so dāni āha / āyuṣman kasya pātrāṁ
 kuto pātrāṁ so dāni āha / āyuṣman na tvāṁ māyā adhyeṣṭo icchāmi
 piṇḍapātāṁ nikkāliyamānam / so dāni āha / āyuṣman yadā so mayā
 piṇḍapātako vihārasya purato nikṣipto / so dāni āha / āyuṣman evam ca
 tvāṁ śūnyake vihārake pātrāṁ nikṣipiya gacchasi / so dāni āha / āyuṣman
 43a5 etam ca tvāṁ mama piṇḍapātanīhāra kam adhyeṣitvā adarśanena priyam
 karesi / te dāni vivaditā / bhagavato mūlam gatāḥ /

p.48 bhagavān āha / nāyam tāva kṣamati nīhārikapiṇḍapātena
piṇḍapātanīhārakam adhyeṣitvā adarśanena priyam karttum / nāpi kṣamati
/ piṇḍapātanīhārakena piṇḍapātam ānayitvā śūnyake vihārake osariya gantum
43a6 / tena hi evam **piṇḍapātanīhārakena** pratipadyitavyam / evam
J.195 nīhārapiṇḍapātakena pratipadyitavyam / etam dāni sarvvasaṁghasya
antaraghare nimantranām bhavati / bhikṣu jarādurbalo vā vyādhidurbalo
vā bhavati / na pratibalo gantum / piṇḍapātanīhārako adhyeṣitavyo /
vaktavyam āyuṣman icchāmi piṇḍapātam nikkāliyatam ti vaktavyam /
43a7 āyuṣman mā khalu adarśanam gamiṣyasi / tena adhyeṣṭena samānena duve
pātrāṇy ādāya praviṣitavyam / yadi tāva hemantakālo bhavati / laghukālo
atikramati / dāyakadānapati vaktavyāḥ / detha glānasya piṇḍapātam / yadi
tāva dāyakadānapati jalpanti / bhante paṭipāṭikāya gr̥hnatha vaktavyam /
p.49 dīrghāyu bhagavatā / **anekaparyāyeṇa** glāno **parittito** lahum ca kālo
43b1 atikrāmati / yadi tāva denti dve piṇḍapātakā gr̥hnitavyā ātmano ca tasya
ca śiktaḍḍitakam kṛtvā vihārakam āgantavyam // atha dāni grīṣmo vā
varṣārātro vā kālo bhavati cireṇa kālo atikramati / paṭipāṭikāya gr̥hnitavyam /
/ śiktaḍḍitakam kṛtvā vihārakam gantavyam / yadi tāvad yāvadartham
bhaktam dīyati / prakṛtyeva ātmano bhaktato tasya pātram pūretavyam /
43b2 **anubhāgo** ātmano gr̥hnitavyo / atha dāni so dāni patitittiṇo bhavati /
yattakam dīyati tattakam gr̥hnitavyam / na dāni apratyagram gr̥hnitavyam /
/ ekānte **yūṣam** sākavyañjanam vā gr̥hnitavyam / nāpi dāni adhotakehi
J.196 hastehi aprayatehi gr̥hnitavyam / atha khalu **prakṣalitvā** nirmmādayitvā
43b3 gr̥hnitavyam / yadi uppakkhaṭo kālo bhavati / na dāni tena bhuñjantena
kālo nidhyāpayitavyo yadi jānanti / śakyam sakālena saṁbhāvayitum /
gantavyam gacchitvā tasya upanāmetavyam / atha paśyati upakkhaṭo kālo
antāntiko na śakyam sakāle saṁbhāvayitum / mā dāni ubhaye cchinnabhaktā
43b4 bhaviṣyāma tena **paribhuñjitavyam** / nāpi kṣamati nīhārapiṇḍapātenāpi
adhyeṣṭo mayā piṇḍapātanīhārako ti adarśanena priyam karttum / atha
khalu prakṛtyeva tāva dantakāṣṭham khādayitavyam / hastā nirmmādayitavyā
/ pāṇiyam parisrāvayitavyam / kuṇḍikām paripūriyāṇam vihārasya prahāṇake
p.50 dve āsanāni prajñapiya **adhiṣṭhānām** pratigrāhāpiya āsitavyam / yam kālam
43b5 **āgato** bhavati upaviṣyāṇam sahitakehi bhumjītavyam / atha dāni so jalpati
/ āyuṣman bhumja tvam bhuktam mayeti cchandayitavyo vaktavyo ūnakam
pūrehi yam te rucyati tam khādehi yadi tāva ākāṁkṣati / upaviṣyāṇam
yam rucyati tam khāditavyam / atha dāni na kāṁkṣitavyam / āyuṣman
bhumja tvam nāham bhumjiṣyam /

p.50
 43b6 atha dāni dūragocaro samghārāmo **bhavati** / piṇḍapātanīhārako ca cireṇa
 J.197 āgacchati kālo ca stokāvaśeṣo bhavati **nīhārakapiṇḍapātena** hastā
 nirmmādiyāṇam pāṇiyasya kundikāṁ pūriyāṇam panthe pratyudgacchitavyam
 / yatra yeva tam paśyati / tatra yeva panthāto uccattiyāṇam sahitakehi
 bhuñjitavyam / atha dāni nīhārakapiṇḍapāto na pratyudgacchati kālo ca
 43b7 atikramati piṇḍapātanīhārakena tvaritatvaritam **āgantavyam** / atha dāni
 dūre samghārāmo bhavati piṇḍapātanīhārakena yatraiva pāṇiyam paśyati /
 tatraiva bhumjitavyam / mā dāni vayam ubhayeva bhaktacchedam kariṣyāma
 evam piṇḍapātahārakena pratipadyitavyam / evam nīhārapiṇḍapātena
 pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati
 // ॐ //

p.50 VII.9 Ms.43b7 ; J.197.9 ; Ch. 512b1

44a1 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni bhikṣū piṇḍāya caraṁāṇo antaraghare yāva utṭhāṇāto nirghoṭenti / jano dāni odhyāyanti / paśyatha bhaṇe śramaṇakāḥ / yāva utṭhāṇāto nirghoṭenti / naṣṭam bhraṣṭam kuto imeśāṁ śrāmaṇyāṁ etam prakaraṇāṁ bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

p.51 bhaṅgavān āha / samyag bhikṣavo jano odhyāyati / tena hi evam piṇḍāye caritavyam / kin ti dāni evam piṇḍāye caritavyam / nāyam tāva kṣamati

44a2 piṇḍacārikena yāva utṭhāṇāto nirghoṭayitum / nāpi adarśanapathe sthātum / atha khalu udeše sthātavyam / darśanaśravaṇapathe nedāni vaktavyam / piṇḍapātaṁ mahāpuṇye dehi / atha khalu tūṣṇīkena uddeše sthātavyam / na dāni ito vā ito vā nidhyāyantena āsitavyam / mā paśyemṣu / corā vā

J.198 44a3 ocorakā bhaṅvanti / atha khalu ṣaḍyatanāṁ manasikarentena sthātavyam / cakṣur anityā yāva mano anityan ti sthātavyam / eṣa strī dhānyamohananti yadi tāva kaṇḍikāpūrakam ukkaḍḍhiya occarakam praviśati jānitavyam /

dāsyati eṣā ti / atha dāni parivarttiyāṇam bhūyo nidhyāyati jānitavyam / na eṣā dāsyati gantavyam / eṣā strī dhārām vā pīṣayati / tilam vā /

44a4 mudgam vā kalāyām vā dalenti yadi tāva śilāpūrakām piṣiyāṇam occarakam praviśati jānitavyam / eṣā dāsyati / atha dāni parivarttiya nidhyāyati / jānitavyam / eṣā na dāsyatīti / eṣā strī karpāsam kartteti yadi tāvantuka nikṣipiyāṇam uttheti / jānitavyam / dāhiti eṣā tti / atha dāni bhūyo

44a5 prasārayati jānitavyam / na dāhiti eṣā tti / eṣā strī upaviṣṭikā āsati / bhikṣūn paśiyāṇam uttheti jānitavyam / dāsyati eṣā tti / atha dāni utthiyāṇam bhūyo upaviśati jānitavyam / na eṣā dāsyati / eṣā strī bhikṣum paśiyāṇam occarakam praviśati jānitavyam / dāsyati eṣā tti / atha dāni riktā nirddhāvati / jānitavyam / eṣā na dāsyati gantavyam / eṣā strī

44a6 p.52 kāṁsabhājanām mārjati bhikṣu paśiyāṇam hastām dhovati / jānitavyam dāsyati eṣā tti / atha dāni ābharaṇāni vā ucchāreti jānitavyam / na eṣā dāsyatīti / mahātmanām manusyāṇām gṛhā bhavanti / tahim kuṇḍā

ujjhitaprakīrṇā bhavanti / śāṭakā vā paṭakā vā hārā vā arddhahārā vā hiran̄yam vā suvarṇām vā na dāni tahim aśabdakarṇīkāye nirggantavyam / atha khalu pratīṣamviditena nirggantavyam / evam yaṁ yaṁ kārmmaṁ

J.199 44a7 cchindiyāṇam occarakam praviśati dātukāmā bhavati / na tena gantavyam / evam piṇḍāya caritavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

p.52 VII.10 Ms.44a7 ; J.199.4 ; Ch. 512b26

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni
niśrayakaraṇīyā piṇḍāya caranti / teṣāṁ upādhyāyācāryā sneham sthapenti
44b1 / khajjakhaṇḍakāni thapenti / paśyanti yam kālam āgaṭā bhavanti / tato
teṣāṁ saṃvibhajiṣyāmaḥ / te pi dāni bāhyena bāhyam pratikramanti / te
dāni teṣāṁ upādhyāyācāryā odhyāyanti vayam yyeva tāva imeṣāṁ kṛtena
sneham thapemah / khajjakakhaṇḍakāni sthapemah / jānāma vayam yam
kālam āgaṭā bhaviṣyanti / tato saṃvibhajiṣyāmaḥ / ime pi bāhyena bāhyam
pratikramanti / etam prakaraṇam bhiksūhi śrutam bhiksū bhagavato
ārocayemṣu /

p.52 bhagavān āha / tena hi evam piṇḍacārikena pratipadyitavyam / kin ti
 44b2 dāni evam piṇḍacārikena pratipadyitavyam / eso dāni bhikṣu niśrayakaraṇīyo
 bhavati / nāpi dāni kṣamati piṇḍāya cariyāṇam bāhyena bāhyam
 pratikramitum / nāpi upādhyāyācāryāṇām vā bhumjantānām nedāni
 uṣṭhihitvā āsitavyam / imehi śaknoma / piṇḍacārikehi mukhe kavalam
 44b3 prakṣipitum / atha khalu darśanopavicāre āsitavyam / atha **khalu** piṇḍacāram
 p.53 J.200 anṭhiyāṇam upādhyāyasya vā ācāryasya vā allipayitavyam / yadi tāva
 labdham bhavati upādhyāyena vā ācāryeṇa vā samgraho karttavyo / śaktukā
 stokā bhavanti / śaktukā dātavyā / sneho dātavyo / khajjakhanḍakāni
 44b4 samvibhāgo karttavyo / atha dāni upādhyāyasya vā ācāryasya vā **piṇḍapātako**
 bhavati / ayam ca piṇḍāya caritvā āgato bhavati / sahitakehi
 paribhuñjitavyam / lūham ca praṇītam ca ekañ ca aparam ca / atha dāni so
 praṇītabhojanasya mahārhasya pūram pātrām grhniyāṇam āgacchati / āha
 / upādhyāyācārya paribhumjāhi tti / suvihita kuto imam ti pṛcchitavyo /
 44b5 yadi tāva āha / upādhyāyācārya asukāye cetikāye dinnaṁ / asukāye
 canḍavidhavāye dinnaṁ / asukena paṇḍakena dinnaṁ / asukāye
 sthūlakumāriye dinnaṁ / asukāye pāpabhikṣuṇīye dinnaṁ / asukāyo
 pāpaśrāmaṇerīye dinnaṁ / vaktavyam suvihita apratigrāhyo eso jano mā
 bhūyo eteśām tena pratigr̥hnīhasi / atha dāni āha / upādhyāyācārya /
 44b6 asukāye me vāṇijasya sārthavāhasya parikathā kṛtā / buddhavacanam
 jalpitam / tena me eso prasannena āhārako dinno vaktavyam suvihita
 J.201 karohi dhūmam mā ca punah / āmiṣacakṣuh / atha dāni āha / **upādhyāyācārya**
 bhuñjāhi / yadi tāva paribhuñjitavyam / atha dāni na kāmkṣati vaktavyam
 suvihita paribhumjāhi tvam nāham paribhuñjiṣyan ti / yam kālam
 44b7 upādhyāyena vā ācāryeṇa vā anujñā dinnā bhavati / tato paribhuñjitavyam
 / yadi koci nimantreti / yadi arthiko bhavati praticchitavyam / atha dāni
 piṇḍacāram anṭhitvā tato eva nadīkule vā udupānakule vā puṣkiriṇīkule vā
 p.54 āhāram kṛtvā pātrām nirmmādayitvā āgacchati / anāpattiḥ / evam
 45a1 piṇḍacārikena pratipadyitavyam / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān
 dharmmān atikrāmati // ॥

p.54

uddānam

evam̄ nivāsitavyam̄ /
 evam̄ prāvaritavyam̄ /
evam̄ antaragaram̄ praviśantena cīvare pratipadyitavyam̄
 evam̄ antaraghare praviśtena cīvare pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ pureśramaṇena pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ paścācchramaṇena pratipadyitavyam̄ /
evam̄ piṇḍapātahārakena pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ nīhārapiṇḍapātena pratipadyitavyam̄ /
 evam̄ piṇḍāya caritavyam̄ /
 evam̄ piṇḍacārikena pratipadyitavyam̄ //

J.202

ṣaṣṭho varggaḥ // ३ //

(Yasuo MATSUNAMI)

p.55 VII. 1 Ms.45a1 ; J.203.1 ; Ch.512.11

45a2 bhagavān śrāvatyām viharati vistarena nidānam kṛtvā te dāni bhikṣū andhakāre prahāṇe upaviśamti / ukkhalantā prakkhalantā etam prakaraṇam / yāva bhagavān āha / tena hi dīpo nāma karttavyo / āyuṣmanto nandanopanandanā dīpavārikā te dāni prahāṇāto utthitā capeṭikāye dīpam nirvvāpenti / cīvarakoṇenāpi nirvvāpenti / yogācārā bhikṣū gandhena vyāvahanti / etamprakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

45a3 bhagavān āha / tena hi evam dīpe pratipadyitavyam / kin ti dāni evam pradīpe pratipadyitavyam / eṣo dāni samghārāmo purimam paścimam prahāṇam pratijāgrīyati / dīpavārikā uddisitavyā / eko vā dvayo vā yattakāvā abhisam̄bhūṇanti navakāntena vā paṭipāṭikāye vā yasya vā prāpuṇati / tehi prakṛtyeva tāva dīpavarttikāyo varttitavyāyo dīpakoṭikāni sajjayitavyāni tailam sajjayitavyam / agni pratijāgrītavyo / tuṣeṇa vā karṣeṇa vā gomayapiṇḍikā vā paṭipāṭikāye sthapetavyā / yathānupūrvveṇa gaccheya J.204 bhaktaśālāyām vā paṭipāṭikāye sthapetavyā dīpavārikena dīpam ādīpentena 45a5 prathamānam eva bhagavato śarīrakuṭikāyām dīpo ādīpitavyo yadā cetiyam vanditam bhavati / tato niṣkāsiya sthapetavyo mā ādīnavam utpādayeṣyā yam kālam prahāṇasya jarjaro āhato bhavati / yadi tāva so dvibhūmikā samghārāmo bhavati / prathamam tāva sopānamagguliyedīpako jālayitavyo / 45a6 catuhi prāsādasya koṇe koṇe dīpako prajvālayitavyaḥ / varccakuṭīyam dīpako prajvālayitavyo / paścāt prahāṇaśālāyām dīpako prajvālayitavyo / yam kālam bhikṣusam̄gho prahāṇe upaviṣṭo bhavati / tato dīpavārikena dīpako vārayitavyo / mā tarhi koci pracaṭāyatīti / yadi tāva koci pracaṭāyati acchaṭikam kariya utthāpayitavyo vaktavyam āyuṣman tava dīpo prāpuṇatīti / tena **sa** cārayitavyoiminā upaviśitavyam / atha dāni bhikṣusya upādhyāyo vā ācāryo pracaṭāyati / na kṣamati / so 'dhyupekṣitum / atha khalu so pi acchaṭikāye upasthapetavyo vaktavyam / upādhyāyācārya tatra dīpo prāpuṇatīti / āsa tvam aham cārayiṣyan ti / tena cārayitavyo / **a**tha dāni J.205 45b1 bhikṣu śrāddhako bhavati / āha / suviditaāsa tvam / aham **cā**rayiṣyan ti / dātavyo / nāpi kṣamati / tena upārambhaṇābhiprāyena dīpo cārayitum / tehi dīpavārikehi na kṣamati / aghāto vā pravedayitum / ~

p.56 atha khalu cittam utpādayitavyam vinīvaraṇam nau karenti tti yam kālam prahāṇasya yathāsukham kṛtam bhavati / tato prahāṇaśālāto dīpako ukkaḍhitavyo / nāpi kṣamati / capeṭikāye vā mukhavātena vā cīvarakoṇena vā dīpam nirvvāpayatūm / atha khalu tulikāye nisnehiya dīpavartti okaḍḍhiya kulikātaile nirvvāpayitavyam / atha dāni navakā bhiksū prahāṇaśālāyām pratikramanti / na kṣamati prahāṇaśālāyām dīpam nirvvāpayitavyam / atha khalu bahi prāśādakonehi dīpaka nirvvāpayitavyā / sopānamagguliyam prāśādakuṭiyam dīpako nirvvāpayitavyo vibhavo **bhavati**

p.57 / sarvvarātrīm varccakuṭiyāñ ca prasrāvakuṭiyam dīpako prajvālayitavyo / atha dāni vibhavo na bhavati / yadā bhiksū pratikrāntā bhavaṁti / tato varccakuṭiyam dīpo nirvvāpayitavyo / varccakuṭiyam nirvvāpayitvā racchādīpo nirvvāpayitavyo racchāyām nirvvāpayitvā sopānaśīrse nirvvāpayitavyāh / sopānaśīrse nirvvāpayitvā prahāṇaśālāyām dīpo nirvvāpayitavyo / na dāni sahasākārasya apratisamviditvā nirvvāpetavyā / atha khalu āyuṣmanto prajñapetha śayyāyo dīpam gopayiṣyan ti / tato hastena tāva ovārayitavyo / tato vaktavyam / mā āyuṣman eso nirvvāpayiṣya ti / na dāni kṣamati / mukhavātena vā cīvarakoṇena vā capeṭikāya vā nirvvāpayitum / yadi dīpavartti / dagdhikā bhavati / palikhātir vvā okaḍḍhitavyo nirvvāpito bhavati / agni gopayitavyo / tuṣehi vā karṣehi vā buṣena vā buṣikāyavā / yam kālam paścime yāme prahāṇasya jharjjharo āhato bhavati / tato dīpavārikehi sopānamagguliyam tāva dīpo prajvālayitavyo / nāpi kṣamati prahāṇaśālāyām sahasā dīpakaṁ praveśayitum / mā navakā bhiksū sahasā viprakaṭam utthihāṁsu tti / atha khalu vaktavyam / āyuṣmantam dīpo praveśyatīti / dīpo praveśayati tti / yam kālam prahāṇasya yathāsukham kṛtam bhavati / prahāṇaśālāyān tāva prathamam dīpako nirvvāpayitavyo / atha dāni natāva nirbhāti na kṣamati nirvvāpayitum / yam kālam vibhātam bhavati / ākāśam kṛtam bhavati / tato varccakuṭiyē prasrāvakuṭiyē ca dīpako nirvvāpayitavyo / tailam śeṣam bhavati / sāhariyāṇam ghaṭikāyām vā bhājane vā sthāpayitavyam / dīpakoṭikāyo ekasthāne sthāpayitavyā / dīpavarttīyo niṣpediyāṇam ekaṁ hi koṇake sthāpetavyā / yo evam̄ devaśikam̄ dīpo jvālayitavyo / evam̄ dīpe pratipadyitavyam / na pratipadyati // **ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati** //

J.206 45b4

J.207 45b7

p.58

46a1

p.58 VII.2 Ms.46a1 ; J.207.7 ; Ch.513a5

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni bhikṣuḥ prahāṇe pracaṭāyam̄ti
 / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato ārocayem̄su / bhagavān āha / tena hi
 yaṣṭī nāma cārayitavyā / yaṣṭīyam̄ tāva bhikṣuṇā kārāpayamāṇena
 aṣṭahastāyāmena karttavyā / muṣṭimātri sthūlatvena ubhayehim̄ antehi
 46a2 lohakena bandhitavyā / navakāntena vā paṭipāṭikāya vā yasya vā punaḥ
 prāpuṇati eṣā evārthotpattiḥ // ३ //

p.58 bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ / yaṣṭī cārentāyo yeva bhikṣu pracalāyati / tam yeva kṣiprāye yaṣṭīye ure vā āhanati pāde vā āhanati te dāni bhikṣu vihaṭhiyatā ārāvam muñcati/ āyuṣmam hato smi hato smīti / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu / **bhagavān** āha **tēna** hi evam yaṣṭīye pratipadyitavyam / kin ti dāni evam yaṣṭīye pratipadyitavyam / yaṣṭī kārayantena karttavyam / vamśasya vā nalasya vā namglasya vā rohiṣasya vā daśa-aṣṭahastām dīrghatvena ubhayato agre yottakhaṇḍehi veḍhayitavyā / navakāntato cāretavyā yaṣṭī dāni cārentena na dāni oguṇṭhitaśīrṣena vā cāretavyā **ohitahastena** vā upānahārūḍhena vā yaṣṭī cāretavyā / atha khalu ekāṁsīkṛtena cārayitavyā nāyam tāva kṣamati bhikṣuṇā yaṣṭīm cārentena kṣiprāye yaṣṭīye āhanitum / nāpi kṣamati viheṭhanābhīprāyenā yaṣṭī cārayitum / atha khalu maitracittena yaṣṭī cārayitavyā / vrddhāntato navakāntam / ete dāni bhikṣuḥ 46a5 pracalāyanti nāpi kṣamati **adhyupekṣitum** / nāpi kṣamati kṣiprāye yaṣṭīye āhanitum / **rajagv**asma viya / atha khalu pārśve sthitvā trikkhatto purato yaṣṭī kārayitavyā / yadi na budhyati / acchaṭikā karttavyā / yadi vāmena sthitako bhavati / dakṣiṇena jānukehi samghaṭtetavyo / yadi dakṣiṇato 46a6 sthito bhavati / vāmajānukena tena **cchatti** / pratyupasthitavyam / ghaṭītavyā utthāpiyāṇam vaktavyam āyuṣman tava yaṣṭī prāpuṇati / cārehi tena cāretavyam / iminā upaviśitavyam / na dāni kṣamati / oguṇṭhitaśīrṣena vā J.209 // pe // yāva atha khalu **ekāṁsīkṛtena** cīvaraṇī kṛtvā gr̥hnitavyam / tena cāretavyam / atha dāni bahu pracālayanti / na dāni te sarvve valīvandā viya utthapetavyā / yo tatra navakataro bhavati / tasya yaṣṭī dātavyā / 46a7 atha dāni bhikṣu upādhyāyācāryā pracalāyanti na kṣamati adhyupekṣitum / atha khalu acchaṭikāye utthāpiyāṇam vaktavyam upādhyāyācārya tava yaṣṭī prāpuṇati tena dharmmagauraveṇa pratyutthāya gr̥hitavyam na kṣamati yaṣṭī tasya dātum / atha khalu vaktavyam / āsa tvam / aham cārayiṣya **ti**/ na yeva yaṣṭī cāretavyam / na dāni tena otāraprekṣiṇā cāretavyā / atha khalu **ṣadāyatana** manasikarentena cāretavyā yadi koci pracālayati tasya dātavyā / te pi dāni tahiṁ na āghāto bandhitavyo / atha khalu cintetavyam / bahukaro eṣo asmākam **vinīvaraṇam** karoti / tena tāva cāretavyā / atha dāni śraddhako bhikṣur bhavati / āha / sagotrimātā āsa tvam / aham cārayiṣyāmi / dātavyā evam tāva cāretavyam / yāva prahāṇasya yathāsukham kṛtaṁ bhavati nāpi kṣamati tehi bhikṣūhi yaṣṭī cāreṇtehi cittam pradūṣitum / atha khalu cittam utpādayitavyam / vinivaraṇam me karentīti / evam yaṣṭīyam pratipadyitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॐ //

J.208
46a3

p.59
46a4

46a5

46a6

J.209

46a7

46b1
p.60

46b2
J.210

p.60 VII.3 Ms.46b2 ; J.210.4 ; Ch.513a24

bhagavān śrāvastyām viharati / vistareṇa nidānam kṛtvā te dāni
 bhiksūprahāṇasmiṁ yaṣṭim cārayantāśitena kilammati / etam prakaraṇam
 46b3 bhiksū bhagavato ārocayemṣu / bhagavān āha / tena hi geṇḍukam nāma
 karttavyo / geṇḍukam dāni bhiksūṇā kārāpayamāṇena kārāpayitavyo /
 tṛṇānām vā palālānām vā leṇkaṭakakhaṇḍakānām vā sūtrasya vā ulāya vā
 bāhyenapaṇena nattakena veṣṭayitvā sūtrakena veṣṭayitavyo / nāpi kṣamati
 46b4 / khakkhaṭam karttum nāpi kṣamati / atiśithilam / atha khalu tādṛśo karttavyo
 / yo bhūmīyam āpiṭito yugamātram uppaṭatiso cārayitavyo / navakāntena
 vā paṭipāṭikāya vā yasya vā puna prāpuṇati / eṣā evārthotpattiḥ // ३ //

J.211 bhaagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ /
 p.61 geṇḍukam cārayamta iṣṭakhaṇḍam leṇkaṭakakhaṇḍena veṣṭayitvā cārenti /
 46b5 yo yeva pracālayati / tam yevakṣiprena geṇḍukena urasi vā tāṇḍeti /
 pārśvasmi vā āhananti / te dāni bhiksū viheṭhayamānā ārāvam muñcanti /
 āyuṣman hato smi hato smi / etam prakaraṇam bhiksū bhagavato ārocayemṣu
 / nāpi kṣamati / āghātacittena vā duṣṭacittena vā geṇḍukam cārayitum /
 46b6 atha khalu maitracittena hitacittena geṇḍuko caritavyo / nāpi kṣamati /
 geṇḍukam cārayantasya cittam pradūṣayitum / atha khalu cittam
 pragopayitavyam / vinīvaraṇam so karenti tti / eṣo dāni bhikṣuh pracālayati
 / na kṣamati kṣipreṇa geṇḍukena āhanitum / atha khalu bhūyo
 geṇḍukam āsthapayitvā acchaṭikāye utthāpayitavyo / vaktavyam āyuṣmān
 tava geṇḍukoprāpuṇati / utthehi cārehi tti / imena cārayitavyo imena
 J.212 upaviṣitavyam / atha dāni bhikṣusya / upādhyāyo vā ācāryo vā pracālayati
 46b7 / na kṣamati / so pi adhyupekṣitum / atha khalu trayo vā vārā geṇḍukam purato
 abhāmayitvācchaṭikāye utthāpayitavyo / vaktavyam upādhyāyācārya tava
 geṇḍuko prāpuṇati / tenāpi dāni dharmmagauraveṇa pratyuṭthāya puṇoti /
 47a1 niṣīditavyam / na dāni tena otāraprekṣiṇā āsitavyam / atha khalu
 ṣadāyatanaṁ manasikarentena āsitavyam / atha dāni āha / āśa tumam
 aham cārayiṣyan ti / tena yeva cārayitavyo / atha dāni śrāddhako bhikṣur
 bhavati / āha sagotrīmātā āsa tvam aham cārayiṣyan ti / dātavyam / evam
 p.62 tāva cārayitavyo / yāva prahāṇasya yathāsukham kṛtam bhavati / na kṣamati
 so geṇḍuko adhyupekṣitum / pāṭitavipāṭitā / atha khalu kālena kālam
 47a2 siñcayitavyo / kālena kālam prakṣālitavyo / evam geṇḍuke pratipadyitavyam
 / na pratipadyati / ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmti // ३ //

p.62 VII.4 Ms.47a2 ; J.212.14 ; Ch. 513b17

bhagavān śrāvastyām viharati vistareṇa niṣidanam kṛtvā te dāni
 āyuṣmanto ṣadvarggikāḥ prahāṇa āgatā samānā skandhāto niṣidanam /
 J.213 otāriyāṇam koṇe koṇe gr̥hitvā vaṭavaṭa tti / prasphoṭayitvā prajñapayitvā
 47a3 niṣadanti / yam kālam prahāṇasya yathāsukham kṛtam **bhavati** / tato
 niṣidanam koṇe koṇe gr̥hitvā vaḍavadā tti prasphoṭiya sāharitvā skandhe
 kṛtvā gacchanti / yogācārāṁ bhikṣum śabdena vyāvahanti / etam prakaraṇam
 bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

bhagavān āha / tena hi evam niṣidane pratipadyitavyam / kin ti dāni
 evam niṣidane pratipadyitavyam / nāyam tāva kṣamati / bhikṣuṇā prahāṇam
 47a4 okastena niṣidanam koṇe koṇe gr̥hitvā vaḍavadā tti / prasphoṭayitum /
 atha khalu vihārake vā bāhyato vā niṣidana prasphoṭayāṇam dviguṇam
 kṛtvā prahāṇam okasitavyam / ātmano pratisandhismi sukhākam niṣidanakam
 pīṭhake prajñapayitavyam / tathā karttavyam yathā ānantarikam na
 47a5 vyāvahati / nāpi kṣamati yathāsukhe kṛte utthiya niṣidanam koṇe koṇe
 gr̥hitvā caṭacaṭa tti praphoṭayitum / atha khalu sukhākam utthitvā
 p.63 dviguṇikṛtvā **skandhe** kṛtvā ca gantavyam / atha dāni bhikṣuh paśyati
 dvitīye prahāṇe / avitakam bhaviṣyatīti / rātriñ ca śayyāsanam
 J.214 yathāprajñaptakam āsatī nāpi kṣamati niṣidanam yathāprajñaptakam kṛtvā
 gantum / atha khalu yathā prajñaptakam dviguṇikṛtvā tato gantavyam
 47a6 dvitīyasya prahāṇasya jarjare āgate otaritavyam / nāpi kṣamati prahāṇam
 okastena niṣidanam koṇe koṇe gr̥hitvā vaḍavadā tti / prasphoṭayitum /
 atha khalu yathā sāhaṭasya niṣidanasya dvitīyo anto udveliya prajñapayitavyo
 / tato niṣiditavyam / nāpi kṣamati / prahāṇasya yathāsukhe kṛte niṣidanakam
 47a7 koṇe koṇe gr̥hitvā vaḍavadā tti / prasphoṭayitum / atha **khalu** samprajānam
 sāharitvā skandham kṛtvā gantavyam / nāpi kṣamati / niṣidanam
 adhyupekṣitum / omayilomayilam pāṭitavipāṭitam / atha khalu kālena kālam
 dhovitavyam / kālena kālam sim̥citavyam / evam niṣidane pratipadyitavyam
 / na pratipadyati // ābhisaṁcārikāṁ dharmmān atikrāmati // ॥

p.63 VII.5 Ms.47a7 ; J.214.12 ; Ch. 513b8

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ /
47b1 prahāṇa okastakāḥ / samānā āsanehi upaviṣyāṇam upānahā nikkhāsiya
J.215 eka pi ekena hastena pārṣṇikāvaddhrakasmi gṛhitvā dvitīyam **dvitīyena**
hastena pārṣṇikāvaddhrakam gṛhitvā caṭacaṭa tti prasphoṭanti yogācārāṁ
bhikṣūṁ śabdena vyāvahanti / etam prakaraṇam bhikṣū bhagavato
ārocayemṣu /

p.63 bhagavān āha / tena hi evam upānahāye pratipadyitavyam / kin ti dāni
47b2 evam upānahāye pratipadyitavyam / nāyam **tāva** kṣamati bhikṣuṇā prahāṇa
p.64 upaviṣṭena upānahā nikkhosiyaekam pi ekena hastena pārṣṇivaddhrake
 gr̥hniya dvitīyam dvitīyena hastena pārṣṇivaddhrake gr̥hniya caṭacaṭa tti
 prasphoṭayitum / atha khalu bhikṣuṇā pratikṛtyeva tāva pādadhovanikāye
 upānahāyo pocchiya prahāṇasya jarjare otaritavyam / yadi tāva
47b3 prahāṇaśālāyām bhūmyastāro kṛtako bhavati / **na** kṣamati sopānahena pādena
 prahāṇam upaviśitum / atha khalu upānahikāyo dvāramūle nikkhāsiya
 praviśitvā vṛddhānte añjalim kṛtvā yathāvṛddhikāye upaviśitavyam / atha
 dāni bhikṣu paśyati / anekāyo upānahikāyo mūśikena vā khajjemsu / bhikṣu
 vā jānanto vā ajānanto vā gr̥hītvā gaccheyanti kim karttavyam
47b4 samputikariyāṇam vāmakena **ha**stena gr̥hniya nikuṭitakena osārayitvā
 samprajānam gr̥hniyāṇam gantavyam / pratisandhismi tathā yeva
 samputikṛtikāyo āsanasya heṣṭhe sthapitavyāyo sthapitvā prahāṇam
 upaviśitavyam / yam kālam prahāṇasya yathāsukham **kṛtam** bhavati /
J.216 bhikṣuṇā upasthapitvā upānahāyo tathā yeva samputikṛtikāyo **gr̥hītvā**
47b5 nikuṭitakena vāmābhāḥam osāriya samprajānam nirdhāvitavyam / atha
 dāni akṛto bhūmi-astāro bhavati sa-upānahena prahāṇaśālām praviśitavyam
 / vṛddhānte upānahāyo pārṣṇivaddhrake osāriya pranāmam karttavyam /
 abhinikuṭitakena prāñjalikṛtena gantavyam / yāvat pratisandhiniśidanaṁ
 prajñapayitvā upānahāyo nikkhāsitvā paryamkena niśiditavyam / prahāṇasya
47b6 yathāsukhe kṛte āgamayitavyam / bhikṣuṇā **yāva** vṛddhatarakā nirdhāvitā
p.65 paścād utthayitvā upānahāyo ābandhiya gantavyam / atha dāni **vṛ**ddhatarakā
 āsanti / bhikṣu ca āgantukāmo bhavati / upānahāyo ābandhiya navakānte
 samprajānam gantavyam / nāpi kṣamati samghamadhye bhaktāgre **tarpaṇāgre**
 vā samīciyam vā sa-upānahena niśiditum / nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā
47b7 ācāryasya vā agrato sa-upānahena niśiditum / atha **khalu** upānahikāyo
 nikkhāsiyāṇam pranāmam kṛtvā upaviśitavyam / atha dāni bhikṣu glāno
 bhavati kiñ cāpi sa-upānaho upādhyāyasya vā ācāryasya vā mūle upaviśati
 / anāpattiḥ / nāpi kṣamati bhikṣuṇā pādām dhovantena upānahāyo vadavaḍa
tti prasphoṭayitum / atha dāni bhikṣuh / adhvānam āgato bhavati / upānahāyo
48a1 ca pāṁsunā opūritā bhavanti / nadikūle vā puṣkiriṇīkūle vā **pādam** dhoviya
J.217 prasphoṭeti / anāpattiḥ / ta pi dāni na kṣamati / vṛddhatarakasya vā anuvātam
 prasphoṭayitavyam / nāpi kṣamati upanahā adhyupekṣitum / odriṇṇakā vā
 paluggakā vā / atha khalu kālena kālam ghaṭayitavyam / kālena kālam
 pratyagraalakā dātavyāḥ / evam upānahāye pratipadyitavyam / na pratipadyati
 // ābhisaṁcārikān dharmmān atikramati // ॥

p.65 VII.6 Ms.48a1 ; J. 217.6 ; Ch. 513b25

48a2 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhiprāyā muktehi pārśvehi / khalakhala tti kāsanti / yogācārāṁ bhikṣum śabdena vyāvahanti / etam̄ prakaraṇam̄ bhikṣū bhagavato ārocayeṁsuḥ /

p.66 **bha**gavān āha / tena hi evam̄ kāsitavyam̄ / kin ti dāni evam̄ kāsitavyam̄ / nāyam̄ kṣamati bhikṣuṇā prahāṇam upaviṣṭena auddhatyābhiprāyeṇa

48a3 muktehi pārśvehi khulukhulu tti kāsitum / atha **dāni** bhikṣusya kāso āgacchatī / hastena grīvā parimarditavyā / atha dāni na pāreti vinodayitum

J.218 samprajānakam̄ kāsayitavyam̄ / atha dāni bhūyo bhūyo kāśo **ā**gacchatī / bāhirato nirddhāpiya kāsitavyam̄ / prahāṇasya vā āmantriya gantavyam̄ / nāpi kṣamati bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā sāmāyikāye vā

48a4 auddhatyābhiprāyeṇa muktehi pārśvehi / khakhakha tti kāsitum / atha dāni bhikṣusya kāsikā āgacchatī / samprajānam̄ kāsitavyam̄ / atha dāni bhūyo bhūyo ukkāsikā āgacchatī / antariko vaktavyo / āyuṣman mama tāva piṇḍapātam̄ ukkadḍhesi / **tato** gantavyam̄ / nāpi kṣamati dharmmaśravaṇikena

48a5 upaviṣṭe auddhatyābhiprāyeṇa muktehi pārśvehi kha tti kāsitum / atha dāni bhikṣusya kāso āgato bhavati / **grīvā** marditavyā / atha dāni na pāreti vinodayitum / samprajānam̄ kāsitavyam̄ / atha dāni puno puno kāsāvīyati / dharmmaśravaṇasya āmantriya gantavyam̄ / nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā ācāryasya vā agrato vṛddhatarakānāṁ vā auddhatyābhiprāyeṇa muktehi pārśvehi khakhakha tti kāsitum / atha dāni bhikṣusya ukkāsikā āgacchatī /

48a6 samprajānam̄ kāsitavyam̄ **ekatamamte** āgacchiya kāsitavyam̄ / evam̄ kāse pratipadyitavyam̄ / na pratipadyati // ābhisaṁcārikāṁ dharmmān atikramati // ३ //

p.66 VII.7 Ms.48a6 ; J. 218.16 ; Ch. 513.3

p.67 bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmanto **śad**varggikāḥ prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhiprāyāḥ kulikāye nakkam vijhanti / sūtrakam pi vaṭṭiyāṇam nakke prakṣipanti / te dāni sarvveṇa kaṇṭhena J.219 hacchīyanti / te **dāni** yogācārāṁ bhikṣūṁ śabdena vyāvahanti / etam 48a7 prakaraṇam bhikṣū bhagavato ārocayemṣu /

bhagavān āha / tena hi evam kṣipitavyam / kin ti dāni evam **kṣipitavyam** / nāyam tāva kṣamati / bhikṣuṇā prahāṇam upaviṣṭena auddhatyābhiprāyeṇa tulikāya vā nakkam vijjhitum / sūtram vaṭṭiya nakkasmin prakṣipitum / nāpi kṣamati / sarvveṇa kaṇṭhena hā tti kṣipitum // atha dāni bhikṣusya anābhogena kṣīvikā āgacchati vinodayitavyam / nirālam parimarditavyam 48b1 / nakkā vā **parimarditavyā** / atha dāni na pāreti vinodayitum / samprajānam kṣīvayitavyam / yathā anantarikasya na vyāvaheyyā / khetena vā simghāṇakena vā / atha dāni puno puno kṣīvikā āgacchati prahāṇasya āmantriya gantavyam / nāyam tāva kṣamati bhikṣuṇā bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā upaviṣṭena auddhatyā**bhi**prāyeṇa sarvveṇa kaṇṭhena **kṣīvitum** 48b2 / atha dāni bhikṣusya kṣīvikā āgacchati / vinodayitavyā / **atha** dāni na pāreti vinodayitum / samprajānam kṣīvitavyam / yathā ānantarikasya na J.220 vyāvaheyyā / khetena vā simghāṇakena vā / atha dāni bhikṣusya puno **puno** kṣīvikā āgacchati / ānantarikasya vaktavyam / āyuṣmam mama piṇḍapātam p.68 ukkaḍḍhesi tato gantavyam / nāpi kṣamati / dharmmaśravaṇe **sarvveṇa** kaṇṭhena kṣīvitum / atha dāni bhikṣusya kṣīvikā āgacchati vinodayitavyam 48b3 / atha dāni **na** pāreti vinodayitum / samprajānam kṣīvitavyam / atha dāni bhikṣusya puno puno kṣīvikā āgacchati / dharmmaśravaṇasya āmantriya gantavyam / nāpi kṣamati sāmāyikāyām vā / upādhyāyācāryāṇām vriddhatarakānām vā agrato auddhatyābhiprāyeṇa sarvveṇa kaṇṭhena kṣīvitum / atha dāni bhikṣusya kṣīvikā āgacchati vinodayitavyam / atha 48b4 dāni na pāreti **vinodayitum** / ekamate gacchiya kṣīvitavyam / yadi tāva koci kṣīvati / na dāni vaktavyam / jīva ti / atha khalu yadi vriddhatarako bhavati / vaktavyam / vandāmi tti / atha dāni navako kṣīvati / ārocti vaktavyam / evam kṣīvitavyam / na pratipadyati // ābhisaṁcārikāṁ dharmmān atikrāmati // ॥ //

p.68 VII.8 Ms.48b4 ; J. 220.13 ; Ch. 513.20

 bhagavān śrāvastyām viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ

48b5 prahāṇam upaviṣṭāḥ samānā śarkarāyam pi śakalikāyam pi aṅgam
kharakacakharakaca tti kaṇḍūyanti / yogācārān bhiksūn śabdena vyāvahanti
/ etam prakaraṇam bhiksū bhagavato ārocayemṣu /

J.221 **bha**gavān āha / tena hi evam kaṇḍūṣitavyam / kin ti dāni evam
kamduṣitavyam / na kṣamati bhikṣuṇā prahāṇa upaviṣṭena

p.69 auddhatyābhiprāyeṇa śarkarāye vā aṅgam kharakacakharakaca tti
48b6 kaṇḍūyitum / a^{tha} ca dāni bhikṣu prahāṇam upaviṣṭako khajjati /
aṅguṣṭhadareṇa vā hastatalena vā sukhākam / uccaṭṭayitavyam / atha dāni
bhūyo bhūyo khajjati khajjanako bhavati prahāṇasyāmantriya gantavyam /
nāpi kṣamati / bhikṣuṇā bhaktāgre vā / tarpaṇāgre vā samāvāyikānām vā
auddhatyābhiprāyeṇa sakalikāya vā śarkkarakāya vā kharakacakharakaca

48b7 tti kaṇḍūyitum / atha dāni bhikṣu bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā upaviṣṭako
bhavati / koci **so** pradeśo khajjati / hastāvase kalpiyā bhavanti / kiñ cāpi
bhikṣuh kulikāya vā kāṣṭhagatena vā sakalikāya vā kaṇḍūyati / anāpattiḥ
/ tam pi tathā dāni kaṇḍūyitavyam / yathā ānantaryakam śabdena na

49a1 vyāvahati / atha dāni bhikṣuh khajjanako bhavati / puno puno kaṇḍūyati /
agrato auddhatyābhiprāyeṇa aṅgam kharakacakharakaca tti kaṇḍūyitum /

nāpi kṣamati osariya indriyāṇi vuktanti kaṇḍūyitum / atha dāni bhikṣusya
koci pradeśo khajjati / aṅguṣṭhadareṇa vā hastatalena vā parimardditavyam
/ atha dāni na pāreti vinodayitum / punah punah khanati / ekatamamte
49a2 gacchiya kaṇḍūyitavyam / evam kaṇḍūye **pratipadyitavyam** / na pratipadyati
// ābhisaṁcārikān dharmmān atikrāmati // ॥

p.70 VII.9 Ms.49a2 ; J. 222.6 ; Ch. 513.11

bhagavān śrāvastyāṁ viharati / te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ
 prahāṇam upaviṣṭāḥ / auddhatyābhiprāyā jaṁbhayanti / aṅgāni bhañjayanti
 / paṭapāṭāva phodenti / amādaṁ maḍamaḍaṁ yathā sīhā vā vyāghrā vā /
 evaṁ jaṁbhayanti / yogācārāṁ bhikṣūn śabdena vyāvahanti / etāṁ
 49a3 prakaraṇaṁ bhikṣū bhagavato ārocayeṁsu /

bhagavān āha / tena hi evaṁ jambhayitavyaṁ / kin ti dāni evaṁ
 jambhayitavyaṁ / nāyaṁ tāva kṣamati bhikṣuṇā prahāṇam upaviṣṭena
 auddhatyābhiprāyeṇa osaritvā indriyāṇi maṭamaṭa aṅgāni bhañjantena yathā
 sīhena vā vyāghreṇa vā unnadantena evaṁ bhañjayitavyaṁ / atha dāni
 bhikṣusya prahāṇam upaviṣṭasya vijṛmbhikā āgacchati / na dāni amgāni
 49a4 ṭatṭaṭatṭa tti phoṭantena mukhaṁ vivaritvā jambhayitavyaṁ / vinodetavyā
 J.223 niṭāṭam vā parimarditavyaṁ / nāsā vā parimarditavyā atha dāni na pāreti
 vinodayitum / saṁprajānaṁ mukhaṁ pithitvā jambhayitavyaṁ / tathā
 karttavyaṁ yathānantarikam śabdena na vyāvahati / atha dāni bhikṣusya
 vijṛmbhikā puno puno āgacchati nirddhāviya vijṛmbhitavyaṁ / prahāṇasya
 49a5 vā āmantriya gantavyaṁ / nāpi kṣamati prahāṇam upaviṣṭakena maṭamaṭāya
 aṅgāni bhañjitum / atha dāni bhikṣusya aṅgāni duḥkhāyanti / ekā tāva
 p.71 bāhā sukhākaṁ prasārayitavyā yaṁ kālam viśrānto bhavati / tāṁ sanmiñjiya
 dvitīyā sukhākaṁ prasārayitavyā / eko pādo sukhākaṁ prasārayitavyo /
 tam sanmiñjiya dvitīyo sukhākaṁ prasārayitavyo / na kṣamati bhikṣuṇā
 49a6 bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā sāmāyikam vā dharmmaśravaṇe vā aṅgāni
 bhamjantena vijṛmbhayitum / atha dāni bhikṣusya vijṛmbhikā āgacchati /
 yadi cīvarakonakena mukhaṁ pidhiya sukhākaṁ vijṛmbhitavyaṁ / atha
 dāni bhikṣusya vijṛmbhikā puno puno āgacchati / yadi tāva bhaktāgre vā
 upaviṣṭako bhavati / anantarikasya pāṭram datvā gantavyaṁ /
 49a7 dharmmaśravaṇe vā upaviṣṭako bhavati / dharmmaśravaṇasya āmantriya
 gantavyaṁ / nāpi kṣamati bhikṣuṇā gocaram vā praviṣṭena antaragharam
 J.224 vā praviṣṭena maṭamaṭāye aṅgāni bhamjantena vijṛmbhitum / atha dāni
 bhikṣusya bhūyo bhūyo vijṛmbhikā āgacchati cīvarakonena mukhaṁ pidhiya
 saṁprajānenā vijṛmbhāyitavyaṁ / atha dāni bhikṣusya antaraghare vā
 upaviṣṭasya puno puno vijṛmbhikā āgacchati / utthiya gantavyaṁ / na
 49b1 kṣamati / upādhyāyācāryāṇāṁ vrddhatarakānāṁ vā agrato maṭamaṭāye
 amgāni bhamjantena vijṛmbhitum / atha dāni bhikṣusya vijṛmbhikā āgacchati
 / ekamatam gatvā evaṁ vijṛmbhitavyaṁ / na pratipadyati // ābhisaṁcārikāṁ
 dharmmān atikrāmati // ॥

VII.10 Ms.49b1 ; J. 224.9 ; Ch. 513.26

p.71 bhagavān samyaksambuddho yadartham̄ samudāgato tadartham abhisambhāvayitvā śrāvastyām̄ viharati sāstā devānāñ ca manusyāñāñ ca
49b2 satkṛto gurukṛto mānitah pūjitaḥ / apacāyito lābhāgrayaśograprāpto lābhī cīvarapiṇḍapātaśayyāsanaglānapratyayabhaiṣajyapariṣkārāñām̄ tatra ca
p.72 anupaliptah padmam iva jalena puṇyabhāgīyām̄ satvām̄ puṇyehi niveśayamāno phalabhāgīyān satvām̄ phalehi pratiṣṭhāpayamāno vāsanābhāgīyān satvān̄ vāsanāyām̄ avasthāpayamāṇo amṛtam analpakena devamanuṣyām̄ samvibhajanto prāṇikotī niyutaśatasahasrāṇi amṛtam anuprāpayanto
J.225 anavarāgrajātijarāmarañasamsārakāntāranarakavidurggān mahāprapātato abhyuddharitvā kṣeme same śive sthale abhaye nirvāṇe pratiṣṭhāpayamāno āvarjayitvā
49b3 aṅgamagadhamallīvarjikāsikośalakurupañcalacetivatsamatsaśūrasenaśividaśārṇṇā-
49b4 aśvaki-avanti jñāne drṣṭaparākramo svayambhū divyehi vihārehi brāhmehi vihārehi āryehi vihārehi ānimjyehi vihārehi sātatyehi vihārehi buddho buddhavihārehi jino jinavihārehi / jānako jānakavihārehi sarvvajñō sarvvajñavihārehi cetovaśiparamapāramiprāptā punar bbuddhā bhagavanto yehi yehi vihārehi ākāmṛksanti tehi tehi vihārehi viharanti /
49b5 te dāni āyuṣmanto ṣaḍvarggikāḥ / auddhatyābhīprāyeṇa śvetamayena saktukām̄ kulmāsām̄ ca mardiyāñām̄ ātape śoṣayanti / yaṁ kālam̄ śuṣkā bhavanti / tato śvetamayena yeva khādanti / bilvāni khādanti / svātakopanatāni phalāni khādanti / kalāyam̄ vā satilapallavaṁ khādanti / yaṁ kālam̄ prahāṇasya jarjaro āhato bhavati / tato prahāṇaśālām̄ gacchiya
49b6 caturddiśam̄ niśidanti / yaṁ kālam̄ bhikṣusamgho upaviṣṭo bhavati / eko
p.73 tāva pūtivātakarmmām̄ karoti aparo gacchanti / aparo ḥara dhara tti /
J.226 aparo āha / sādhv āyuṣmām̄ kim̄ etam̄ samvatsarikām̄ pratikarmmām̄ aşṭaśatenāpi kho vātam̄ na iccheyyā aho manojño śabdo anukūlam̄ karoti / ānantarikānām̄ paddamuṣṭikām̄ jighrāpenti / āha / jighrāyuṣman aho mr̄ṣṭo
49b7 gandho aho sobhano gandho yogācārān bhikṣūn śabdena vyāvahanti / etam̄ prakaraṇām̄ bhikṣū bhagavato ārocayem̄su / bhagavān̄ āha / śabdāpayatha ṣaḍvarggikān // ॥ // yāvad āma bhagavan

p.73 bhagavān āha / tena hi evam vātakarmme pratipadyitavyam / kin ti
 dāni evam vātakarmme pratipadyita^{vyam} / nāyam kṣamati / (J.226).19))

J.227 bhikṣuṇā auddhatyābhīprāyeṇa śvetamayena kulmāśān vā śaktukān vā
 50a1 mardiyāṇam ātape śoṣayitvā śvetamayena yeva khāditum / nāpi kṣamati /
 bilvāni vā madanaphalāni vā tatkālakāni phalāni khāditum / kalāyaṁ vā
 satilapallavam vā // atha dāni bhikṣu piṇḍacāram aṇṭhanto parapratibaddhāye
 jīvikāye śvetamayena kulmāśān vā śaktumardditakān labhati / vātakopakāni
 vā phalāni / kiñ cāpi khādeti / anāpattiḥ / na kṣamati prahāṇam upaviṣṭena
 50a2 auddhatyābhīprāyeṇa vā ḍharadharāye vātakarmma karttum / atha dāni
 bhikṣusya prahāṇasālāyām upaviṣṭasya vātakarmma āgaccati / na dāni
 osaritvā indriyāni karttavyam / atha dāni ārśavyādhiko bhavati / samprajāna

p.74 ekam phiccakam utkṣipiyāṇam hastena vivaritvā vātakarmma karttavyam
 / tathā karttavyam yathā anantarikam śabdena na vyāvahati / tam pi dāni
 50a3 na kṣamati / yena vṛddhatarako tena piccakam utkṣipitum / atha khalu
 yena navakatarako tena phiccakam utkṣipitavyam / atha dāni vṛddhatarako
 ca navakatarako ca ekasthāne ḍhukkakam bhavati / nāyam kṣamati
 samghanavakena yena samghasthaviro tena phiccakam utkṣipitum / kiñ
 cāpi yena vṛddhatarako tena phiccakam utkṣipati / anāpattiḥ / (J.227).16))

50a4 atha dāni bhikṣu na pāreti samprajāna vātakarmma karttum /
 nirddhāviyāṇam vātakarmma karttavyam / atha dāni bhikṣusya puno puno
 vātakarmma āgacchat / prahāṇasya āmantriya gantavyam / nāpi kṣamati

J.228 bhaktāgre vā tarpaṇāgre vā auddhatyābhīprāyeṇa vātakarmma karttum /
 atha khalu eka phiccakam utkṣipiya vātakarmma karttavyam / atha dāni
 50a5 bhikṣusya vātakarmma puno āgacchat / anantarikasya pātraṇam datvā
 gantavyam / nāpi kṣamati / dharmmaśravaṇe vā sāmāyikāyām vā
 auddhatyābhīprāyeṇa vā pharapharāya vātakarmma karttum / atha khalu
 ekam phiccakam utkṣipitvā vātakarmma karttavyam / ~

J.226.8 atha dāni bhikṣusya puno puno vātakarmma āgacchati / dharmmaśravaṇasya
 p.75 āmantriya gantavyam / nāpi kṣamati / upādhyāyam vā ācāryam vā
 50a6 āmantrayitvā gantum / nāpi **kṣamati** antaragharam niṣaṇṇena
 audhatyābhiprāyeṇa pharapharāya vātakarmma karttum / atha khalu ekam
 phiccakam utkṣipitvā samprajānan vātakarmma karttavyam / atha dāni
 bhikṣusya puno puno vātakarmma āgacchati / ekamantam āgacchiya
 karttavyam / nāpi kṣamati / upādhyāyasya vā ācāryasya vā vriddhatarakasya
 vā agrato audhatyābhiprāyeṇa pharapharāya vātakarmma karttum / atha
 50a7 dāni bhikṣusya vātakarmma āgacchati / ekamantam gacchiya karttavyam /
 nāpi dāni kṣamati / anuvātam karttum / mā gandhena vyāvaheyyā / apavātam
 J.226.18 karttavyam / vātapatnam muñcitvā / atha dāni bhikṣusya sārthena sārddham
 gacchantasya samudācāro bhavati / na dāni sārthena agrato sthitvā
 J.228.6 vātakarmma karttavyam / atha dāni ārśavyādhiko bhavati / hastena vivaritvā
 50b1 mārggato udvarttitvā samprajānam karttavyam / yathā sārtham gandhena
 na vyāvaheyyā / vātapatnam mocayitvā karttavyam / evam vātakarmme
 pratipadyitavyam / na pratipadyati // ॐ // ābhisaṁcārikān dharmmān
 atikramati // ॐ //

p.75 uddānam

evam pradīpe pratipadyitavyam /
evam yastiyaṁ prātipadyitavyam /

evaṁ gen̄duke pratipadyitavyam /
evaṁ niśidane pratipadyitavyam /
 evam upānahāye pratipadyitavyam /
 evam kāsitavyam /
 evam kṣīvitavyam /
 J.229 **evaṁ** kaṇḍūyitavyam /
 evam jaṁbhāvayitavyam /
 50b2 **evaṁ** vātakarmma pratipadyitavyam /

J.230 antaroddānam

saṁghasthaviro ca śayyāsana kaṭhina ḍāgantukā ca āraṇyakā nevāsikā ca
 pradīpo ca saptavarggāḥ prakāśitāḥ // ९ //

ābhisaṁcārikāḥ samāptāḥ // //

āryamahāsāṁghikānāṁ lokottaravādināṁ madhyuddeśapāṭhakānāṁ
 pāṭheneti // ९ //

50b3 ye dharmmā hetuprabhavā hetun teṣān tathāgato hy avadat /
 teṣāñ ca **yo** nirodha evamvādī mahāśramaṇāḥ // ९ //

(Takashi MAEDA / Koshin SUZUKI)